

ความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ
และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน
สำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

**The Relationships of the Accountant Performance by International Education
Standard and the Level of Knowledge in Thai Financial Reporting Standard for
Small and Medium Enterprises**

กมลชนก อร่ามโชติ

Kamonchanok Aramchot

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา

บัญชีมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of

Master of Accountancy

Prince of Songkla University

2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ
และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน
สำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

ผู้เขียน นางสาวกมลชนก อร่ามโชติ

สาขาวิชา การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....
(ดร.มัทนชัย สุทธิพันธุ์)

.....ประธานกรรมการ
(ดร.ศิรดา นวลประดิษฐ์)

.....กรรมการ
(ดร.กฤตวี ลีมอุสันโน)

.....กรรมการ
(ดร.มัทนชัย สุทธิพันธุ์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพล ศรีชนะ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลการวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ.....

(ดร.มัทนชัย สุทธิพันธุ์)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ลงชื่อ.....

(นางสาวกมลชนก อร่าม โชติ)

นักศึกษา

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....

(นางสาวกมลชนก อร่ามโชติ)

นักศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน สำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม
ผู้เขียน	นางสาวกมลชนก อร่าม โชติ
สาขาวิชา	การบัญชี
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะและระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ทำบัญชีจำนวน 356 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันยกเว้นด้านอายุ มีความสัมพันธ์เชิงลบ

Thesis Title The Relationships of the Accountant Performance by International Education Standard and the Level of Knowledge in Thai Financial Reporting Standard for Small and Medium Enterprises

Author Miss Kamonchanok Aramchot

Major Program Accountancy

Academic Year 2015

ABSTRACT

The purposes of this study were to study the nature of the accountant performance by international education standard and the level of knowledge in Thai financial reporting standard for small and medium enterprises, and to test the relationships of the accountant performance by international education standard and the level of knowledge in Thai financial reporting standard for small and medium enterprises. The population was 356 accountants. The measurement tool used to collect data was the questionnaire. The results show that the performance by international education standard (IES 3) was at the highest level. Moreover, the relationships of the accountant performance by international education standard and the level of knowledge in Thai financial reporting standard for small and medium enterprises was found that none of relevance except age of accountant that there is a negative correlation.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร.มัทนชัย สุทธิพันธุ์ ซึ่งได้กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และสละเวลาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของท่านไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ศิริดา นวลประดิษฐ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.กุลวดี ลีมอุสัน โน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาตรวจทานและให้คำชี้แนะอันเป็นประโยชน์ในการแก้ไขวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้สมบูรณ์มากขึ้น อีกทั้งขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านและคณาจารย์หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตั้งแต่การศึกษาขึ้นต้นมาจนถึงปัจจุบันและความช่วยเหลือต่างๆ

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ได้แก่ ผู้ทำบัญชี ที่ได้จัดระเบียบเป็นผู้ทำบัญชีไทยกับ กรมพัฒนาธุรกิจการค้าทุกท่าน ที่ได้ช่วยตอบแบบสอบถาม และได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยในครั้งนี้ บิดา มารดา ที่คอยให้กำลังใจห่วงใย และสนับสนุนตลอดมาและเพื่อนที่ร่วมศึกษาทั้งในระดับบัญชีมหาบัณฑิต ที่คอยให้ความช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอจนกระทั่งงานวิจัยเสร็จสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจทั่วไป หากมีข้อผิดพลาดประการใด ก็ขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

กมลชนก อร่าม โชติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(5)
ABSTRACT	(6)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
รายการตาราง	(11)
รายการภาพประกอบ	(13)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามของการวิจัย	6
1.3 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	6
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	6
1.5 ขอบเขตในการวิจัย	7
1.6 กรอบแนวคิดในงานวิจัย	8
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	9
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
2.1 ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	11
2.2 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	14
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs)	30
2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	
2.4.1 ทฤษฎีสมรรถนะ	35
2.4.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการปรับตัว	38
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	62
3.1 สมมุติฐานในงานวิจัย	62
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	69
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	70
3.4 วิธีการสร้างเครื่องมือ	72
3.5 การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล	73
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	73
บทที่ 4 ผลการศึกษา	75
4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	76
4.2 สมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ	78
4.3 ระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับ กิจการขนาดกลางและขนาดย่อม	85
4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงาน ทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม	87
4.5 สรุปสมมุติฐานการศึกษา	93
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	95
5.1 สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย	96
5.2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	104
5.3 ข้อจำกัดในงานวิจัย	105
5.4 งานวิจัยในอนาคต	105
บรรณานุกรม	106

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	112
1. แบบสอบถาม	113
2. ผลการทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	122
3. TFRS for SMEs และ TFRS for NPAs	126
ประวัติผู้วิจัย	151

รายการตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	โครงสร้าง และเนื้อหาของ TFRS for NPAEs	32
2.2	สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	54
4.1	แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	76
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ	78
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ในด้านปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด	79
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ในด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่	80
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ในด้านบุคคล	82
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ในด้านการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น	83
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ในด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร	84
4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม	86
4.9	แสดงความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม	88

รายการตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.10	การวิเคราะห์ถดถอยเพื่อพยากรณ์ความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม	90
4.11	สรุปสมมติฐานการศึกษา	93

รายการภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในงานวิจัย	8

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและปัญหา

ปัจจุบันธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise: SMEs) ในหลายประเทศทั่วโลก กำหนดให้บทบาทเป็นกลไกหลักในการเสริมสร้างความก้าวหน้าและมีสำคัญต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของคนในสังคมเนื่องจากธุรกิจขนาดย่อมหรือขนาดเล็กช่วยให้เกิดการกระจายรายได้ จากกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจไปสู่กลุ่มคนในสังคม ทำให้เกิดการจ้างงานสร้างรายได้ และธุรกิจจึงทำให้ประชาชนเกิดรายได้ซึ่งช่วยให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจโลกดีขึ้นและเป็นพื้นฐานในการพัฒนาจนเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ต่อไป อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการแก้ไขความยากจน ในปี พ.ศ. 2553 โดยประเทศไทยมีจำนวนวิสาหกิจรวมทั้งสิ้น 2.9 ล้านราย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 99.60 เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การจ้างงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมคิดเป็นร้อยละ 77.86 ของการจ้างงานรวมของประเทศ มูลค่าของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมคิดเป็นร้อยละ 42.35 ของ GDP รวมทั้งประเทศและมูลค่าการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมคิดเป็นร้อยละ 28.40 ของมูลค่าการส่งออกรวมของประเทศ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2559) และสภาพธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในสหภาพยุโรปซึ่งเป็นหัวใจของเศรษฐกิจยุโรป มี สัดส่วนกว่าร้อยละ 99 ของกิจการทั้งหมดและมีแหล่งการจ้างงานจำนวนสัดส่วนกว่าร้อยละ 85 ล้านตำแหน่ง (แนวทางการส่งเสริม SMEs ของสหภาพยุโรป, 2559) และวิสาหกิจขนาดกลางและย่อมในภูมิภาคอาเซียนจากตัวเลขสถิติ พบว่า วิสาหกิจคิดเป็นร้อยละ 96 ของวิสาหกิจทั้งหมดของระบบเศรษฐกิจในภูมิภาคอาเซียน และมีการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจประมาณร้อยละ 42 ของมูลค่ารวมทางเศรษฐกิจของภูมิภาค ส่งออก ร้อยละ 25 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด การจ้างงานร้อยละ 73 ของการจ้างงานทั้งหมดในระบบเศรษฐกิจเมื่อพิจารณาสัดส่วนของวิสาหกิจต่อจำนวนประชากร 1,000 คนในบริบทแต่ละประเทศสมาชิก พบว่า ประเทศอินโดนีเซียตัวเลขสูงสุดที่ 196.9 ตามด้วย ไทย 43.94 สิงคโปร์ 35.15 บรูไน 23.99 และมาเลเซีย 22.89 (ประเด็นเร่งด่วนในการพัฒนา ASEAN SMEs, 2559)

จากสถิติที่กล่าวมาเห็นว่า กิจการขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยซึ่งเป็นอันดับสองของอาเซียนควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีศักยภาพเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบธุรกิจ ในไทยและต่างประเทศ การส่งเสริมที่สำคัญคือการส่งเสริมการเจริญเติบโต การสร้างงาน โดยการเพิ่มศักยภาพด้านการบริหารจัดการด้านการเงินและการจัดการด้านบัญชี ด้วยการพัฒนามาตรฐานการบัญชีสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมขึ้นมาใช้โดยเฉพาะ ซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม จะให้ประโยชน์กับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมในด้านต่าง ๆ คือ ส่งเสริมการนำเสนอข้อมูลที่มีประโยชน์ในงบการเงินต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจต่อการค้าการลงทุนของผู้ประกอบการและผู้ใช้งบการเงิน พร้อมทั้งเพื่อประโยชน์ในการจัดหาแหล่งเงินทุนในการเข้ามาบริหารจัดการ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ เพื่อความสามารถในการชำระหนี้และผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ สนับสนุนให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายของธุรกิจ ส่งเสริมให้เกิดความสม่ำเสมอ เปรียบเทียบกันได้ของข้อมูลทางรายงานการเงินที่ช่วยให้ผู้ประกอบการและผู้ใช้งบการเงินเกิดความเชื่อมั่นเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และไปสู่ความพร้อมในการเข้าตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้สะดวกง่ายต่อการจัดทำงบการเงินเต็มรูปแบบ

คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accounting Standard Board: IASB) ได้ทำการพิจารณามาตรฐานทางการเงินบัญชีและได้ดำเนินการพัฒนามาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (International Financial Reporting Standard for Small and Medium Sized Entities: IFRS for SMEs) ในปี พ.ศ. 2546 ความเป็นมาของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และมาตรฐานทางการเงินบัญชีของไทย จึงเริ่มมาจากมาตรฐานการรายงานระหว่างประเทศ เหตุผลสำคัญคือมาตรฐานการบัญชี ระหว่างประเทศ (International Accounting Standards: IASs) และมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards: IFRSs) ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ยอมรับมากกว่า 120 ประเทศทั่วโลก ได้มีการจัดทำขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้งบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เป็นหลัก ทำให้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ และมาตรฐานทางบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับสมบูรณ์ประกอบไปด้วยแนวปฏิบัติสำหรับการบันทึกบัญชีที่ครบสมบูรณ์มีความเที่ยงตรงอย่างมีนัยสำคัญ เพราะมีการจัดทำรายงานทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูลที่ครบถ้วนเปิดเผยทางการเงินบัญชี แต่สำหรับผู้ใช้งบการเงินของกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมมีความต้องการข้อมูลที่จำเป็น เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินสด เพื่อใช้ในการวิเคราะห์สภาพคล่อง ตลอดจนความสามารถในการชำระหนี้ ดังนั้นทาง คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ จึงพัฒนามาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (IFRS

for SMEs) ขึ้น โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อให้สอดคล้องกับการเข้ามาของอาเซียน โดยยึดหลัก 2 ประการ ประการแรกคือ การตอบสนองความต้องการ เพิ่มความสะดวกต่อผู้ใช้รายงานทางการเงิน ของกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมที่เป็นบุคคลภายนอก เช่น คู่ค้า เจ้าหนี้ นักลงทุน ประการที่สอง คือ สร้างความสมดุลระหว่างต้นทุนและประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำรายงานทางการเงินในมุมมองของผู้ทำบัญชีและเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่การจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ สำหรับกิจการที่ต้องการเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้โดยมีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐาน (ชุดินุช อินทรประสิทธิ์, 2557) ดังนั้นคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี ในพระราชูปถัมภ์ จึงได้ทำการศึกษาพิจารณาจากการใช้งบการเงินหรือเรียกว่า มาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทยชุดเล็กหรือที่เรียกกันว่ามาตรฐาน NPAs โดยมี การประกาศใช้จากสภาวิชาชีพบัญชีมาเป็นระยะเวลา 4 ปีเศษแล้วแต่ด้วยเหตุผลเพื่อสอดคล้องกับการ เข้ามาของอาเซียนจึงยกระดับการทำบัญชีให้ก้าวสู่ระดับสากล (วรศักดิ์ ทูมมานนท์, 2558) จึงจะมีการปรับเปลี่ยนให้มีการใช้มาตรฐานสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม โดยมีการนำ มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งจัดทำโดย คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศมาถือปฏิบัติในประเทศไทย

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) นับได้ว่า ถือเป็นการ ขยายตัวทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ มีการเคลื่อนย้ายการค้า การลงทุน รวมทั้งแรงงานฝีมือ ที่มี ความพร้อมหลังไหลเข้ามาอย่างเสรี การทำธุรกิจการค้า การลงทุน การเงินและการบัญชีจึงมี ความสำคัญอย่างยิ่ง วิชาชีพบัญชีเป็นวิชาชีพหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และเป็น 1 ใน 7 วิชาชีพอิสระ สามารถย้ายแรงงานที่มีฝีมือได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน ซึ่งการบัญชีเป็น กิจกรรม แสดงผลการดำเนินงานออกเป็นตัวเลขทางการเงินพร้อมออกรายงานให้ข้อมูลที่เป็น ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เพื่อให้สถานประกอบการนำไปใช้ประกอบกิจการในการดำเนินงานและ ประกอบการตัดสินใจในความเป็นอยู่ของกิจการ ใช้เป็นเครื่องมือวัดความสำเร็จในการดำเนินงาน ทั้งนี้การทำบัญชีจะทำให้กิจการทราบผลกำไรขาดทุน ฐานะทางการเงิน ณ ปัจจุบัน ความสามารถในการชำระหนี้ และการดำรงอยู่ซึ่งความมั่นคง และมั่งคั่งของกิจการอันยาวนานตลอดจนลูกหลาน และเป็นที่ยอมรับของสาธารณชน โดยมีกระบวนการบันทึก จากการเริ่มการประกอบกิจการลงทุน รายรับ และรายจ่ายทั้งหมดของกิจการ ทั้งนี้กับบัญชีไม่เพียงแต่มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพียงอย่างเดียว เท่านั้นยังครอบคลุมหลายด้าน เช่น วางแผนกลยุทธ์ ออกแบบรายงาน การจัดการด้านเอกสาร ทางบัญชี วางระบบบัญชี การจัดทำงบประมาณทางการเงิน ตลอดจนสามารถควบคุมการ ลงบัญชีทั้งหมดขององค์กร (วิศรา ดวงตาน้อย, 2556) นอกจากนี้กับบัญชีต้องสามารถวิเคราะห์งบ การเงินใช้ในการตัดสินใจเสนอผู้บริหาร การวางแผนกลยุทธ์มีความรู้ในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับ

งานบัญชี และสามารถสร้างกระบวนการตรวจสอบการควบคุมภายใน และสามารถบริหารจัดการเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้นภายในองค์กร รวมทั้งสามารถคำนวณภาษีและวางแผนภาษีเพื่อทำหน้าที่เสียภาษีให้แก่รัฐบาลที่ถูกต้อง ด้วยเหตุนี้การประกอบวิชาชีพบัญชีนอกจากจะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ทางวิชาชีพบัญชีตามหลักวิชาการแล้ว นักบัญชีต้องมีทักษะทางวิชาชีพและคุณสมบัติของนักบัญชีมืออาชีพตามข้อกำหนดมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards for Professional Accountants: IESs ฉบับที่ 3) เป็นมาตรฐาน สร้างกระบวนการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับนักบัญชีให้มีประสิทธิภาพ มีคุณสมบัติความเป็นมืออาชีพ สร้างความพอใจแก่กิจการและพร้อมสู่อาเซียน (ณัฐชา วัฒนวิไล และจุฑามาน สิทธิผลวนิชกุล, 2554) ประกอบด้วย 5 ทักษะ ได้แก่ ทักษะทางปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ทักษะทางด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่งาน ทักษะด้านบุคคล ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่นและทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร (สภาวิชาชีพบัญชี, 2559: ออนไลน์)

ทุก ๆ ครั้งที่เกิดปัญหาเศรษฐกิจ ผู้ทำบัญชีมักจะเป็นบุคคลที่ถูกกล่าวโทษว่า ไม่ได้ช่วยนำเสนอข้อมูลรายงานทางการเงินและการบัญชีได้ถูกต้อง ทนเวลา ต้องเสียค่าปรับจากความผิดพลาด ขาดความรับผิดชอบ เป็นผลทำให้ผู้ว่าจ้างไม่พอใจเป็นอย่างมาก (ศุภมิตร เดชมณตรีกุล และเกียรตินิยม คุณติสุข, 2557) และชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่ตามมา โดยปัญหาที่เกิดขึ้น อาจมองได้ 2 ประเด็นหลัก ๆ คือ ประเด็นแรก ผู้ทำบัญชีบางคนไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการจัดทำบัญชี ขาดทักษะบัญชีขั้นสูง เนื่องจากในอดีตผู้ทำบัญชีบางคนอาจไม่ได้สำเร็จการศึกษาในสาขาบัญชีโดยตรง ขาดความรู้ทางวิชาชีพบัญชีขาดความสามารถเทคนิคและการปฏิบัติงาน ขาดความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดทำบัญชีและการบริหารงานบัญชี รวมถึงขาดการชวนขวายของผู้ทำบัญชีที่จะกระตือรือร้นหาประสบการณ์ความรู้ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา ขาดทักษะในการทำงานกับเพื่อนร่วมงาน ส่งผลทำให้การนำเสนอข้อมูลที่เกิดขึ้นทั้งหมด อาจไม่ใช่ข้อมูลที่เหมาะสม ถูกต้อง และยังไม่สามารถนำข้อมูลทางการเงินมาช่วยในการบริหารงานเลย ประเด็นที่สอง เรื่องจรรยาบรรณด้านบุคคลในวิชาชีพ ความซื่อสัตย์ในการบริหารงานบัญชี มองเรื่องผลประโยชน์มากกว่าคุณธรรม เช่น งบการเงิน ไม่มีความโปร่งใส มีการตกแต่งตัวเลขทางบัญชี ทำให้ข้อมูลทางบัญชีไม่สะท้อนความเป็นจริง ซึ่งทำให้ตัวเลขไม่ครบถ้วน คลาดเคลื่อนบิดเบือน เกิดการหลีกเลี่ยงภาษีไม่ชำระภาษีถูกต้อง จึงไม่สามารถนำข้อมูลมาใช้วิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจเชิงธุรกิจได้ (น้ำฝน คุ่มนิลกา, 2555) ซึ่งประเด็นเหล่านี้จะถูกกล่าวถึงในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับนักบัญชี เพื่อใช้เป็นสมรรถนะในการเพิ่มความเป็นมืออาชีพต่อวิชาชีพบัญชี จากการเข้ามาของประชาคมอาเซียน

ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับปรุงการจัดทำรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อความเป็นสากลและให้มีความสอดคล้องกลุ่มประเทศอาเซียน

เมื่อมีการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินของกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะมาใช้พบว่า อาจยังไม่เหมาะสมกับบางกิจการ เช่น ไม่บังคับให้จัดทำงบการเงินรวม งบกระแสเงินสด ตลอดจนไม่ให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ทำให้สถาบันการเงินมีต้นทุนเพิ่มขึ้นในการจัดทำข้อมูลวิเคราะห์สินเชื่อทำให้รายงานดูแล้วไม่สมฐานะของกิจการ ขณะที่กิจการขนาดใหญ่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ส่งผลให้นักบัญชีของกิจการขนาดใหญ่เหล่านี้ทำตัวเลขในงบการเงินไม่สะท้อนฐานะและผลการดำเนินงานที่แท้จริงนักบัญชีจะต้องเสียเวลาในการจัดทำข้อมูลทางบัญชีที่เพิ่มเข้ามาและบังคับใช้ตามกฎระเบียบมาตรฐานไทยของมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายลดการเสียเวลาในการจัดทำรายงานจากเนื้อหาในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เพิ่มขึ้นผู้ทำบัญชีจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อใช้ในการจัดทำบัญชีในองค์กรและนำความรู้ความเข้าใจมาปรับตัวและสร้างบทบาทในการเป็นนักบัญชี ออกรายงานทางการเงินที่ถูกต้องและไม่เกิดความซับซ้อน เกิดข้อผิดพลาดในการบันทึกบัญชีเนื่องจากมาตรฐานการบัญชีของกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมบางฉบับเข้าใจยากและซับซ้อน

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงมีความจำเป็นที่จะวิจัย ความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมว่ามีความรู้ความเข้าใจตามสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมแล้วหรือยัง

คำถามในงานวิจัย

1. ระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นอย่างไร
2. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ในงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะและระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม
2. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ประโยชน์เชิงทฤษฎี

จากผลการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม จากผลการศึกษา พบว่า เมื่อผู้ทำบัญชีมีความคาดหวังว่า สมรรถนะในด้านใดที่มีความสำคัญต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ก็จะพยายามปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลในสมรรถนะนั้น ซึ่งจะส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมของผู้ทำบัญชี ทฤษฎีนี้ถือว่าเป็นความเชื่อของบุคคลที่จะนำไปสู่การเกิดผลลัพธ์อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ในทางตรงกันข้ามหากผู้ทำบัญชีเชื่อว่า สมรรถนะในด้านใดที่ไม่มีความสำคัญก็จะไม่ส่งผลกับความสัมพันธ์ต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

2. ประโยชน์เชิงปฏิบัติ

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ สามารถนำมาเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 ผู้ทำบัญชีสามารถนำผลการวิจัยนี้ ไปพัฒนาปรับปรุงสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้เกิดคุณภาพในการเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
- 2.2 สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง ควรมุ่งเน้นพัฒนาผู้ทำบัญชี เพื่อให้สอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง ผู้ประกอบการ และผู้ทำบัญชีเกิดความเชื่อมั่นในคุณภาพของ สมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการ รายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. สมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับนักบัญชีได้แก่ ทักษะทาง ปัญหาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ทักษะทางด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่งาน ทักษะด้าน บุคคล ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่นและทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและ องค์กร
2. ลักษณะธุรกิจ ประกอบด้วย ขนาดขององค์กรหรือทุนจดทะเบียน และลักษณะกิจการ เป็นบริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือเจ้าของคนเดียว
3. ลักษณะทั่วไปบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา และประสบการณ์การทำงาน
4. ระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลาง และขนาดย่อม

ขอบเขตด้านประชากร

1. ประชากรประกอบด้วยผู้ทำบัญชี ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีใน ประเทศไทยโดยขอข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า พบว่า มีจำนวนนักบัญชี ในประเทศไทย ทั้งสิ้น 3,266 คน (สืบค้นจาก http://dbd.go.th/ewt_news.php?nid=7129&filename=index เมื่อ 28 ธันวาคม 2558)
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่จำนวนประชากรผู้ทำบัญชีทั้งหมด ได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเกณฑ์ ของ Taro Yamane (1973) โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนการสุ่ม เท่ากับ 0.05 จะได้กลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 356 ราย

ขอบเขตด้านเวลา

ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน 2558 จนถึงเดือนพฤษภาคม 2559

กรอบแนวคิดในงานวิจัย

ตัวแปรในการวิจัย

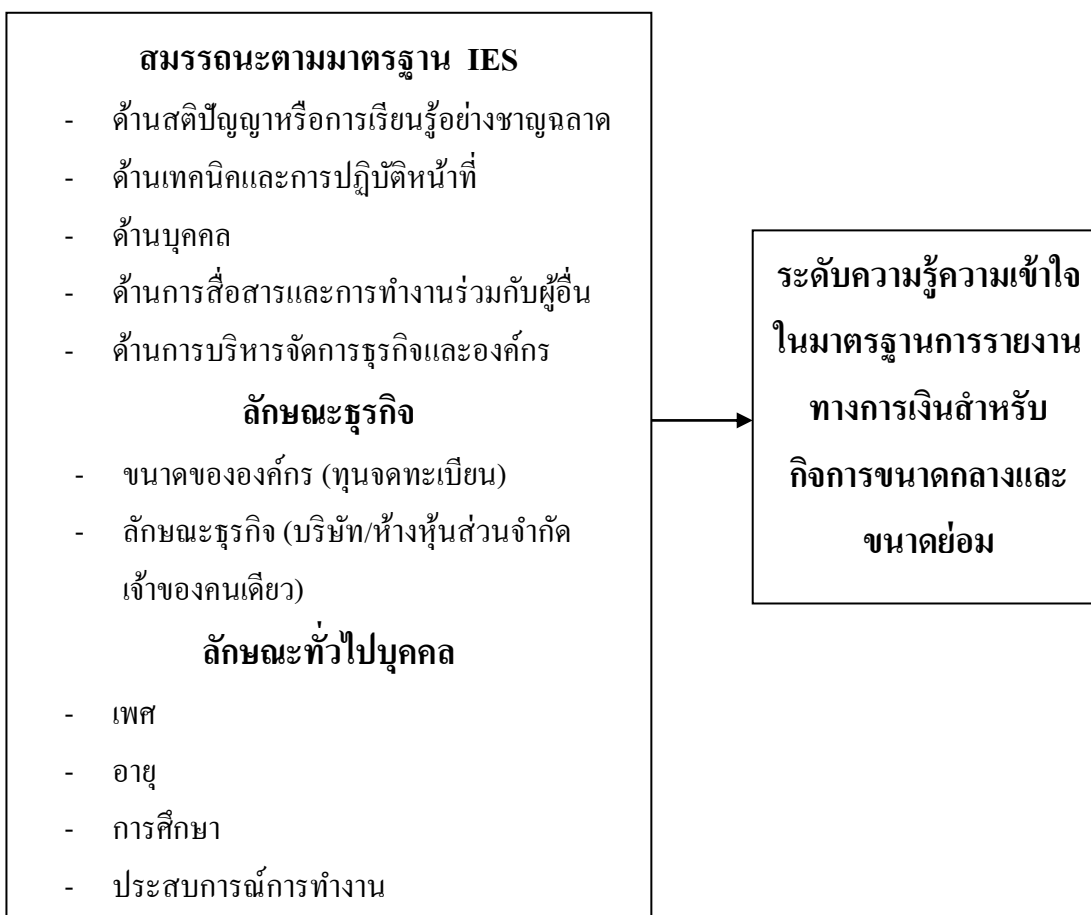
1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 สมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับนักบัญชีได้แก่ ทักษะทางปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ทักษะทางด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่งาน ทักษะด้านบุคคล ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่นและทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร

1.2 ลักษณะธุรกิจ ประกอบด้วย ขนาดขององค์กรหรือทุนจดทะเบียน และลักษณะกิจการเป็นบริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือเจ้าของคนเดียว

1.3 ลักษณะทั่วไปบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในงานวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้ทำบัญชี หมายถึง ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่ว่าจะกระทำในฐานะลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม (ผู้ทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 มาตรา 7(6) ซึ่งต้องมีคุณสมบัติตามอธิบดีกำหนด และต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี) (พระราชบัญญัติการบัญชี, 2543)

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หมายถึง การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ (อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย บรูไน เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา) โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมอาเซียนให้เป็นตลาดและฐานผลิตเดียว (องค์ความรู้ "ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) สืบค้นจาก <http://www.thai-aec.com/> เมื่อ 28 ธันวาคม 2558)

มาตรฐานการบัญชี หมายถึง หลักการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไป หรือมาตรฐานการบัญชี ที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น (พระราชบัญญัติการบัญชี, 2543)

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (International Education Standards for Professional Accountants : IES) หมายถึง เกณฑ์การศึกษาที่ตกลงร่วมกันระหว่างประเทศ ซึ่งมีเงื่อนไขและแนวทางการปฏิบัติเดียวกัน (ชลดดา คุณหงส์, 2550)

สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะทั้งในด้านทักษะความรู้ คุณสมบัติของบุคคล และพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติงานในตำแหน่งให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงกว่ามาตรฐานทั่วไป (ขจรศักดิ์ หาญณรงค์, 2544 อ้างใน พงษ์ศักดิ์ พรณัฐวุฒิกุล, น.23)

มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) หมายถึง การนำมาตรฐานไปถือปฏิบัติตามโครงสร้างและเนื้อหาของมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 35 บท (ศิลป์พร ศรีจันเพ็ชร และพจน์ วีระศุชากร, 2554)

กิจการขนาดกลางและขนาดย่อม หมายถึง เป็นธุรกิจที่มีจำนวนมากในประเทศไทย ผู้ประกอบการส่วนมากประกอบกรในรูปแบบของบุคคลธรรมดา คณะบุคคล หรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีไชนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือกิจการร่วมค้า ซึ่งประกอบธุรกิจขายสินค้า ผลิตสินค้า หรือให้บริการ (กลุ่มบริหารการเสี่ยภาษีธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กในกรมสรรพากร, 2558)

ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจ หรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟังการคิด หรือการปฏิบัติองค์วิชาในแต่ละสาขา (ศิพลรัตน์ใจชน, 2549, น.10)

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เรื่อง ความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลาง และขนาดย่อมผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2.2 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs)

2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 ทฤษฎีสสมรรถนะ

2.4.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการปรับตัว

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC)

อาเซียนมีพัฒนาการด้านการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจใน 10 ประเทศคือ บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย เมียนมาร์ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เวียดนามและไทยโดยมีการกำหนดเรื่อยมา เริ่มตั้งแต่การจัดการเขตการค้าเสรีอาเซียน หรือ AFTA ตั้งแต่ปี 2535 และพยายามส่งเสริมให้มีความร่วมมือครอบคลุมด้านอื่นๆ เช่น การค้าบริการระหว่างประเทศ การลงทุนระหว่างประเทศ ซึ่งมีการจัดทำกรอบความตกลงด้านการค้าบริการอาเซียน (ASEAN framework Agreement on Service : AFAS)และกรอบความตกลงว่าด้วยเขตการลงทุนอาเซียน (Framework Agreement on the ASEAN Investment Area : AIA) เมื่อปี 2538 และ 2541 ตามลำดับ นอกจากนี้อาเซียนยังได้จัดโครงการความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียนเพิ่มศักยภาพในการผลิตสินค้าของอาเซียน ต่อมาผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบให้จัดตั้งประชาคมอาเซียน ซึ่งประกอบด้วย 3 เสาหลัก คือ การเมืองความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมและวัฒนธรรม และได้เร่งรัดจัดการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้บรรลุผลจากเดิมที่กำหนดไว้ปี 2563 (ค.ศ. 2020) เป็นปี 2558 (ค.ศ.2015) เนื่องจากยังมีข้อตกลงและขั้นตอนอีกหลายขั้นตอนที่ยังไม่อาจตกลงกันได้โดยอาเซียนจะมี

เป้าหมายวางแผนงานในการผลักดันการค้าหน้าไปสู่ภูมิภาคที่เป็นตลาดและการผลิตหนึ่งเดียว การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจอาเซียนสู่ประชาคมโลก การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาคในประเทศ 10 ประเทศ การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นเป้าหมายการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ โดยเฉพาะการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุการเป็นตลาด และฐานการผลิตเดียวของอาเซียนซึ่งจะเกี่ยวข้องกับพันธกรณีสำคัญดังนี้

1. การเปิดเสรีการค้าสินค้าข้ามพรมแดน
2. การเปิดเสรีการค้าบริการข้ามพรมแดน
3. การเปิดเสรีการลงทุน
4. การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรี
5. การดำเนินการร่วมมือรายสาขาอื่น ๆ

การเคลื่อนย้ายนักบัญชีในอาเซียน โดย สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ เส้นทางอาชีพบัญชี โดย (สุพจน์ สิงห์เสนห์, 2557)

1. รูปแบบการค้าบริการแบ่งเป็น 4 รูปแบบ ได้แก่

รูปแบบที่ 1 การให้บริการข้ามพรมแดนและ

รูปแบบที่ 2 การบริโภคนอกประเทศ โดยทั้งสองรูปแบบเป็นลักษณะของการจัดจ้างคนภายนอกหรือเรียกผู้ให้บริการทางการบัญชี ไปทำงานบัญชีไปทำในต่างประเทศ โดยจะเกิดได้เพราะมาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน มาตรฐานการสอบที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการจำเป็นต้องเลือกผู้ให้บริการทางวิชาชีพที่มีความเป็นมืออาชีพมีความรู้ความสามารถ ในการทำบัญชีให้องค์กรเขา กว่าผู้ประกอบการไทยที่ไม่มีการพัฒนาและการเตรียมพร้อมต่อการปรับตัวการเปลี่ยนแปลง

รูปแบบที่ 3 เป็นการจัดตั้งนิติบุคคล ซึ่งการเข้ามาของสำนักงานบัญชีต่างชาติเป็นการเข้ามาตามนักธุรกิจของประเทศตนเองที่ได้เข้ามาทำการประกอบกิจการในไทย ตรงกันข้ามกับผู้ประกอบวิชาชีพไทยที่นำลงทุนไทยไปลงทุนในต่างประเทศ กลับไม่ฉวยโอกาสตามไปให้บริการด้วยเนื่องจากขาดความรู้ การสื่อสาร ภาษา

รูปแบบที่ 4 เป็นเรื่องของบุคคล การเคลื่อนย้ายโดยกำหนดคุณสมบัติในการเป็นนักบัญชีอาเซียน

2. ปัญหาของวิชาชีพบัญชีไทยได้แก่ องค์ประกอบความรู้ ที่ความซับซ้อนจากการเข้ามาของมาตรฐานทางการบัญชี และผู้ประกอบการไม่ติดตาม ฐานลูกค้า ที่เดิมเป็นลูกค้าจากการรู้จักมักคุ้นกัน จะเปลี่ยนรุ่นสู่ลูกหลานที่จะเลือกบริการที่มีความเป็นมืออาชีพและ ชื่อของสำนักงาน ที่ไม่ได้สร้างให้เป็นที่รู้จักในนามของสำนักงานบัญชี

3. สภาวิชาชีพบัญชี มีแผนที่จะเปิดการทดสอบเพื่อรับวุฒิปริญญาในการประกอบวิชาชีพบัญชี ด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการทำบัญชีและการสอบบัญชี เพื่อการรับรองความรู้ และความสามารถ ในด้านนั้นและถ้าต่างประเทศจะเข้ามาก็ต้องมาสอบให้ได้ไปนี้เช่นกัน

4. คุณสมบัติในการประกอบวิชาชีพบัญชีจะประกอบด้วย องค์ความรู้ ด้านการบัญชี มีความรู้ด้านมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน มาตรฐานการสอบบัญชี การมีประสบการณ์ทำงาน ในวิชาชีพบัญชี คุณค่าการนำเอาความรู้ประสบการณ์มาปรับตัวตอบสนอง ความต้องการรับบริการลูกค้า จรรยาบรรณ ให้มองทั้งด้านที่เป็นข้อห้าม และด้านที่ต้องทำ เช่น การพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง ทักษะคิด เกี่ยวกับบทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพต่อสังคมธุรกิจ

5. ประเด็นความท้าทายในการพัฒนาวิชาชีพบัญชี ได้แก่

เนื่องจาก ผลิตปริญญาตรีจำนวนมากกว่า 20,000 คนต่อปี จาก 125 สถาบันมีการผลิตผู้มีความรู้ ออกมาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นนักบัญชีต้องตระหนักถึงการ โคนแย่งงานจากการขาดความรู้ ความสามารถในวิชาชีพ การขาดความแตกต่างด้านคุณภาพ องค์ความรู้ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จากการเข้ามาของประชาคมอาเซียน การรับรู้คุณค่าจากผู้รับบริการ โดยการเตรียมตัวให้ข้อคิดว่า ควรมององค์ความรู้ที่ดีจากระดับปริญญาตรี ควรมีความตื่นตัว ควรเน้นให้บริการที่เราทำได้ดีกว่า การแข่งขันภายในประเทศมีน้อย จากการบริการที่มี (Small and Medium Enterprise: SMEs) จำนวนมากมีความต้องการนักบัญชีสูง (ฝ่ายต่างประเทศ สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2558)

ดังนั้นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีวัตถุประสงค์เพื่อเข้ามาอำนวยความสะดวกในการ เคลื่อนย้ายนักวิชาชีพบัญชี ยกระดับการบริหารจัดการ แลกเปลี่ยนส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ดีในวิชาชีพ บัญชีต่อไป

2.2 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศของผู้ประกอบวิชาชีพ

มาตรฐานการศึกษาสำหรับนักวิชาชีพบัญชีระหว่างประเทศ (International Education Standards for Professional Accountants: IES) (International Federation of Accountants, 2008: Online) เป็นมาตรฐานที่กำหนดสมรรถนะเป็นมาตรฐานทักษะของบุคคลที่พร้อมจะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มีจุดมุ่งหมายเพื่อความพร้อมให้บุคคลจะเป็นผู้มีทักษะมีสมรรถนะมีความสามารถในการปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อน ซึ่งกำหนดโดย IFAC ปัจจุบันมีทั้งหมด 8 ฉบับ คือ IES 1 – IES 8 สำหรับสมรรถนะเกี่ยวกับนักวิชาชีพบัญชี มีดังนี้

2.2.1 มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี IES: 1

หัวข้อกำหนดเพื่อเข้าสู่โปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชี

มาตรฐานฉบับนี้เพื่อให้มั่นใจว่านักศึกษาที่ประสงค์จะเป็นนักบัญชีจะต้องมีความสำเร็จการศึกษาโดยสอบผ่านคุณสมบัติข้อกำหนดเพื่อ เข้าสู่โปรแกรมทางบัญชีไม่ต่ำกว่าข้อกำหนด มีระดับการศึกษาที่เหมาะสมก่อนเข้าการศึกษา โปรแกรมทางวิชาชีพบัญชีจะต้องมีความรู้ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติโดยมีระดับขีดความสามารถเป็นตัวกำหนดจุดจบของการศึกษาทางวิชาชีพบัญชี โดยโปรแกรมอาจแตกต่างกัน หลายโปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชีเริ่มต้นหลังจากจบระดับปริญญาตรีแล้ว โปรแกรมอื่นอาจเริ่มต้นทันทีจากการจบชั้นมัธยมศึกษาหรือในระดับอุดมศึกษา บางโปรแกรมเทียบประสบการณ์ทำงานทำให้บุคคลพร้อมทำงาน ข้อกำหนดความ โดยองค์กรวิชาชีพ เพื่อเข้าสู่การศึกษาต้องอยู่ระดับสูงเพียงพอที่ทำให้เชื่อมั่นและผ่านตาม ข้อกำหนดของโปรแกรมวิชาชีพทางบัญชี การวัดผลคุณสมบัติในการรับเข้าศึกษาในมหาลัยต้อง ตรวจสอบยืนยันจากแหล่งข้อมูลอ้างอิงที่ได้ตามมาตรฐานคู่กับข้อมูลที่สหพันธ์นักบัญชียานาชาติ จัดไว้ให้กับองค์กรสมาชิกสหสัมพันธ์นักบัญชียานาชาติ ต้องมีข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตรและ เนื้อหาการเรียนการสอนที่เฉพาะเจาะจงประกอบการเทียบคุณสมบัติ โดยโปรแกรมการศึกษาระดับปริญญาของมหาวิทยาลัยที่ยอมรับจากรัฐบาล หรือจากองค์กรที่มิใช่ รัฐบาลยอมรับในการอนุมัติ หลักสูตร หรือจากตลาดแรงงาน การยอมรับและประเมินโปรแกรมระดับปริญญาสามารถเน้นที่ เนื้อหา ระยะเวลาการศึกษา และคุณภาพด้านอื่น ๆ

2.2.2 มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี IES: 2

เนื้อหาของโปรแกรมการศึกษาของวิชาชีพบัญชี

มาตรฐานฉบับนี้ทำให้มั่นใจได้ว่าบุคคลที่พร้อมจะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความรู้ทางวิชาชีพบัญชีขั้นสูงทำหน้าที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้อย่างมีสมรรถนะภายใต้สภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การศึกษาทางวิชาชีพบัญชีทำให้มี

การศึกษาในสภาพแวดล้อมทางวิชาการหรือเรียนในหลักสูตรการศึกษาโดยตรงเพื่อนำความรู้สามารถมาพัฒนาทักษะวิชาชีพด้วย การนำไปใช้ การวิเคราะห์และประเมินผล ตลอดชีวิตการทำงานนั้นต้องให้ความสำคัญของทักษะ ค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติด้วย คุณสมบัติเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ การศึกษาควรมีระยะเวลายาวนานและลึกเพียงพอที่ทำให้พร้อมจะเป็นนักบัญชีที่มีความรู้ และความรู้ที่จำเป็นจากที่ต้องศึกษาทางวิชาชีพบัญชีโดยผ่านการศึกษา เพื่อรับรองการทดสอบความรู้ขององค์กรวิชาชีพ หลักสูตรขององค์กรวิชาชีพต้องครอบคลุมทุกข้อเนื้อหาตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานฉบับนี้ นอกจากนี้ยังมีการผสมผสาน จากการรวบรวมความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศไว้ในบางรายวิชาเฉพาะทางบัญชี

1. ความรู้ด้านการบัญชี การเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความรู้หลักที่จำเป็นต่อความสำเร็จในอาชีพผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ส่วนประกอบของความรู้ด้านบัญชียังคงต้องพัฒนาผสมผสานความรู้ ทักษะ ค่านิยม จริยธรรมและทัศนคติทางการบัญชี เพื่อได้ทำการศึกษาได้ทฤษฎีและวิชาการเชิงปฏิบัติทางการบัญชี โดยต้องครอบคลุมหัวข้อดังนี้ความรู้ทางการบัญชี การเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยวิชา

- การบัญชีการเงินและการรายงานทางการเงิน
- การบัญชีบริหารและการควบคุมทางการบริหาร
- ภาษีอากร
- กฎหมายอากร
- กฎหมายธุรกิจและกฎหมายพาณิชย์
- การตรวจสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่นทางวิชาชีพบัญชี
- ค่านิยมทางวิชาชีพและจริยธรรมทางวิชาชีพ

และสิ่งจำเป็นจะต้องเรียนรู้ควบคู่ไปด้วยคือ ประวัติและแนวคิดทางการบัญชี เนื้อหาแนวคิด โครงสร้างและวิธีการจัดทำรายงานการดำเนินงานขององค์กรเพื่อการใช้งานทั้งภายในและภายนอก มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบของประเทศและระหว่างประเทศ กฎทางบัญชี การบัญชีบริหาร รวมถึงการวางแผน งบประมาณการจัดการต้นทุน การควบคุมคุณภาพและแนวคิดการควบคุม การวัดผลการดำเนินงาน การวัดกฎเกณฑ์ตามมาตรฐาน ภาษี ความรู้สภาพแวดล้อมของกฎหมายธุรกิจ การสอบบัญชี การจัดหาเงินจรรยาบรรณความรับผิดชอบ ประเด็นการบัญชี เป็นต้น

2. ความรู้ทางองค์กรและธุรกิจ ช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีให้ความสนใจสภาพแวดล้อมที่ปฏิบัติงานมีความรู้อย่างกว้างขวาง ด้านธุรกิจ และรวมไปถึงวิธีการจัดหาเงินทุน และการบริหารธุรกิจในสภาพแวดล้อมระดับโลกซึ่งระดับต้องครอบคลุมหัวข้อ ดังนี้

- เศรษฐศาสตร์

- สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ
- บรรษัทภิบาล
- จรรยาบรรณการประกอบธุรกิจ
- ตลาดทางการเงิน
- วิธีการเชิงปริมาณ
- พฤติกรรมองค์กร
- การจัดการและการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์
- การตลาด
- ธุรกิจระหว่างประเทศและโลกาภิวัตน์

รวมถึงการจัดองค์กรและธุรกิจต้องมีความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์มหภาคและจุลภาค ด้านธุรกิจและตลาดการเงิน ในการนำไปใช้แก้ไขปัญหาทางธุรกิจ การเข้าถึงบรรษัทภิบาลและ จรรยาบรรณทางธุรกิจ การเข้าถึงสภาพแวดล้อมขององค์กรรวมทั้งด้านกฎหมาย การเมือง สังคม วิชาการ ได้มีการพัฒนาแบบยั่งยืน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มบุคคลและกลุ่มองค์กร เข้าถึง ประเด็นเรื่องบุคลากรการจัดการคน การสนับสนุนกลยุทธ์และการตัดสินใจ ความเสี่ยงขององค์กร มีความรู้พื้นฐานการค้าการเงินระหว่างประเทศ วิธีการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศ สามารถ ผสมผสานองค์ประกอบเหล่านี้เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์

3. ความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นบทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยเป็นส่วน หนึ่งของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องครอบคลุมดังนี้

- ความรู้ทั่วไปทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ความรู้ทางการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ
- สมรรถนะทางการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ
- สมรรถนะของผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- สมรรถนะด้านสารสนเทศในฐานะของผู้จัดการ หรือผู้ประเมินหรือผู้ออกแบบ

สารสนเทศ บทบาทใดบทบาทหนึ่งหรือหลายบทบาทรวมกัน

ผู้ใช้เทคโนโลยีที่หลากหลายได้มีการใช้เครื่องมือและเทคนิคของระบบข้อมูล เพื่อ บรรลุเป้าหมายตนเองและผู้อื่น โดยมีบทบาทในการใช้ โดยการปรับระบบและเครื่องมือเทคโนโลยี สารสนเทศที่เหมาะสมมาใช้กับกิจการ มีการแสดงความเข้าใจในระบบธุรกิจและบัญชี ปรับการใช้ การควบคุมให้เข้ากับระบบการทำงานของตนเอง ความรู้อาจได้มาหลากหลาย เช่นการศึกษาในแต่ ละวิชา และจากประสบการณ์ทำงาน การสื่อสารกับผู้ประกอบวิชาชีพที่มีประสบการณ์

2.2.3 มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี IES: 3

หัวข้อ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี

มาตรฐานฉบับนี้เพื่อให้มั่นใจว่าพร้อมจะเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีต้องมีทักษะสมรรถนะอย่างเหมาะสม มาตรฐานฉบับนี้ยังกล่าวถึงเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจแต่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะครอบคลุมเรื่องการศึกษาสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ค่านิยม จรรยาบรรณ ทักษะคติทางวิชาชีพบัญชีสำหรับนักบัญชี โดยมีข้อกำหนดด้านประสบการณ์ทำงานและการวัดขีดความสามารถในสมรรถนะจากประสบการณ์ทำงานจริง โดยประกอบด้วยทักษะดังต่อไปนี้

1. ทักษะด้านสติปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาดมีด้วยกัน 6 ระดับคือ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ประยุกต์ การวิเคราะห์การสังเคราะห์ และการประเมินผลซึ่งด้านทักษะทางปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างฉลาด ประกอบด้วย

- ความสามารถที่จะระบุกำหนดการได้มา การจัดระบบทางการบัญชี และเข้าใจในด้านสารสนเทศจากผู้อื่น และแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในยุคปัจจุบัน

- ความสามารถด้านการซักถาม ข้อเสนอแนะเชิงวิชาชีพทางการบัญชี การทำวิจัย การคิดอย่างมีเหตุผลและเชิงวิเคราะห์ในการนำไปสู่การทำวิจัย การให้เหตุผลและการวิเคราะห์อย่างละเอียดรอบคอบ

- ความสามารถที่จะระบุใช้ในการแก้ไขปัญหาที่ไม่เป็นระบบในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคยมาก่อน

2. ทักษะทางด้านบุคคล คือการมีทัศนคติ และพฤติกรรมความคิดของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เช่น จัดการตัวเอง ความคิดริเริ่ม อิทธิพล การเรียนรู้ด้วยตนเอง การทำงานบัญชีให้เสร็จตามกำหนดเวลา ความสามารถที่จะเข้าร่วม การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงสู่สากล พิจารณาการปรับใช้ค่านิยมทางการบัญชี จรรยาบรรณและทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจในการทำงานภายในองค์กร และความระมัดระวังสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีประกอบด้วย

- การบริหารจัดการที่มีทักษะใช้ในการบริหารจัดการตัวเอง

- มีความคิดริเริ่ม การมีอิทธิพล และการเรียนรู้

- ความสามารถที่จะเลือกและจัดลำดับทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด และสามารถจะจัดระบบการทำงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา

- ความสามารถที่จะคาดคะเนและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่าง ๆ

- การพิจารณาค่านิยมแห่งวิชาชีพ จริยธรรม และทัศนคติในการตัดสินใจการสงสัยเชิงมืออาชีพ

3. ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น การอยู่ร่วมกันคือ การทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น ความขัดแย้ง จากการทำงานเป็นทีม การปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่วัฒนธรรม ภาษา ขนบธรรมเนียม หรือความคิดต่างกัน การเจรจาหาข้อสรุปหรือข้อตกลงในสถานการณ์ทางวิชาชีพทางบัญชี การทำงานในวัฒนธรรมที่ต่าง การนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการเขียนการพูดทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ตลอดจนการฟังและอ่าน รวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่างกันประกอบด้วย

- ทำงานร่วมกับผู้อื่น ให้คำปรึกษา ข้อขัดแย้งหรือปัญหา ใช้ในการปรึกษาหารือและแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้น

- ทำงานเป็นหมู่คณะ

- ความหลากหลายในวัฒนธรรม เช่น ต่างเชื้อชาติ มีการทำงานในวัฒนธรรมต่างกันได้ อย่างมีประสิทธิภาพ เรียนรู้อย่างฉลาด

- นำเสนอ อภิปราย รายงาน และป้องกันรูปแบบของการสื่อสารทางวาจาหรือลายลักษณ์อักษร ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

- รับฟังและเข้าใจอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงความอ่อนไหวต่อความแตกต่างด้านภาษาและวัฒนธรรม

4. ทักษะด้านการจัดการธุรกิจและองค์กรคือ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการ โครงการ การจัดการบุคลากรและทรัพยากร และการตัดสินใจในการดำเนินกิจการและหน้าที่รับผิดชอบ ความสามารถที่จะจัดและแบ่งหน้าที่งาน พัฒนาบุคลากร การมีภาวะผู้นำ และการพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพประกอบด้วย

- การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหาร โครงการ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ และการจัดหาแหล่งทรัพยากรทางการลงทุน และการตัดสินใจ

- ความสามารถที่จะจัดระบบการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และมอบหมายงาน ในการจูงใจและพัฒนาบุคลากรในองค์กร

- มีความเป็นผู้นำสูง

5. ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่เป็นทักษะสำหรับนักวิชาชีพบัญชี เฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ ที่ต้องมีความชำนาญในศาสตร์ เช่น การคำนวณในเชิงประยุกต์ทางคณิตศาสตร์ การคำนวณทางสถิติ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยสามารถนำสิ่งเหล่านี้มาใช้ในการ

- จำลองการตัดสินใจในการทำงาน

- การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กร และการควบคุมภายใน

- การวัดมูลค่า ของรายการที่ต้องครบถ้วนเชื่อถือได้
- การรายงานทางการบัญชี การปรับปรุงบัญชีที่ถูกต้องตามหลักการบัญชี
- การปฏิบัติตามกฎหมายในทางวิชาชีพบัญชี
- การปฏิบัติตามข้อบังคับอื่นๆที่ได้มีการกำหนดไว้สำหรับนักวิชาชีพบัญชี

2.2.4 มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี IES: 4

หัวข้อค่านิยม จรรยาบรรณ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี

มาตรฐานฉบับนี้กำหนดให้นักวิชาชีพบัญชีต้องมีจรรยาบรรณของนักวิชาชีพ เพื่อให้มั่นใจพร้อมที่จะเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี สังคมมีความคาดหวังอย่างสูงต่อวิชาชีพบัญชีจึงเป็นสิ่งจำเป็นต้องยอมรับและนำหลักการทางจรรยาบรรณไปปฏิบัติ ค่านิยมจรรยาบรรณและทัศนคติ จะสามารถระบุผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี จำเป็นต้องมีการคำนึงทุกด้านถึงโอกาสที่มีการนำจรรยาบรรณไปใช้ในการตัดสินใจทางวิชาชีพต้องเชิดชูหลักจรรยาบรรณ ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจ จรรยาบรรณและทัศนคติควรถือปฏิบัติตามข้อผูกพันในแม่บทการศึกษานานาชาติจะเห็นว่าค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน โดยต้องแบ่งแยกระหว่างการสอนนักศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติ ออกจากการพัฒนาและปลูกฝังพฤติกรรม โดยต้องเริ่มตั้งแต่ช่วงแรกของการศึกษาของผู้ประกอบวิชาชีพทางบัญชี และพัฒนาไปตลอดอาชีพ และต้องตระหนักว่าการศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ความครอบคลุมของค่านิยมและทัศนคติโปรแกรมการศึกษาสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ ควรนำไปสู่ข้อผูกพันกับ ประโยชน์ของสาธารณะ และความรับผิดชอบทางสังคม การพัฒนาอย่างต่อเนื่องและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ความน่าเชื่อถือได้ มีความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา ความมีมารยาท ความเคารพนับถือ และกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ โดยแนวทางของโปรแกรมสะท้อนถึงสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมและความเป็นชาติ โปรแกรมทุกโปรแกรม ประกอบด้วยลักษณะของจรรยาบรรณ ความแตกต่าง เน้นรายละเอียด เน้นแม่บทพร้อมทั้งข้อดีข้อเสียของทั้งสองแนวทาง

โดยมีเนื้อหา ดังนี้

1. ความซื่อสัตย์ นักบัญชีต้องมีความซื่อสัตย์
2. ความเป็นกลาง หรือความเที่ยงธรรม ต้องไม่มีความลำเอียง ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือรับอิทธิพลจากบุคคลอื่นซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจทางบัญชี

3. ความสามารถทางวิชาชีพและความระมัดระวังรอบคอบทางวิชาชีพต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในการทำงาน

4. การรักษาความลับ เป็นนักบัญชีต้องเก็บข้อมูลได้ ไม่เปิดเผยข้อมูลแก่ผู้ใด เว้นแต่ได้รับอนุญาต

5. การปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องเพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำที่ทำให้เกิดความเสียหายและการทำตามมาตรฐานวิชาการในการปฏิบัติงานการบัญชี

6. หลักความเป็นอิสระ การทำหน้าที่ต้องมีความรับผิดชอบ มีความรับผิดชอบต่อสังคม สร้างผลงานแก่สังคม และเป็นความคาดหวังของสังคม

การสอนค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณ และทัศนคติ

หัวข้อนี้แยกออกมาต่างหาก เนื่องจากค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณ และทัศนคติมีความสำคัญในอนาคต การบูรณาการเนื้อหาสาระในหัวข้อนี้จะได้รับความรู้อย่างกว้างขวาง สนับสนุนการศึกษาค้นคว้า ค้นหา และการพิจารณาการใช้จรรยาบรรณ ต้องเข้าใจด้วยว่า จรรยาบรรณ ค่านิยม ทัศนคติ ต้องดำเนินกับงานที่ปฏิบัติโดยผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องรู้ทำอย่างไรสร้างความเชื่อมั่น และความเชื่อถือในตลาด ต้องได้รับสนับสนุนการเรียนรู้ บทบาทในการประมวลจริยธรรม และประเมินความสำคัญของหลักจรรยาบรรณรวมถึง การใช้การสื่อสาร การสวมบทบาท อภิปรายบทความที่เลือกไว้ การวิเคราะห์สถานการณ์ทางธุรกิจคำวินิจฉัยและแถลงการณ์เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณ การสัมมนาด้วยวิทยากรที่มีประสบการณ์ทางธุรกิจที่มีการตัดสินใจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ การปฏิบัติงานร่วมกันต้องนำจรรยาบรรณไปใช้มากขึ้น ลดความขัดแย้งระหว่างบุคคลได้ สิ่งสำคัญที่ผู้ประกอบวิชาชีพต้องเรียนรู้จากประสบการณ์ทำงานจริง สามารถนำจรรยาบรรณมาตรฐาน สละท้อจากประสบการณ์ทำงานเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ดี และสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ในอนาคตได้

การเข้าถึงการนำจรรยาบรรณไปใช้ ความรับผิดชอบในการทำงานในการปฏิบัติงาน การรักษาความลับ นโยบายการทำงานในองค์กร โครงสร้างและวัตถุประสงค์ของสมาคมวิชาชีพ การประชุมทั้งภายใน ภายนอก โดยใช้หลักปฏิบัติทางวิชาชีพ วิธีที่ผู้ประกอบบัญชีสามารถต้องเผชิญกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และรวมการจัดการความเหมาะสม การสนับสนุน กับกำไรที่ไม่เหมาะสม

2.2.5 มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี IES: 5

หัวข้อ ข้อกำหนดด้านประสบการณ์การทำงานจริง

มาตรฐานฉบับนี้เพื่อสร้างความมั่นใจพร้อมที่จะประกอบวิชาชีพบัญชีเพื่อคำรับรองคุณสมบัติเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องได้รับ ประสบการณ์ทำงานจริงภายใต้สภาพแวดล้อมทางวิชาชีพบัญชีทำให้ผู้รับการฝึกหัดงานสามารถพัฒนาสมรรถนะ โดยการเพิ่มความเข้าใจถึงองค์การการทำงานจริง สามารถเชื่อมโยงงานธุรกิจและกิจกรรมทางธุรกิจ ตระหนักถึงสภาพแวดล้อมพัฒนาสิ่งที่เหมาะสมเกี่ยวกับวิชาชีพ สร้างความมั่นใจว่าประสบการณ์เหมาะสมรวมถึงการสร้างระบบติดตามจัดประเมินแบบประเมิน ประสบการณ์ทำงานจริงและการศึกษาเชิงวิชาการการเรียนรู้เพื่อคุณสมบัติทางบัญชีจำเป็นต้องปรับประสบการณ์ทำงานจริงให้เป็นไปตามความต้องการขององค์กร

ข้อกำหนดประสบการณ์ทำงานจริง ระยะเวลาในการทำงานของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีควรจะนานเพียงพอ ระยะเวลาทำงานจริงควรเป็นอย่างน้อยสามปี ระยะเวลาของการศึกษาระดับอุดมศึกษา การศึกษาที่มีส่วนสำคัญของการประยุกต์ทางบัญชีนับเป็นประสบการณ์ทำงานจริงไม่น้อยกว่า 12 เดือน ประสบการณ์ทำงานจริงพอเพียงพร้อมจะเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพทางบัญชีจะสามารถแสดงต่อสาธารณชนว่าเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ การศึกษานี้ไม่ได้เป็นจำเป็นที่แสดงการได้มาของสมรรถนะในสถานที่ทำงาน ประสบการณ์ที่ได้จากการทำงานจะเตรียมให้ผู้รับการฝึกหัดให้มีทักษะในการทำงานจริง ประสบการณ์ทำงานจริงสามารถพัฒนาสมรรถนะโดย

- เพิ่มความเข้าใจถึงลักษณะขององค์กร การทำงานจริงของธุรกิจและความสัมพันธ์ในการทำงาน
- สามารถที่จะเชื่อมโยงทางด้านการบัญชีกับธุรกิจของเราให้เข้ากับกิจกรรมทางธุรกิจ
- การตระหนักถึงสภาพแวดล้อม
- การพัฒนาค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติในการทำงานจริงและสถานการณ์ทำงานจริง
- การเข้าทำงานที่มีความรับผิดชอบสูง

การติดตามและการควบคุม ผู้รับการฝึกหัดงานจะมีคุณสมบัติเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีโดยพิจารณาจากฐานข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ยื่นเข้ามา โดยข้อมูลนั้นสอบทานโดยผู้ควบคุมการฝึกหัดงาน ประสบการณ์ทำงานจริงต้องได้รับการเปรียบเทียบสม่ำเสมอกับโปรแกรมทั้งหมดสำหรับผู้รับการฝึกหัดงาน ขั้นตอนการสร้าง ความมั่นใจว่าประสบการณ์เหมาะสมรวมถึง การสร้างระบบติดตาม แล้วรายงานประสบการณ์ทำงานจริงที่ได้รับ มีการจัดทำลายลักษณ์อักษรอย่างละเอียดจากผู้จัดการฝึกหัด สร้างกลไกการอนุมัติอย่างเหมาะสม ก่อนเป็นสมาชิกการประเมิน

ประสบการณ์ทำงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรควรมีการสัมภาษณ์หากเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ จัดให้มีการประเมินตอบกลับให้ผู้รับการฝึกหัดงาน มีการติดตามผู้ว่าจ้างควบคุมการฝึกหัดงานก่อนหน้า และนำเสนอส่วนที่ต้องปรับปรุง

2.2.6 มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี IES: 6

หัวข้อการวัดผลขีดความสามารถและสมรรถนะทางวิชาชีพ

การวัดจำเป็นต้องมีส่วนสำคัญตอบสนองของบุคคลที่พร้อมจะเป็นผู้ประกอบการทางบัญชีและรวมการบันทึกการวัดผล มีความน่าเชื่อถือได้และสมเหตุสมผล ครอบคลุมความเพียงพอในเรื่องความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ทักษะทางวิชาชีพ ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติที่ได้รับการวัดผลได้อย่างน่าเชื่อถือ การวัดผลต้องเป็นไปตามในทางปฏิบัติเพื่อความเหมาะสมในการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในการวัดผลอาจเป็นความรับผิดชอบขององค์กรสมาชิกสหสัมพันธ์นักบัญชีนานาชาติหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบตามกฎหมาย รับรองคุณสมบัติผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ทำให้ขีดความสามารถและสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีตรงตามที่คาดหวังจากผู้ว่าจ้าง ลูกจ้าง สาธารณชน การวัดขีดความสามารถและสมรรถนะ ต้องไม่วัดจากด้านใดด้านหนึ่ง การวัดต้องครอบคลุมเนื้อหาหลาย ๆ ด้าน ซึ่งรวมถึงสถานที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรทางการศึกษา จำนวนคนที่จะเข้าเป็นผู้ประกอบวิชาชีพและพร้อมในการวัดขีดความสามารถ รวมถึงโอกาสในการรับการฝึกงาน เพื่อมีหลักฐานเพียงพอสำหรับการวัด และสามารถมีความพร้อมเพียงพอสำหรับการวัดผลบุคคลที่พร้อมเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ สามารถบูรณาการองค์ประกอบที่หลากหลายของสถานการณ์ต่าง ๆ นำไปใช้ในการทำงาน

วัตถุประสงค์สมาชิกสหสัมพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ ทำการประเมินผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถเพียงผู้ประกอบวิชาชีพให้มีความเหมาะสมในการปฏิบัติงานบัญชี

หลักการประเมิน ได้มีการออกแบบกิจกรรมการประเมินผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีที่มีความน่าเชื่อถือ ด้วยความเที่ยงตรง ความเสมอภาค ความโปร่งใส และความเพียงพอ ภายใต้หลักสูตรวิชาชีพที่เพียงพอการประเมินเพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพได้พัฒนาได้เหมาะสม ประการแรกคือส่วนได้เสียของสาธารณชนได้รับการคุ้มครองและความน่าเชื่อถือในการประกอบวิชาชีพบัญชี และเป็นที่ยอมรับสามารถพัฒนาตนเองจนได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ประการที่สองคือสมาชิกสหสัมพันธ์นักบัญชีและหน่วยงานกำกับดูแลรับผิดชอบในการให้ความเชื่อมั่นว่ามีความรู้ความสามารถตามที่สาธารณชน ผู้ว่าจ้างคาดหวัง ประการที่สาม คือ ผู้ประกอบวิชาชีพต้องกระทำต่อเนื่องดำรงไว้ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพ

การประเมินอย่างเป็นทางการ โดยกิจกรรมที่มีผลสัมฤทธิ์หนึ่งกิจกรรมหรือมากกว่าในระหว่างการพัฒนาวิชาชีพ โดยรวมถึง การประเมินการสอบความรู้ข้ามศาสตร์เมื่อสิ้นการพัฒนาแรกเริ่ม ชุดของข้อสอบเน้นความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน และชุดข้อสอบ ชุดประเมินจากการปฏิบัติงานจริง

กิจกรรมการประเมิน คือกิจกรรมที่ออกแบบมาเพื่อใช้ประเมินความรู้ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพนอกจากการพัฒนาแรกเริ่ม โดยกิจกรรมต้องรวมถึง ข้อสอบอัตนัย สอบปากเปล่า ทดสอบเชิงวัตถุประสงค์ ทดสอบ โดยใช้คอมพิวเตอร์ ประเมินโดยผู้ว่าจ้าง การสอบทานหลักฐานเมื่อกิจกรรมนั้นเสร็จสิ้น

ประเภทของกิจกรรมการประเมินอาจขึ้นจากหลายปัจจัย ซึ่งรวมถึง ความห่างไกลการกระจายตามที่ตั้งภูมิศาสตร์ที่ผู้ประกอบวิชาชีพทำงาน แหล่งของข้อมูลในการศึกษา จำนวนภูมิหลังของผู้ประกอบวิชาชีพ และโอกาสในการเรียนและการพัฒนาที่ได้รับจากผู้ว่าจ้าง โดยปัจจัยที่ระบุระดับความรู้ความสามารถต้องรวมถึงกิจกรรม นี้ด้วยเช่น ความซับซ้อน ความหลากหลาย ความคาดหวังจากผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง ความรู้ ความชำนาญในงานเฉพาะด้าน ระดับการตัดสินใจกับงานที่ได้รับมอบหมาย มีบทบาทที่หลากหลายในการทำงาน เช่น การจัดทำบ การให้คำปรึกษา การบริหารงาน และความซับซ้อนของสภาพแวดล้อมการทำงาน

กิจกรรมการประเมิน ออกแบบมาเพิ่มความน่าเชื่อถือ โดยความน่าเชื่อถือของข้อสอบอัตนัยเพิ่มการหลีกเลี่ยงใช้คำถามในคำถาม ความน่าเชื่อถือในการทดสอบเชิงวัตถุประสงค์เพิ่มการสอบทานเนื้อหาของข้อสอบทั้งจากภายในและภายนอกก่อนที่ข้อสอบจะเสร็จ ความเชื่อในการประเมินการปฏิบัติงานจริง เพิ่มด้วยการคัดผู้ประเมินที่มีความรู้สูง ด้วยการจัดประเมินอบรมแก่ผู้ประเมินก่อนทำหน้าที่ กิจกรรมการประเมินระดับความเที่ยงตรงระดับจะต่างกันประกอบด้วย

1. ความเที่ยงตรงที่แท้จริง หากกิจกรรมนั้นสามารถวัดผลในสิ่งที่ต้องการวัด อาจเพิ่มการประเมินในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับใดฉบับหนึ่ง หากการสอบได้รวมกรณีศึกษารวบรวมยอดที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการบัญชีมากกว่ากรณีศึกษาอย่างง่ายที่มีสารสนเทศไม่ครบถ้วน

2. ความเที่ยงตรงในการคาดการณ์ มีความเที่ยงตรงในการคาดการณ์ระดับสูง เนื้อหา กิจกรรมการประเมินนั้นสัมพันธ์กับลักษณะของความรู้ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพเฉพาะเรื่องที่ต้องประเมิน เพิ่มการประเมินความรู้ความสามารถด้านภาวะการณ์เป็นผู้นำให้ความเชื่อถือจากการทำงานจริงว่าผู้ประกอบวิชาชีพสามารถนำกลุ่มได้ดีเพียงใดมากกว่าผลลัพธ์จากการสอบข้อเขียน

3. ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เชิงเนื้อหาในระดับสูงหากกิจกรรมครอบคลุมลักษณะใดความรู้ความสามารถต้องถูกประเมินอย่างเพียงพอ เพิ่มหากการสอบครอบคลุมเนื้อหาเฉพาะเจาะจง ด้านความรู้ความสามารถหลายๆด้านที่ถูกประเมินมากกว่าในการครอบคลุมเนื้อหาส่วนน้อย

กิจกรรมการประเมินมีความเสมอภาคระดับสูง หากกิจกรรมเป็นไปอย่างเที่ยงธรรมปราศจากอคติ กิจกรรมมีความโปร่งใสสูง กิจกรรมระดับสูงมีความสมดุลในเรื่องแนวคิดและแนวกว้าง ความรู้ ความสามารถ การประยุกต์ใช้ของกิจกรรม การผสมผสานเนื้อหาหลาย ๆ ด้าน ความเพียงพอระดับสูงกับการพิจารณากิจกรรม การออกแบบกิจกรรมเพิ่มความเพียงพอมีหลายวิธี ความเพียงพอในกิจกรรมเพิ่มในช่วงเวลาระยะแรก โดยการจัดกิจกรรมทางเทคนิค ทักษะทางวิชาชีพ คุณค่า จริยธรรม ทักษะคิดให้เหมาะสม ความเพียงพอของกิจกรรมจริง แสดงความรู้ความสามารถที่หลากหลาย โดยรายละเอียดของกิจกรรมการประเมินความรู้ความสามารถที่ถูกประเมินระยะเวลาของกิจกรรม การได้รับการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน โดยความโปร่งใสมีหลายวิธี

1. ความโปร่งใสในกิจกรรมต้องเกิดขึ้นในช่วงการพัฒนาทางวิชาชีพระยะแรก อาจเพิ่มโดยการเปิดเผยให้สาธารณชนทราบถึงเนื้อหาที่อธิบายถึงความรู้ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพ ประเภท ของกิจกรรมและเวลาของกิจกรรม

2. ความโปร่งใสเพิ่มการประเมินในการปฏิบัติงานจริง การทำงานจริง

3. ความโปร่งใสในการเตรียมการ และจัดการสอบทาน เพิ่มการให้สารสนเทศในการพัฒนา การให้คะแนน การสอบทานโดยสาธารณชน

หลักฐานที่พิสูจน์ได้ ใช้หลักฐานที่สามารถในการพิสูจน์ได้ในการประเมินความรู้ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพ ความรู้ความสามารถของผู้วิชาชีพ คือ ความสามารถในการทำหน้าที่ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ระบุไว้ ความรู้ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพ ประกอบด้วย ความรู้ความสามารถทางเทคนิค ทักษะทางวิชาชีพ คุณค่าจริยธรรม และทัศนคติทางวิชาชีพ ในการพัฒนาสามารถทำได้โดยกระทำโดยกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึง สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ ผู้ว่าจ้าง หน่วยงานกำกับดูแล หน่วยงานอนุมัติใบประกอบวิชาชีพ มหาวิทยาลัย วิทยาลัย หน่วยงานที่ให้การศึกษ ภาคเอกชน ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมการทำงาน ความก้าวหน้าในอาชีพ บทบาทใหม่ อาจทำให้นักบัญชีต้องเพิ่มระดับความรู้ความสามารถ

หลักฐานที่พิสูจน์ได้ คือหลักฐานที่เที่ยงธรรม พร้อมให้พิสูจน์ได้ และเป็นลายลักษณ์อักษร หรือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์อ้างอิงการประเมินความรู้ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพจากหลักฐานที่พิสูจน์ได้ อาจตอบสนองความต้องการของบุคคลที่สามซึ่งทำหน้าที่ติดตามกำกับดูแล สมาชิกสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ หลักฐานที่พิสูจน์ได้รวมถึง ประกาศนียบัตรแสดงการจบการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ของการสำเร็จการสอบ หลักฐานความสำเร็จในการทำงานที่ออกโดยผู้ว่าจ้าง

2.2.7 มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี IES: 7

หัวข้อ การพัฒนาทางวิชาชีพบัญชีอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับโปรแกรมเพื่อการเรียนรู้ ตลอดชีวิตและการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

หรือมาตรฐานการอยู่ร่วมกันรับผิดชอบต่อการพัฒนาและดำรงสมรรถนะทางวิชาชีพที่จำเป็นเพื่อให้การบริการที่มีคุณภาพสูงต่อลูกค้า ผู้ว่าจ้างและผู้มีส่วนได้เสียอื่น ผู้ประกอบวิชาชีพต้องทำหน้าที่รักษาความรู้และทักษะในวิชาชีพเพื่อให้ลูกค้าและผู้ว่าจ้างได้รับประโยชน์จากการบริการทางวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพต้องต้องเผชิญกับความคาดหวังที่เพิ่มขึ้นว่าตนเองมีความรู้และทักษะที่เพิ่มขึ้นเผชิญกับการจับตามองอย่างใกล้ชิดเกี่ยวกับคุณภาพการควบคุมภายใน บรรษัทภิบาล รายงานทางการเงินและการสอบบัญชีได้อย่างอิสระ ความต้องการความได้เปรียบในการแข่งขันเศรษฐกิจระดับโลกทำให้มีความสนใจที่เข้มแข็งขึ้นในหน้าที่รับผิดชอบของผู้ประกอบวิชาชีพซึ่ง ประกอบด้วย

1. การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทุกคนต้องมีหน้าที่พัฒนาหน้าที่ของงานทางวิชาชีพบัญชีกระบวนการเริ่มตั้งแต่ต้นชีวิตการทำงานทางวิชาชีพต่อด้วยโปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพ และความรับผิดชอบทางวิชาชีพ โดยต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

2. สิทธิในการเข้าถึงการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง จะให้สิทธิที่เข้าถึงการใช้ทรัพยากรของการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องรวมถึงการเรียนรู้ทุกแบบ

3. การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องที่บังคับสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี การพัฒนา กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพทุกคนได้พัฒนาและดำรงสมรรถนะที่เหมาะสมกับงาน เกี่ยวข้องกับงานและหน้าที่รับผิดชอบไม่ว่าจะปฏิบัติงานในภาครัฐกิจหรือขนาดธุรกิจที่แตกต่างกันเนื่องจากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทุกคนต้องมีหน้าที่ทางจรรยาบรรณ ในภาครัฐกิจมีบทบาทสำคัญมีส่วนร่วมในการรายงานทางการเงิน ความรับผิดชอบต่อสังคม สาธารณชนมีแนวโน้มในการพึ่งพาการดำรงอยู่ของวิชาชีพบัญชี ในทุกส่วนการทำงานได้รับผลจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ต้องมีการปรับแผนกลยุทธ์ ผู้ว่าจ้างที่จ้างนักบัญชีจำเป็นต้องพึ่งพานักบัญชีที่มีสมรรถนะ

4. ความเกี่ยวข้องกัน เนื่องจากการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเป็นที่ยอมรับจึงได้รับคาดหวังให้สามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ จรรยาบรรณ ค่านิยมและทัศนคติของผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานและความรับผิดชอบทางวิชาชีพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและในอนาคต จะมีการเจาะจงกับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องกับสมาชิกที่ปฏิบัติงานเฉพาะด้านหรือในด้านที่มีความเสี่ยงสูงต่อสังคม และมีการส่งเสริมให้มีการปรึกษากับผู้ว่าจ้าง ผู้ร่วมงาน และผู้อื่นเพื่อการเรียนรู้

5. การวัดผล ผู้ประกอบวิชาชีพต้องได้รับการวัดผลจากกิจกรรมการเรียนรู้หรือผลลัพธ์ เพื่อเป็นการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

6. ความสามารถพิสูจน์ได้ หมายความว่า การเรียนรู้การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง สามารถพิสูจน์ได้อย่างถูกต้องจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ โดยจะต้องเก็บรักษาสถิติและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อแสดงเป็นหลักฐานว่าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนด

วิธีการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มีด้วยกัน 3 วิธี

1. วัดผลตามกิจกรรมที่เรียนรู้โดยกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางบัญชีมีกิจกรรมการพัฒนาที่เกี่ยวข้องทางวิชาชีพบัญชีน้อย 120 ชั่วโมงกิจกรรมหรือหน่วยการเรียนรู้ที่เทียบเท่า ภายในระยะเวลา 3 ปีติดต่อกัน โดยที่ 60 ชั่วโมงกิจกรรมหรือหน่วยการเรียนรู้ที่เทียบเท่าควรพิสูจน์ได้ มีกิจกรรมอย่างน้อย 20 ชั่วโมงกิจกรรมหรือหน่วยการเรียนรู้ที่เทียบเท่าในแต่ละปี และต้องติดตามวัดผล กิจกรรมเพื่อปฏิบัติตามข้อกำหนด

2. การวัดผลตามผลลัพธ์ โดยได้รับการพิสูจน์ได้อย่างถูกต้องว่ามาจากแหล่งใดและต้องเชื่อถือได้วัดผลเป็นรูปธรรมว่าสมรรถนะได้พัฒนาหรือรักษาไว้ การพิสูจน์ต้องได้มาจากแหล่งที่เชื่อถือได้อยู่ในฐานะที่รับรองได้ว่าสมรรถนะนั้นพัฒนาโดยเทคนิคที่ถูกต้อง การวัดผลมีการระบุผลลัพธ์ ระบุสมรรถนะที่ชัดเจน

3. การวัดผลแบบผสม โดยการนำเอาวิธีการวัดผลตามกิจกรรมที่ต้องเรียนรู้และวิธีการวัดผลตามผลลัพธ์มาใช้โดยเลือกที่จะนำวิธีวัดผลที่ต้องเรียนรู้ไปปฏิบัติบางส่วน บางกลุ่มสมาชิกและนำไปใช้กับกลุ่มอื่นใช้แนวคิดตามระบบหน่วยการเรียนรู้ตามวิธีการวัดผลตามกิจกรรมที่ต้องเรียนรู้ให้เกิดสมรรถนะ อนุญาตให้ผู้ประกอบวิชาชีพไม่บรรลุหน่วยการเรียนรู้ตามวิธีปัจจุบันเข้าพิสูจน์ว่าสมรรถนะมีการพัฒนา ระบุจำนวนที่แน่นอนในหน่วยการเรียนรู้ เริ่มการนำวิธีการวัดผลแบบผสมผสานมาใช้วัดสมรรถนะวัดผลลัพธ์อย่างกว้างขวาง

การติดตามผลและการบังคับใช้

ควรมีบทลงโทษที่เหมาะสมเมื่อมีการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด รวมถึงบทลงโทษที่เหมาะสมเมื่อไม่แจ้งพฤติกรรมที่ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด หรือการที่ไม่สามารถพัฒนาหรือดำรงสมรรถนะ การติดตามผลสามารถกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติโดยการยื่นแบบยื่นตนเองว่าทำหน้าที่โดยยึดหลักจรรยาบรรณ ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนดขององค์กรในเรื่องการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และแสดงหลักฐานเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้หรือข้อพิสูจน์เรื่องสมรรถนะที่ได้รับการพัฒนาและดำรงไว้ ซึ่งวงจรการรายงานที่มากกว่า 5 ปีมีความเป็นไปได้สูงที่จะไม่ตอบสนองตามวัตถุประสงค์ การติดตามผลอาจเกี่ยวข้องกับ การตรวจสอบโดยสุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงาน การรวบรวมการสอบทาน และวัดผลการเรียนรู้หรือเอกสารการพัฒนาทางวิชาชีพ การกำหนดให้ผู้ว่าจ้างรวบรวมโปรแกรมการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและมีการติดตามผลด้วย การพัฒนาต่อเนื่องที่เป็นเรื่องบังคับไว้เพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพให้

ประโยชน์กับสาธารณชนเมื่อผู้ประกอบการวิชาชีพกำหนดหรือทำตามกฎได้ทันเวลาหรือถ้าผู้ประกอบการวิชาชีพปฏิเสธที่จะปฏิบัติตามกฎนั้นจะได้รับบทลงโทษตามเหมาะสม กฎที่จะถูกเพิกถอนจากผู้ประกอบการวิชาชีพที่ไม่ปฏิบัติ หรือไม่ให้สิทธิในการทำงาน ประกาศรายชื่อผู้ที่ตั้งใจไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด

2.2.8 มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี IES: 8

หัวข้อ ข้อกำหนดด้านสมรรถนะสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพสอบบัญชี โดยมีเนื้อหาสมรรถนะสำหรับผู้สอบบัญชี

กระบวนการสอบบัญชีต้องใช้ความสามารถ ใช้วิจารณญาณเชิงผู้ประกอบการวิชาชีพ ใช้รูปแบบทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมยึดระเบียบที่กำหนดเนื่องจากลักษณะองค์กรมีความหลากหลายไม่ว่าจะเป็นบริษัทจำกัด บริษัทมหาชน หรือองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร ต้องพึงพาการดำเนินงานสอบทั้งสิ้นงานสอบจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะ ค่านิยม การรับผิดชอบงานสอบบัญชี และข้อกำหนดด้านสมรรถนะสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพในสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนและอุตสาหกรรม และการเปลี่ยนแปลงงานสอบซึ่งปัจจัยควรควรทำความเข้าใจและประเมินผล องค์กรและสภาพแวดล้อมอุตสาหกรรมและข้อบังคับ ปัจจัยภายนอกและ โครงสร้างการรายงานทางการเงิน มาตรฐานฉบับนี้กล่าวถึงด้านสมรรถนะงานสอบต้องปฏิบัติในฐานะผู้สอบบัญชีต้องควบคู่ไปกับการรับผิดชอบในการพัฒนาและการประเมินสมรรถนะ เพื่อให้แน่ใจว่าเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพที่มีระดับขีดความสามารถ

ผู้ประกอบการวิชาชีพสอบบัญชี คือผู้ประกอบการวิชาชีพผู้ซึ่งมีความรับผิดชอบหรือได้รับมอบหมายความรับผิดชอบสำหรับการใช้วิจารณญาณอย่างมีสาระสำคัญในการตรวจสอบข้อมูลในอดีต

สำนักงานสอบบัญชีต้องมีการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญภายในหรือภายนอกตลอดในช่วงเวลา งานสอบบัญชีเนื่องจากงานสอบบัญชีจะมีความแตกต่างตามความซับซ้อน ขนาดธุรกิจ ทีมตรวจสอบสามารถประกอบไปด้วย หุ่นส่วนผู้รับผิดชอบงานสอบ ผู้ประกอบการวิชาชีพงานสอบบัญชี ผู้ประกอบการวิชาชีพ บุคคลที่อยู่ระหว่างปฏิบัติการเพื่อมีคุณสมบัติเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพ

การพัฒนาและรักษาขีดความสามารถและสมรรถนะ ขอบเขตของทางวิชาชีพ มีการฝึกอบรมการดูแลที่เหมาะสม มีการรับรองสมรรถนะที่ทำงาน และต้องศึกษาเพิ่มเติม พัฒนาตนเองให้มากกว่ากฎเกณฑ์ที่กำหนด การศึกษาขีดความสามารถด้านสมรรถนะ และความสามารถต้องรวมถึงด้านวิชาชีพขั้นสูง ประสบการณ์ และการฝึกอบรมระหว่างการทำงาน มีการฝึกอบรมนอกเวลา หลักสูตรและกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ความรู้ทักษะที่จำเป็น

ต้องถูกประเมินเพื่อให้เห็นถึงขีดความสามารถ ต้องเรียนรู้ตลอดเวลาให้ทันต่อเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงอย่างมโหฬาร

ข้อกำหนดสมรรถนะผู้สอบบัญชี

ต้องมีคุณสมบัติเหมาะสม คุณวุฒิปริญญาตรี หรือเทียบเท่า มีคุณสมบัติตรงตามต้องการ อื่นๆก่อนที่จะประกอบวิชาชีพ มีระดับการศึกษาที่เหมาะสม และการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะทางสติปัญญาและทักษะร่วมที่จำเป็น องค์ความรู้ในขอบเขตของโปรแกรมการศึกษาและการพัฒนาสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ โดยรวมถึง ประการแรกคือ การสอบข้อมูลในอดีตระดับสูงเป็นแนวทางปฏิบัติงานสอบในอดีตรวมถึงข้อมูลปัจจุบันและการพัฒนา รวมมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ แนวทางปฏิบัติการสอบ มาตรฐานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ประการที่สองคือ การบัญชี และการรายงานทางการเงินในระดับสูงเป็นแนวทางและวิธีการปฏิบัติของรายงานทางการเงิน มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ มาตรฐานและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มาตรฐานการรายงานสำหรับภาครัฐ นโยบายภาครัฐ ประการที่สาม คือ และเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นระบบสารสนเทศในการรายงานทางการเงิน โครงร่างสำหรับการควบคุม การประเมินความเสี่ยงในระบบการบัญชีการรายงานทางการเงินที่เหมาะสม

ทักษะวิชาชีพงานสอบ

ผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี ต้องรับรู้ทักษะทางวิชาชีพในสภาพแวดล้อมงานสอบบัญชี โดยสามารถระบุและ การแก้ปัญหาได้ มีการทำงานวิจัย การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ มีการรวบรวมประเมินหลักฐาน การนำเสนอ การอภิปราย ยืนยันความคิดอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้แนวทางปฏิบัติ และมาตรฐานการตรวจสอบที่เกี่ยวข้อง แสดงความสามารถโดยการสอบถาม การคิดในเชิงทฤษฎี และวิเคราะห์อย่างระมัดระวัง มีการสงสัยเชิงวิชาชีพ มีการตัดสินใจ อดทนในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

จรรยาบรรณ ค่านิยม และทัศนคติทางวิชาชีพ

ก่อนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ต้องรู้ว่าวิธีการทางวิชาชีพที่จะนำไปสู่จรรยาบรรณ การนำไปใช้ปฏิบัติ ผลของการผิดจรรยาบรรณ และการแก้ไขจรรยาบรรณ โดยจรรยาบรรณที่กำหนดประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ ความเป็นรูปธรรม สมรรถนะทางวิชาชีพ และความใส่ใจ การรักษาความลับ ความประพฤติ

ประสบการณ์ทำงานของผู้สอบบัญชี ได้กำหนดบทบาทโดยต้องพิสูจน์ให้เห็นถึงการใช้ความรู้และทักษะ ประสบการณ์ทำงานจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับชนิดและขนาดของงานสอบบัญชี ระยะประสบการณ์ควรจะทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีสามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะที่จำเป็นในสภาพแวดล้อมที่อยู่ในการควบคุมดูแลพัฒนาและแสดงสมรรถนะที่กำหนดตามมาตรฐาน

ช่วงระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับงานสอบบัญชีควรมีเวลาไม่ต่ำกว่าสามปี ซึ่งระยะเวลาอย่างน้อยสองปีควรจะใช้ในขอบเขตของการสอบบัญชีของข้อมูลทางการเงินในอดีต ภายใต้การกำกับดูแลของหุ้นส่วนผู้รับผิดชอบงานสอบบัญชี การพัฒนางานสอบบัญชีอย่างต่อเนื่องเป็นกิจกรรมของการพัฒนาทางวิชาชีพ โดยจะต้องมีการวัดผลของขีดความสามารถและสมรรถนะ จะต้องดำเนินการโดย

- องค์กรสมาชิกสหพันธ์นักบัญชีนานาชาติ
- องค์กรสหพันธ์นักบัญชีนานาชาติอื่น
- บุคคลที่สาม เช่นหน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานกำกับดูแล หน่วยงานภายใต้การบริหารขององค์กร
- องค์กรทั้งหมดในกรณีที่องค์กรอื่นเป็นผู้ออกใบอนุญาตการสอบบัญชี องค์กรอื่นที่นำมาตราฐานการศึกษาระหว่างประเทศมาใช้

กฎเกณฑ์การออกใบอนุญาตสอบบัญชี ได้มีการคาดหวังว่าผู้ประกอบวิชาชีพได้รับอนุญาตให้เซ็นรับรองรายงานที่ได้มีการสอบตามกฎหมาย ผู้ประกอบวิชาชีพต้องมีคุณสมบัติให้ได้รับใบอนุญาตงานสอบบัญชีให้ลงนามในรายงานแม้ว่าไม่มีประสบการณ์ทำงานจริง จะต้องแน่ใจว่ามีหน้าที่ในการตัดสินใจที่สำคัญ ในการตรวจสอบรายงานทางการเงิน จะต้องมีการประสบการณ์ทำงานจริง และสมรรถนะตามกำหนด

ข้อกำหนดด้านสมรรถนะสำหรับหุ้นส่วนผู้รับผิดชอบงานสอบบัญชี

มีความรับผิดชอบอย่างสูง จำเป็นต้องมีการพัฒนาเพิ่มเติมในด้าน ความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะ และค่านิยม จรรยาบรรณ ทักษะคิดทางวิชาชีพ จำเป็นต้องแสดงสมรรถนะในเรื่อง ความรับผิดชอบในงานสอบสำหรับคุณภาพงานสอบบัญชี การวางรูปแบบงานสอบอย่างเป็นอิสระ การเป็นที่ยอมรับ และมีความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องกับลูกค้า การมอบหมายงานเพื่อแน่ใจถึงความสามารถ การกำหนดทิศทาง การให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา การสอบทานข้อหาหรือ การปฏิบัติงานสอบที่สอดคล้องกับมาตรฐานและการพัฒนารายงานการตรวจสอบเพียงพอกับหลักฐาน การสอบบัญชีข้ามชาติ

อาจขึ้นอยู่กับ อำนาจศาลที่นอกเหนือเขตประเทศที่ตั้งของบริษัทเอง บุคคลที่จะสอบบัญชีข้ามชาติควรจะทำตามข้อกำหนดและมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศที่กำหนดไว้ องค์กรความรู้ต้องครอบคลุมถึงรายงานทางการเงินและมาตรฐานการสอบที่เกี่ยวข้อง การควบคุมงานสอบ ในหลายประเทศข้อกำหนดบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแล กรอบกฎหมายแต่ละประเทศ เศรษฐกิจโลก และเศรษฐกิจระดับท้องถิ่น และสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs)

กิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises) คือ กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ เผยแพร่งบการเงินเพื่อวัตถุประสงค์โดยทั่วไปให้แก่ผู้ใช้งบการเงินภายนอก เช่น ผู้ใช้งบการเงินภายนอก ได้แก่ เจ้าของกิจการซึ่งไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องในการบริหารงาน เจ้าหนี้ปัจจุบัน หรืออนาคต และหน่วยงานจัดลำดับความน่าเชื่อถือ (สภาวิชาชีพบัญชี, 2559)

มาตรฐานการบัญชีสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย

เพื่อให้รายงานทางการเงินของกิจการในประเทศไทยมีความเป็นสากลและเปรียบเทียบกันได้ตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาเกณฑ์ที่เหมาะสมในการจัดประเภทกิจการเพื่อประกอบการพิจารณาการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (International Financial Reporting Standards for Small and Medium-sized Entities (2009) : IFRS for SMEs) ที่จัดทำโดยคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accounting Standard Board : IASB) มาถือปฏิบัติในประเทศไทยซึ่งมาตรฐานที่ออกมาเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลก ออกมาทดแทนหลักการบัญชีที่ยอมรับโดยทั่วไป (Generally Accepted Accounting Principles หรือ GAAP) เป็นหลักการบัญชีที่ใช้กันมายาวนาน เมื่อมีการปรับเข้ามาใช้นั้นหมายความว่าบริษัทจะต้องปรับแก้ไขรายงานงบการเงินใหม่ และให้เป็นมาตรฐานการจัดทำรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ของประเทศไทยให้สอดคล้องตามกลุ่มอาเซียน และเป็นการส่งเสริมกิจการในไทยให้ก้าวทันสู่การแข่งขันมากยิ่งขึ้น โดยคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีไทยจึงได้ทำการศึกษาเพื่อพิจารณาเข้ามาใช้กับกิจการในไทย โดยจัดทำขึ้นจากคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศถือปฏิบัติในไทย โดยการจัดการกิจการในไทยแบ่งออกเป็น 3 ระดับชั้น (สภาวิชาชีพบัญชี, 2559 : ออนไลน์)

1. กิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (Publicly Accountability Entities: PAEs) ซึ่งเป็นการกำหนดตามข้อกำหนดของมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จัดทำขึ้นโดยมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ที่จัดทำงบการเงินขึ้นแบบเต็มรูปแบบหรือเรียกว่า “มาตรฐานชุดใหญ่”

2. มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (Thai Financial Reporting Standards for Non-Publicly Accountable Entities: TFRS for NPAEs) โดยมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวกำหนดให้บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัดนิติบุคคลต่างประเทศกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากรที่มีหน้าที่จัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ที่เข้าข่ายเป็นกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะต้องจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการ

รายงานทางการเงินฉบับนี้หรือเรียกว่า“มาตรฐานชุดเล็ก”ซึ่งมีข้อกำหนดง่ายกว่ามาตรฐานชุดใหญ่ ลดความซับซ้อนยุ่งยาก ไม่ต้องจัดทำงบการเงินรวม งบกระแสเงินสดได้รับการผ่อนปรนเรื่อง การตีราคาด้วยมูลค่ายุติธรรม เอื้อประโยชน์ไม่เป็นภาระในการจัดทำ แต่เมื่อนำมามาตรฐานมาใช้จริง พบว่ายังไม่เหมาะสมกับบางกิจการในประเทศไทย เนื่องจากบางกิจการมีลักษณะกิจการเทียบเท่า กิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ แต่ไม่เข้าข่ายเนื่องจากไม่ได้จดทะเบียนตลาดหลักทรัพย์มาตรฐาน ชุดเล็กมีการใช้ ตั้งแต่รอบบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2554 โดยออกประกาศ ฉบับที่ 20/2554 ลงวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2554 เรื่องมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับ กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะชน ต้องจัดทำรายงานให้ถูกต้องตามกำหนดการบังคับใช้ ได้แก่ กิจการที่ไม่ใช่กิจการเหล่านี้

2.1 กิจการที่มีตราสารทุนหรือตราสารหนี้ มีการซื้อขายแก่ประชาชนทั้งตลาด หลักทรัพย์ในประเทศหรือต่างประเทศก็ตาม หรือการชื้อขายนอกตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งตลาดใน ท้องถิ่นและในภูมิภาคหรือ กิจการที่ต้องนำส่งงบการเงินของกิจการให้แก่สำนักงานคณะกรรมการ กำกับหลักทรัพย์

2.2 กิจการที่ดำเนินธุรกิจหลักในการดูแลสินทรัพย์ของกลุ่มบุคคลภายนอกเช่น สถาบันการเงิน บริษัทประกันชีวิต บริษัทประกัน วินาศภัย บริษัทหลักทรัพย์กองทุนรวมตลาด ลินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น เป็นต้น

2.3 บริษัทมหาชนตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชน

2.4 กิจการอื่นที่จะกำหนดเพิ่มเติม (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2554) โครงสร้าง TFRS for NPAEs ประกอบด้วยเนื้อหาทั้งหมด 22 บท ครอบคลุมหัวข้อหลัก คือ การ บังคับใช้สินทรัพย์หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่าย และเรื่องอื่น ๆ โดยมีการปรับปรุงมาตรฐานในปี พ.ศ.2550 กิจการไทยต้องใช้ในปี พ.ศ.2553 เป็นการจัดทำรายงานทางการเงินซึ่งได้รับการยกเว้น ถึง 8 ฉบับ ได้แก่ TAS 24 การเสนอข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน TAS 25 งบกระแสเงิน สด TAS 36 การด้อยค่าของสินทรัพย์ TAS 44 งบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะการ TAS 45 เงินลงทุนในบริษัทร่วม TAS 46 ส่วนได้เสียในการร่วมค้า TAS 47 การแสดงรายการสำหรับตรา สารการเงิน เป็นต้นและ สรุปได้ตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 2.1 โครงสร้าง และเนื้อหาของ TFRS for NPAs

หัวข้อ	เนื้อหา
การบังคับใช้	บทที่ 1 ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ บทที่ 2 ขอบเขตมาตรฐาน บทที่ 3 กรอบแนวคิด
การนำเสนอทางการเงินและองค์ประกอบทางการเงิน	บทที่ 4 การนำเสนอทางการเงิน
สินทรัพย์และหนี้สิน	บทที่ 6 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด บทที่ 7 ลูกหนี้ บทที่ 8 สินค้าคงเหลือ บทที่ 9 เงินลงทุน บทที่ 10 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ บทที่ 11 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน บทที่ 12 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน บทที่ 16 ประมวลการหนี้สินและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น
รายได้และค่าใช้จ่าย	บทที่ 13 ต้นทุนการกู้ยืม บทที่ 15 ภาษีเงินได้ บทที่ 18 รายได้ บทที่ 19 การรับรู้รายได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ บทที่ 20 สัญญาก่อสร้าง

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา
เรื่องอื่น ๆ	บทที่ 5 การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และการแก้ไขข้อผิดพลาด บทที่ 14 สัญญาเช่า บทที่ 17 เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน บทที่ 21 ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน เงินตราต่างประเทศ บทที่ 22 การปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลง

กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะจะให้ ปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (IFRS for SMEs) ที่จัดทำขึ้นเป็นภาษาไทย (TFRS for SMEs) จะนำมาแทนกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ โดยสภาวิชาชีพบัญชีได้กำหนดชื่อว่า “มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะขนาดกลางและขนาดย่อม (Thai Financial Reporting Standards for Small and Medium-Sized Entities: TFRS for SMEs) มีด้วยกันทั้งหมด 35 บทโดยกำหนดเริ่มต้นมาจากประกาศสภาวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 21/2555 เรื่องการยกเว้นการบังคับใช้มาตรฐานการบัญชีสำหรับกิจการที่มีไชบริษัทมหาชน ซึ่ง ณ ปัจจุบันคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีอยู่ระหว่างการรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาการกำหนดขอบเขตของเนื้อหาของมาตรฐาน คาดว่าจะนำมาใช้บังคับผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 เป็นต้นไป ในการปฏิบัติกล่าวคือ อาจมีการปรับเปลี่ยนขอบเขตของข้อกำหนดในบางบทสำหรับธุรกิจขนาดเล็ก ที่จัดทำขึ้นตาม IFRS for SMEs ใน 5 ประเด็นโดยประกอบด้วย

1. การจัดทำงบการเงินรวม และประเด็นสำคัญคืองบกระแสเงินสด
2. การรับรู้รายการสินทรัพย์ภายใต้รอตัดบัญชี และหนี้สินภายใต้รอตัดบัญชี
3. การรับรู้รายการที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงิน
4. การวัดมูลค่าของรายได้และการรับรู้รายได้
5. การรับรู้รายการและการวัดมูลค่ารายการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมพิเศษ เช่น

เกษตรกรรม

3. กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะขนาดเล็ก มีแนวโน้มให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (TFRS for NPAEs) ฉบับปัจจุบันต่อไป

วัตถุประสงค์ในการนำ IFRS มาใช้ในประเทศไทย

เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ซึ่งบการเงินที่เป็นเจ้าของกิจการ ลดการอ้างอิงการใช้มูลค่ายุติธรรม ลดต้นทุนในการจัดทำรายงานทางการเงิน ให้ถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป รุกรรมทางการค้าไม่ซับซ้อนมากนัก ลดปัญหาการเปลี่ยนแปลงการจัดทำรายงานทางการเงิน เพื่อให้สอดคล้องกับภาษีอากรและเพื่อให้การบัญชียอมรับระดับสากล (พิมพ์ภาพณ์ พังบุญพาณิชย์, 2552)

ข้อดีและอุปสรรคในการนำ TFRS for SMEs มาใช้

ข้อดีจากการบังคับใช้ TFRS for SMEs

1. การจัดทำรายงานทางการเงินของประเทศไทยสอดคล้องกับกลุ่มประเทศในอาเซียน ที่มีการให้เริ่มใช้มาตรฐานฉบับนี้บ้างแล้ว จะส่งผลให้กิจการในประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขันมากเทียบเท่าอาเซียน

2. มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทยมีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับในสากลมากกว่าการใช้มาตรฐานในปัจจุบัน คือมาตรฐานสำหรับกิจการไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ

3. รายงานทางการเงินของกิจการในประเทศไทยต้องมีคุณภาพเพิ่มขึ้น มีความเป็นสากล ตลอดจนเปรียบเทียบกันได้ชัดเจน

4. ผู้ซึ่งบการเงินบางส่วน เช่น สถาบันการเงิน บริษัทข้ามชาติที่ลงทุนในประเทศไทยเป็นต้น ได้รับประโยชน์มากขึ้น

5. กิจการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น และในระยะยาว TFRS for SMEs น่าจะได้รับการยอมรับในนานาประเทศมากยิ่งขึ้น

อุปสรรคในการบังคับใช้ TFRS for SMEs

1. เกิดต้นทุนในการจัดทำบการเงินและอาจเป็นการเพิ่มภาระแก่บุคลากรด้านบัญชีทั้งผู้ทำบัญชีและผู้สอบบัญชี

2. ประโยชน์ที่ได้รับอาจไม่คุ้มกับต้นทุน คือ ผู้ซึ่งบการเงินอาจไม่ได้รับมูลค่าเพิ่มตามที่ควร

3. กิจการขนาดกลางและขนาดเล็กยังไม่เห็นถึงความสำคัญของการจัดทำบการเงินและให้ความสำคัญด้านการบริหารและภาษีอากรมากกว่า

4. หากมาตรฐานฯ แบ่งเป็น 3 ระดับ อาจก่อให้เกิดความสับสนสำหรับผู้ที่ไม่ได้ติดตามเรื่องมาตรฐานการบัญชีอย่างจริงจัง ดังนั้นกิจการต้องมีการให้การอบรมบุคลากรด้านบัญชีเพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้เกิดต้นทุนที่เพิ่มขึ้น
5. หากมาตรฐานฯ แบ่งเป็น 3 ระดับ กรณีมีการเปลี่ยนขนาด เช่น จากขนาดกลางเป็นขนาดเล็กมาก จะเกิดประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า จะสามารถเปลี่ยนกลับมาใช้ TFRS for NPAEs ได้หรือไม่
6. การกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาว่ากิจการในประเทศไทยลักษณะใดหรือขนาดใดที่ต้องใช้ TFRS for SMEs ยังเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาข้อมูลอย่างรอบด้าน โดยต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและปัจจัยแวดล้อม

2.4 ทฤษฎีเกี่ยวข้อง

2.4.1 ทฤษฎีสรรถนะ

คำว่า สรรถนะ “Competency” ให้คำจำกัดความและความหมายแตกต่างออกไป นักวิชาการไทย แปลคำว่า Competency ไว้ เช่น สรรถนะ จิตความสามารถหรือศักยภาพ (สุกัญญา รัศมิธรรมโชติ, 2548, น.13) สรรถนะเป็นคุณลักษณะที่บุคลากรในองค์กรจำเป็นต้องมีในการปฏิบัติงานตามบทบาทประกอบด้วยความรู้ ทักษะ ทักษะคิดที่มีความสามารถต่อความสำเร็จในการทำงาน (กรกช จันทรสุคนธ์, 2548, น.59) สรรถนะคือด้านความรู้ ทักษะพฤติกรรมคุณลักษณะส่วนบุคคลเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการทำงาน ให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ (ชลิดา คงเมือง, 2548, น.25) สรรถนะคือ ความสามารถซึ่งเป็นการบูรณาการทั้งความรู้ ทักษะ คุณลักษณะบุคคลเพื่อทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (दनัย เทียนพุด, 2549, น.17)

สรุป สรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงถึงการบูรณาการ ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนบุคคลทั้งการบริหารจัดการ และภาวะผู้นำที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ ในการบริหารและการปฏิบัติงานสำหรับกิจการนำมาศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้อย่างดี มีผลงานโดดเด่น

Boyatzis (1982, p.58) ได้ให้นิยามว่า สรรถนะ หมายถึง สิ่งที่มีอยู่ในตัวบุคคลซึ่งถือเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมหรือทักษะของบุคคลเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการของงานภายใต้ปัจจัยสภาพแวดล้อมการทำงานภายในองค์กร และทำให้บุคคลมุ่งมั่นสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ

Mitrani, Dalziel และ Fitt (1992, p.11) กล่าวถึงสรรถนะว่าเป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลที่มีความเชื่อมโยงกับประสิทธิผลหรือผลงานในการทำงานสอดคล้องกับการให้ความหมายของ Spencer และ Spencer (1993, p.9) ที่ให้ความหมายของสรรถนะว่าเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลต่อความมีประสิทธิภาพของเกณฑ์ที่ใช้หรือการปฏิบัติงานที่ได้ผล

การทำงานที่ดีขึ้นกว่าเดิม นอกจากนี้ Spencer และ Spencer (1993, p.11) ได้ขยายความหมายของสมรรถนะว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของแต่ละบุคคลที่ซ่อนอยู่ภายในปัจเจกบุคคลซึ่งสามารถผลักดันให้งานเกิดผลได้ตามเกณฑ์งานที่ตนรับผิดชอบ ที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลจากความมีประสิทธิภาพของเกณฑ์ที่ใช้ หรือ การปฏิบัติงานที่ได้ผลงานสูงกว่ามาตรฐาน โดยแบ่งออกเป็น 5 คุณลักษณะ ดังนี้

1. แรงจูงใจ เป็นสิ่งที่ ต้องคำนึงถึง บุคคลต้องคิดหรือมีความต้องการอย่างแท้จริง ซึ่งจะ เป็นแรงขับเคลื่อนพฤติกรรมในการกำหนดทิศทาง การเลือกของบุคคลเพื่อแสดงออกถึงพฤติกรรม หรือ การตอบสนองต่อเป้าหมาย ส่งเสริมให้เลือกหรือทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายขององค์กร

2. แนวคิดของตนเอง หรือ เรียกว่า อัตมโนทัศน์ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ ทักษะคิด ค่านิยม และ ภาวะผู้นำของบุคคลทางการบัญชี ที่มีต่อตนเอง ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่ทำให้เกิดพฤติกรรมและทำให้ สามารถทำนายพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสถานการณ์ในการปฏิบัติงานบัญชี เช่น การเชื่อมั่นในตนเองสูง เชื่อว่าตนเองสามารถทำงานหลาย ๆ อย่างได้ในสถานการณ์เดียวกัน ส่วนค่านิยมเป็นผู้นำ ก็แสดงพฤติกรรมการเป็นผู้นำ

3. คุณลักษณะส่วนบุคคลหรือลักษณะทางกายภาพ เป็นคุณลักษณะของบุคคลในองค์กร และรวมถึงการตอบสนองของบุคคลต่อข้อมูลทางการบัญชีหรือการเงิน หรือสถานการณ์ที่เผชิญกับ ข้อมูลเหล่านั้น เช่น มีความสามารถในการแก้ปัญหาความกดดันต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้เป็นสมรรถนะของ ผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จ

4. ความรู้ เป็นขอบเขตของข้อมูลต่าง ๆ ของงานที่ต้องรับผิดชอบ หรือเนื้อหาเฉพาะด้าน ในวิชาชีพที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งครอบครองในตำแหน่งงานที่ตนรับผิดชอบ หรือรู้ในสิ่งที่องค์กร ต้องการให้รู้ เช่น ความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานสำหรับการทำบัญชีทุกมาตรฐาน ในแต่ละฉบับที่ เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี

5. ทักษะ เป็นความสามารถในการปฏิบัติงานทางด้านกระบวนการทางบัญชี ทักษะการใช้ ทางร่างกาย มีความสามารถทางกระบวนการใช้ความคิด และจิตใจของบุคคลสามารถคิด วิเคราะห์รายงาน ความรู้กำหนดเหตุผล หรือวางแผนกลยุทธ์ในการจัดการบริหารงานภายในองค์กร และในขณะเดียวกันก็ตระหนักถึงความซับซ้อนของข้อมูลทางการบัญชีการเงินและการบัญชีด้านการบริหารได้ เช่น คิดรวบรวมยอด ความคิดในเชิงวิเคราะห์งานต่าง ๆ มีทักษะทางเทคโนโลยี การบริหารงานที่ทันสมัย

คุณลักษณะของสมรรถนะทั้ง 5 คุณลักษณะนี้ สามารถนำมาจัดกลุ่มภายใต้เกณฑ์ของ พฤติกรรมลักษณะดังนี้ สมรรถนะที่สังเกตได้ หรือเห็นได้ ได้แก่ความรู้ ทักษะ ซึ่งเป็นสมรรถนะที่มีโอกาสพัฒนาได้โดยง่าย สมรรถนะที่ลึกลงไปหรือซ่อนอยู่ภายในตัวบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจ คุณลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งเป็นสมรรถนะที่ยากต่อการวัดและพัฒนา

สำหรับการจัดแบ่งของสมรรถนะนั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ทรรศนะที่แตกต่างกันออกไป โดย ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2547, น.10 -11) ได้ทำการสมรรถนะออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. สมรรถนะหลัก หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ความคิดริเริ่ม การเรียนรู้ด้วยตัวเอง ทักษะค่านิยม ทักษะคติ ความเชื่อ พฤติกรรมที่พึงประสงค์ร่วมกัน และอุปนิสัยของคนในองค์กรโดยรวมที่จะช่วยสนับสนุนให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ได้ เช่นการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผลงาน การบริการที่ดี การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพทางบัญชี จริยธรรม และความร่วมแรงร่วมใจ

2. สมรรถนะตามสายงานหรือ เรียกว่าสมรรถนะประจำกลุ่มงาน หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถ การละเอียดรอบคอบในการทำงานในแต่ละกลุ่มงาน ทักษะ ทักษะคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยที่จะช่วยส่งเสริมให้คนนั้นๆ สามารถสร้างผลงานในการปฏิบัติงานตำแหน่งนั้นๆ ได้สูงกว่ามาตรฐาน มีการจัดตำแหน่งงานบัญชีให้ตรงกับสมรรถนะ กำหนดกลุ่มงาน แบ่งแยกกลุ่มงานออกมาชัดเจน

3. สมรรถนะส่วนบุคคล หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทักษะคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยที่ทำให้บุคคลนั้นมีความสามารถเฉพาะบุคคลในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้โดดเด่นกว่าคนทั่วไป ความสามารถคิดค้นสิ่งต่าง ๆ ที่ยากต่อการเรียนรู้และลอกเลียนแบบได้ ซึ่งเรามักจะเรียกสมรรถนะส่วนบุคคลว่าความสามารถพิเศษ

จิรประภา อัครบวร (2549, น.68) กล่าวว่า สมรรถนะในตำแหน่งหนึ่ง ๆ จะประกอบไปด้วย 3 ประเภท ได้แก่

1. สมรรถนะหลัก คือ พฤติกรรมที่ดีที่ทุกคนในองค์กรต้องมี เพื่อแสดงถึงวัฒนธรรม และหลักนิยมขององค์กร

2. สมรรถนะบริหาร คือ คุณสมบัติความสามารถด้านการบริหารที่บุคลากรในองค์กรทุกคนจำเป็นต้องมีในการทำงานการจำลองเหตุการณ์ เพื่อให้งานสำเร็จและสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ วิสัยทัศน์ ขององค์กร

3. สมรรถนะเชิงเทคนิค คือ ทักษะด้านวิชาชีพบัญชีมีเทคนิคในการวิเคราะห์ตัวเลข ที่จำ ถูกต้อง และสิ่งที่จำเป็นในการนำไปปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ โดยจะแตกต่างกันตามลักษณะ งาน โดยสามารถจำแนกออกได้ 2 ส่วนย่อย ได้แก่ สมรรถนะเชิงเทคนิคหลักคือคุณลักษณะของ บุคคลในองค์กรที่ต้องมี เช่น ความรู้เกี่ยวกับองค์กร ความรู้ ชื่อสัตย์และสมรรถนะเชิงเทคนิคเฉพาะ สายงานให้ผลงานออกมาได้ผลลัพธ์ ที่ดีผลงานออกมามีค่าตามเป้าหมายองค์กร

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง สิ่งที่อยู่ในบุคคลที่เกี่ยวกับนักบัญชี เป็นตัวกำหนดพฤติกรรม เช่น ทักษะ ค่านิยม ทักษะ ความรู้ความสามารถ และลักษณะส่วนบุคคลที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วยังมีการบริหารจัดการองค์กรด้านต่างๆมากมาย ซึ่งจำเป็นต่อ การปฏิบัติงานในตำแหน่งของนักบัญชี ให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพสูงกว่ามาตรฐานทั่วไป ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศ (IES 3) ประกอบด้วย ด้านสติปัญญาและการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ด้านบุคคล ด้านการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร และ ด้าน เทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่

ความสำคัญของสมรรถนะ เพื่อสนับสนุนเป็นกระบวนการจัดการวัดผลงาน ของบุคลากร ทางการบัญชีในองค์กรช่วยคัดสรรบุคคลที่มีลักษณะที่ดีทั้งความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ทำงานบัญชีโดยตรง กับความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพ และความสามารถตลอดจนพฤติกรรมที่ เหมาะสมกับการทำงานให้สำเร็จตามความต้องการขององค์กร และช่วยให้ผู้ที่ปฏิบัติงานทราบถึง สมรรถนะระดับความรู้ของตนเองว่าอยู่ระดับใดและต้องพัฒนาเรื่องใดทราบถึงจุดแข็งจุดอ่อนของ ตำแหน่งงานที่ตนรับผิดชอบ เป็นประโยชน์ต่อการอบรมพัฒนาตนเอง และทุกคนได้ปรับตนเอง ตลอดเวลาเพื่อนำสมรรถนะมาเป็นแรงจูงใจในการทำผลงานให้ได้รางวัล ผลตอบแทนให้เป้าหมาย ที่ชัดเจนจากการได้รับผลตอบแทนที่เป็นธรรมที่สุด

2.4.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการปรับตัว

ความหมายของการปรับตัว ผลของความพยายามของบุคคลที่จะพยายามปรับสภาพ ปัญหาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแก่ตนเอง เช่น ด้านบุคลิกภาพ ด้านความต้องการหรือด้านอารมณ์กับ สภาพแวดล้อม ที่บุคคลนั้นอยู่ได้ในสถานการณ์และสภาพแวดล้อมนั้นมีแผนการปรับตัวที่ดี เนื่องจากชีวิตทุกคนต้องมีการปรับตัว มีแบบแผนการปรับตัวเนื่องด้วยชีวิตทุกคนต้องมีการปรับตัว เพื่อจุดมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อความสำเร็จในการทำงาน ตลอดจนความอยู่รอด (เวปไซท์ ออนไลน์) ราชบัณฑิตยสถาน (2532, น.334) ได้ให้ความหมายของการปรับตัวทางสังคมว่าการที่ บุคคลปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ ในการอยู่ร่วมกันในสังคมจะต้องมีการติดต่อสัมพันธ์ในการทำงาน หรือการแข่งขันกัน คนในสังคมสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันได้โดยการปรับปรุงไม่ให้เกิดความ

ขัดแย้งจนต้องแตกกลุ่มกัน กันยา สุวรรณแสง (2536, น.50) ได้ให้ความหมายว่า การปรับตัว หมายถึงการปรับใจให้อยู่ในสังคมได้ในสภาวะแวดล้อมและสถานการณ์ต่าง ๆ ให้อย่างมีความสุข ลักขณา สิริวัฒน์ (2544, น.105) ให้ความหมายว่าการปรับตัว คือ การที่บุคคลสามารถสร้างหรือขัดเกลาพฤติกรรมให้เข้ากับแบบแผนของสังคม หรือสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปให้สามารถบรรลุ จุดหมายที่ต้องการทำให้ชีวิตอยู่ได้อย่างปกติทั้งกายและจิตใจ ไม่ให้เกิดผลเสียหายทั้งตนเองและผู้อื่น

รอยได้ให้ความหมายของมนุษย์ว่าเป็นบุคคลเดี่ยว กลุ่มองค์กรและชุมชนเป็นระบบการปรับตัวแบบของความร่วมมือของมนุษย์ทั้งหมดในหนึ่งเดียวแสดงถึงพฤติกรรมที่มีความหมายของ มนุษย์มีความสามารถในการคิด มีสติและมีความหมายซึ่งจะมีการพิจารณาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะทำการเปลี่ยนแปลงคนและสิ่งแวดล้อมจะมีรูปแบบและมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทั้ง ภายในและภายนอกกระบวนการปรับตัวของบุคคลเป็นระบบเปิดภายในมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุด นิ่งมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกตลอดเวลา (Roy, 1999) รอยมองว่า บุคคล ประกอบด้วยกาย จิต และสังคม มีความเป็นองค์รวม (Roy, 1999) นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับระดับการ ปรับตัวซึ่งเป็นปัจจัยนำเข้าสู่ระบบการปรับตัวของบุคคลอีกตัวหนึ่งระดับการปรับตัวก็คือระดับ หรือขอบเขตที่แสดงถึงความสามารถของบุคคลในการตอบสนองทางบวกต่อสถานการณ์หนึ่งหรือ เป็นผลจากการที่บุคคลตอบสนองต่อสิ่งเรานั้นเอง ทั้งนี้ รอยได้แบ่งระดับการปรับตัวออกเป็น 3 ลักษณะ (Roy, 1999) ได้แก่ (อ้างอิงใน ทศนีย์วรรณ ภูผาน, 2555) ประกอบด้วย

1. ระดับการปรับตัวที่มีการผสมผสานกันได้ดี หมายถึง ระดับของการปรับตัวที่มี โครงสร้างและหน้าที่ของร่างกายสามารถตอบสนองในการทำงานควบคู่กับการประสานงานกัน ได้ อย่างเหมาะสม ตอบสนองความต้องการของบุคคลได้ สามารถตอบสนองความต้องการของร่างกาย ได้เมื่อมีเหตุการณ์ใดเข้ามาสามารถยอมรับได้ เหตุการณ์นั้นได้ บุคคลมีความมั่นคงใน ด้านร่างกาย จิตใจและสังคมสามารถแสดงบทบาทของตนเองได้อย่างเหมาะสมมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นอย่าง เหมาะสมและขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นตามความเหมาะสม เช่นสามารถทำงาน กิจกรรมภายใน องค์กรได้เมื่อมีเหตุการณ์เข้ามา หรือกิจกรรมที่ไม่เคยทำเข้ามา ต้องประสานงานตามหน้าที่แก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นได้เพื่อหาทางออกและลดปัญหาโดยแก้ไขเหตุการณ์นั้น

2. ระดับการปรับตัวที่อยู่ในระยะของการชดเชย หมายถึง ระดับที่กลไกการควบคุมและ กลไกการคิดรู้ซึ่งจะถูกกระตุ้นการทำงานเพื่อที่จะให้เกิดกระบวนการปรับตัวอย่างผสมผสาน ต้องมี ระบบการควบคุม มีกลไก คิดให้เกิดผลในทางที่ตอบสนองเหตุการณ์นั้นในทางที่เหมาะสม

3. ระดับการปรับตัวที่อยู่ภาวะอันตรายไม่ดีหมายถึงระดับการปรับตัวที่ยังไม่เพียงพอที่จะไปถึงระดับของการปรับตัวที่ผสมผสานกันได้ดีและระดับการปรับตัวในระยะของการชดเชยทำให้เกิดปัญหาการปรับตัวในระยะการปรับตัวที่ไม่ดีนี้เมื่อสิ่งเร้าที่มากระทบนั้นอยู่ในขอบเขตความสามารถในการปรับตัวของบุคคลบุคคลจะสามารถปรับตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพแต่ถ้าสิ่งเร้านั้นอยู่เหนือความสามารถของบุคคลจะเกิดการปรับตัวที่ไม่มีประสิทธิภาพซึ่งระดับความสามารถในการปรับตัวของแต่ละบุคคล จะมีลักษณะเฉพาะตัวและมีขอบเขตจำกัดแต่ถ้าหากบุคคลเคยประสบความสำเร็จในสถานการณ์เช่นนี้มาก่อนแล้ว ขอบเขตระดับความสามารถในการปรับตัวจะกว้างขึ้นในสถานการณ์ใหม่ที่เกิดขึ้นคล้ายกันหากระดับการปรับตัวไม่มีประสิทธิภาพจะส่งผลกระทบต่อกลับสู่ระดับการปรับตัวใหม่เพื่อให้บุคคลนั้นอยู่ในสมดุลได้ต่อไปเมื่อสิ่งเร้าเข้ามากระทบทำให้ระบบเกิดการเปลี่ยนแปลงการปรับตัวให้เข้าสู่สมดุลของระบบโดยใช้กลไกการเผชิญปัญหา เป็นกระบวนการที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ โดยที่บุคคลไม่ต้องคิด (Roy, 1999) การปรับตัวนั้นอาศัยกลไก ที่ทำงานประสานกัน 2 กลไก ได้แก่

1. กลไกการควบคุม รอยมองว่าเป็นกลไกการปรับตัวเพื่อตอบสนองโดยอัตโนมัติเพื่อรักษาสมดุลการทำงานของร่างกายในระบบต่างๆ โดยอาศัยระบบประสาทความคิดขบวนการนำเข้ากระบวนการเผชิญการทำงานภายในองค์กร จากการศึกษาทั้งจากภายนอกและภายใน ผ่านการรับรู้ความรู้สึก และระบบประสาทหรือการแสดงออกของชีวิต โดยอัตโนมัติ ส่งผลให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนองโดยอัตโนมัติ และจะมีผลต่อกลไกการคิดรู้ด้วย และการป้อนกลับ ทำหน้าที่ของร่างกายจะปรับตัวเพื่อดำรงอยู่ได้

2. กลไกการคิดรู้หรือการรับรู้ รอยมองว่าเป็นกลไกการปรับตัวที่ทำงานผ่านทางกระบวนการคิดรู้และอารมณ์ มี 4 วิธีทางประกอบด้วย กระบวนการรับรู้ การรวบรวม หรือรับข้อมูล เป็นกิจกรรมการเลือกรับข้อมูล เก็บรหัส และจดจำข้อมูลนั่นเอง ผ่านกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความรู้สึก และเข้าใจที่ลึกซึ้ง ทำให้มีความเกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ การได้รับรางวัลผ่านกระบวนการตัดสินใจหรือวิธีการตอบสนอง และการแสดงอารมณ์ตลอดการป้องกันทางจิตช่วยปรับสภาพอารมณ์ ทำให้ลดความวิตกกังวล และรู้สึกสบายใจ แล้วเกิดเป็นพฤติกรรมตอบสนองออกมา การทำงานกลไกการควบคุมและกลไกการคิดรู้มีการทำงานร่วมกันอย่างแยกจากกันได้ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ ซึ่งตอบสนองออกมามีการปรับเป็นพฤติกรรม 4 ด้าน

1. การปรับตัวด้านร่างกาย เป็นกระบวนการทางร่างกายเกี่ยวกับเรื่องการทำหน้าที่และกิจกรรมของระบบอวัยวะ โดยการทำงานของเซลล์และระบบในร่างกายของบุคคลและปรับตัวเพื่อดำรงชีวิตเพื่อความมั่นคงทางร่างกายรวมถึงการควบคุมระบบประสาทและการทำหน้าที่ของ

ระบบประสาท และทำหน้าที่ปรับตัวเข้าความสมดุลของร่างกาย การประเมินพฤติกรรมของร่างกาย โดยจากการสังเกต การวัด การตรวจร่างกาย การตรวจพิเศษ การสัมภาษณ์ การรายงานตัว

2. การปรับตัวด้านอัตมโนทัศน์ ประกอบด้วยความเชื่อ และความรู้สึกเกี่ยวกับตัวเองในช่วงเวลาหนึ่งเกิดจากการรับรู้ตนเองและคนรอบข้าง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

1. อัตมโนทัศน์ด้านร่างกาย ประเมินด้านร่างกายบุคคลด้วยลักษณะทางด้านร่างกาย แบ่งเป็นการรับรู้ความรู้สึกด้านร่างกายและด้านภาพลักษณ์ออกมามี

2. อัตมโนทัศน์ส่วนบุคคล เป็นการประเมินนิสัยแต่ละคน ความคาดหวังด้านความรู้สึก การให้คุณค่าในการทำงาน โดยประกอบด้วยด้านความมั่นคงในตนเอง ด้านอุดมคติของตนเอง ด้านศีลธรรมและมีจรรยาบรรณ และมีจิตวิญญาณแห่งตน เช่น การรายงานทางการเงินด้วยความโปร่งใส ถูกต้อง ไม่เอาความลับของกิจการไปเปิดเผย มีจรรยาบรรณในงานสอบบัญชี

3. การปรับตัวด้านบทบาทหน้าที่เป็นการปรับตัวเพื่อตอบสนองทางด้านความมั่นคงหรือได้รับการยอมรับในสังคม เป็นการกระทำหน้าที่ตามความคาดหวังของสังคมเน้นบทบาทตำแหน่งหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์โดยบุคคลจะต้องปรับตัวตามบทบาทหน้าที่ตามที่สังคมคาดหวังไว้อย่างเหมาะสมหากไม่สามารถปรับตัวในด้านบทบาทหน้าที่ได้จะเกิดปัญหาคือการไม่สามารถแสดงบทบาทใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพการแสดงบทบาทไม่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงความขัดแย้งในบทบาทและความล้มเหลวในบทบาทแบ่งเป็น 3 ประเภท

1. บทบาทปฐมภูมิ เป็นตัวกำหนดบทบาทการเจริญเติบโตของการพัฒนาการแต่ละวัย เป็นการกำหนดเกี่ยวกับบุคคลเป็นส่วนใหญ่

2. บทบาททุติยภูมิ เป็นบทบาท เช่น ด้านอาชีพ เป็นบทบาทของนักวิชาชีพ บัญชี บทบาทในการเป็นผู้จัดทำบัญชี บทบาทความเป็นเจ้าของ การเป็นผู้บริหารองค์กร

3. บทบาทตติยภูมิ เป็นบทบาทระยะเวลาการพัฒนาการของบุคคล เช่น บทบาทการเป็นประธานการประชุม ประกอบไปด้วยพฤติกรรมกระทำ และพฤติกรรมความรู้สึก บทบาทในการเป็นหัวหน้าผู้จัดทำบัญชี จะต้องพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่องของผู้จัดทำบัญชี

4. การปรับตัวด้านการพึ่งพาหว่ากัน เพื่อให้เกิดความมั่นคงในสังคมหากการปฏิบัติตัวหรือปรับตัวไม่เหมาะสมจะเกิดการพึ่งพาผู้อื่นไม่เหมาะสม และพึ่งพาตนเองไม่เหมาะสมและการจะปรับตัวให้เหมาะสมต้องพึ่งพาตนเองและผู้อื่นในขอบเขตที่เหมาะสมและสังคมยอมรับมีการรับและให้ความเอาใจใส่ดูแล พึ่งพาอย่างสม่ำเสมอมีปฏิสัมพันธ์และการอยู่คนเดียวอย่างเหมาะสม แบ่งการประเมินออกดังนี้

1. บุคคลสำคัญ ประเมินความรู้สึก ความผูกพัน การสร้างสัมพันธภาพ และช่วยเหลือกัน เช่น การทำงานร่วมกันกับผู้อื่นซึ่งอาจ ต่างวัฒนธรรม

2. ระบบสนับสนุน การปรับตัวเป็นการทำงานของระดับการเปลี่ยนแปลง ระดับการปรับตัวของมนุษย์ เป็นทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ ในทุกสภาพที่ล้อมรอบบุคคล ทั้งภายในและภายนอกมีผลต่อการพัฒนาบุคคลต่อการพัฒนาองค์กร สิ่งแวดล้อมถือเป็นปัจจัยในการเปลี่ยนแปลง กระตุ้นให้คนเกิดการปรับตัวให้ผลที่ตามมาประสบความสำเร็จ เช่น ประเทศไทย ได้มีการพัฒนาสนับสนุนให้มีการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานในระดับสากล ผู้จัดทำบัญชีทุกคนก็ต้องเรียนรู้วิธีการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานที่ผู้คิดค้นมาตรฐานได้มีแบบแผนกำหนดวิธีการไว้

การประยุกต์ทฤษฎีระบบของรอย มาอธิบายระบบบุคคลว่าประกอบด้วย สิ่งเร้า 3 ชนิด ซึ่งสิ่งเร้าร้อยถือว่าบุคคลเป็นกระบวนการปรับตัวระบบเปิด มีการเปลี่ยนแปลงไม่หยุดนิ่งซึ่งอยู่ภายในอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทั้งภายในภายนอกที่ อยู่ในตัวบุคคล หรือล้อมรอบตัวบุคคล โดยทางด้านกายภาพ สรีรภาพ จิตสังคม หรือหลายๆ อย่างรวมกัน เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้ตัวบุคคลมีการปรับตัว ประกอบไปด้วย

- สิ่งเร้าตรง เป็นสิ่งเร้าทั้งภายในภายนอกที่บุคคลต้องเผชิญสิ่งที่กระตุ้นการปรับตัว อยู่ในความสำคัญและมีอิทธิพลมากในการตอบสนองสิ่งที่เกิดขึ้น เช่น การกระตุ้นพฤติกรรมต่าง ๆ ในการทำงานให้ตรงตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับที่ต้องมีเข้ามาใช้

- สิ่งเร้าร่วม สิ่งอื่น ๆ ผลกระทบบุคคลสิ่งเร้าที่ปรากฏในสถานการณ์ หรือสิ่งแวดล้อมนั้น ๆ ทำให้มีอิทธิพลทางบวกหรือทางลบ ซึ่งถ้าเป็นผลบวกจะช่วยลดอิทธิพลความรุนแรงแต่ถ้าเป็นลบจะเกิดอิทธิพลมากยิ่งขึ้น เช่น เพศ การศึกษา รายได้ แบบแผนการปฏิบัติงาน บัญชี การพัฒนาการต่าง ๆ ของผู้จัดทำบัญชีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและการสนับสนุนทางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางมาตรฐานทางการบัญชี

- สิ่งเร้าแฝง ปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอก และภายในระบบบุคคลเป็นลักษณะเฉพาะตัวมนุษย์หรือจากประสบการณ์ในอดีต เป็นปัจจัยที่อาจจะมีอิทธิพลต่อการปรับตัว ผลกระทบของสิ่งเร้าแฝง ต่อการปรับตัวของบุคคลนั้นไม่ชัดเจน ตรวจสอบยาก จะเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ในอดีต เช่น นิสัย ทักษะคติ ความเชื่อ ค่านิยม บุคลิกภาพ สิ่งเหล่านี้ย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามเวลาและเป็นไปอย่างรวดเร็ว

จึงสรุปได้ว่า เป็นระบบการปรับตัวแบบรวมของนักบัญชี การมีพฤติกรรมของผู้ทำบัญชีให้มีความสามารถ มีความรู้ความเข้าใจในการจัดหางบการเงินตามมาตรฐานการบัญชี คิดมีสติ เปิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดนิ่งในการตอบสนองเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงอาเซียนที่เข้ามา

เปลี่ยนแปลงมาตรฐานใหม่ที่จะเข้ามาบังคับใช้โดยกฎหมายไทย ปฏิสัมพันธ์บทบาทต่อตนเองและปฏิสัมพันธ์ต่อบุคคลอื่นจากการเข้ามาของชาวต่างชาติที่จะมาประกอบกิจการในประเทศไทย การปรับตัวด้านภาษาและวัฒนธรรม พร้อมการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น ปรับตัวกระตุ้นการทำงานในกระบวนการใหม่ ๆ การคิดการรับรู้ในบทบาทของตนเองต่อวิชาชีพบัญชี และปัจจัยสำคัญ ช่วยให้นักบัญชีอยู่รอด ปรับตัวในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปขึ้นอยู่กับเตรียมความพร้อมมากน้อยเพียงใด โดยผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมว่ามีปฏิสัมพันธ์บทบาทต่อตนเองและปฏิสัมพันธ์ต่อบุคคลอื่นปรับตัวกระตุ้นการทำงานในกระบวนการใหม่ ๆ การคิดการรับรู้ในบทบาทของตนเองต่อวิชาชีพบัญชี

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จันทร์เพ็ญ ศรีสุระ (2550) ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีบริหารในความต้องการและความคาดหวัง ของบริษัทขนาดใหญ่ กรณีนิคมอุตสาหกรรม เวลโกว์ จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นผู้บริหารจำนวน 38 คน โดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหารในอุตสาหกรรม เวลโกว์ ผลการศึกษาพบว่าบริษัทขนาดใหญ่ในนิคมอุตสาหกรรมเวลโกว์ ส่วนมากต้องการนักบัญชีบริหาร ที่มีความรู้ความสามารถรอบคอบทักษะทั้ง 3 ด้านคือ ด้านเทคนิค ด้านมนุษย์ และด้านความคิด โดย 1. ด้านเทคนิคต้องการนักบัญชีบริหารมีความพร้อมทั้งสามารถติดต่อสื่อสาร และการนำเสนองานบัญชีบริหารเป็นภาษาอังกฤษ เพราะว่าบริษัทขนาดใหญ่เป็นบริษัทที่มีการร่วมทุนกับชาวต่างชาติ มีการเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์ ทั้งการพูดและการเขียน และมีความรู้ภาษีอากร วิเคราะห์รายงานทางการเงินควบคู่กับบัญชีบริหาร 2. ทักษะด้านมนุษย์ต้องการนักบัญชีบริหารที่มีทักษะความเป็นผู้นำและความรู้ความเข้าใจมุมมองด้านธุรกิจขนาดใหญ่เป็นอย่างดี เป็นบุคคลที่ให้คำปรึกษาการทำงานกับผู้อื่นรู้วิธีการสอนศิลปะในการสอน ควบคุมอารมณ์ มีความสัมพันธ์ที่ดี และ 3. ทักษะด้านความคิดต้องการนักบัญชีบริหารที่มีจริยธรรมในการทำงานและปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ทิศทางการทำงานกับบริษัทใหญ่ มีศิลปะในการลดความขัดแย้ง คิดในมุมมองทางธุรกิจรอบตัว สนใจทางเศรษฐกิจ ต้องการให้สถาบันมีส่วนร่วมสร้างบุคลากรด้านบัญชีบริหารให้มีการปรับแผนการสอนให้เข้ากับกับยุคสมัยปัจจุบันเสมอ อบรมจริยธรรมเน้นการปฏิบัติงานควบคู่ความรู้ทางวิชาการเน้นภาษาอังกฤษเพราะบางครั้งการสัมภาษณ์เพื่อเข้าทำงานเน้นภาษาอังกฤษ ผลการทดสอบ

ความสัมพันธ์พบว่าขนาดและสัญชาติมีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการคุณลักษณะของนักบัญชีบริหาร โดยเฉพาะทักษะด้านเทคนิคและทักษะด้านความคิด

สรศักดิ์ ฐนันทไชย (2551) ศึกษาการวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน ของผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี ผู้จัดการฝ่ายบัญชีหรือรองผู้จัดการฝ่ายบัญชี ที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการขออนุญาตใช้ดินเขตนิคมอุตสาหกรรม ภาคเหนือ จังหวัดลำพูนพบว่า พนักงานบัญชีมีทักษะทางวิชาชีพที่มีค่าเฉลี่ยในระดับสูงสุด ทักษะทางปัญญามีความสามารถในการตัดสินใจในใช้แหล่งข้อมูล ทักษะทางวิชาการ มีความชำนาญเทคโนโลยี จัดทำรายงานปฏิบัติตามกฎหมาย ทักษะบุคคลในการจัดหาทรัพยากร มีทักษะการสื่อสารทำงานเป็นทีม โดยมีความเห็นดังนี้ ด้านความชำนาญการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ด้านความสามารถในการสื่อสาร ในการอ่าน การฟังอย่างมีประสิทธิภาพ ความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ต่างวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนด้านการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจปานกลาง จากความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ความสามารถในการจัดแบ่งหน้าที่ และจูงใจบุคลากร และภาวะความเป็นผู้นำ และอยากให้มีการส่งเสริมทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีในกิจการด้วยการให้เข้ารับการอบรมที่หน่วยงานหรือองค์กรทางวิชาชีพจัดขึ้นมากที่สุด แต่พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มี ปัญหาเรื่องเวลาในการจัดการอบรมตรงกับเวลาทำงานและค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ความไม่สะดวกในการเดินทางไปอบรมขาดเงินทุนในการเดินทาง มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้ขอคำปรึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิจะได้มีทักษะด้านปัญญา ด้านบุคคล ด้านการสื่อสารการทำงานร่วมกัน ด้านเทคนิคการทำงาน และการบริหารงาน และพนักงานบัญชีเห็นว่าควรมีการส่งเสริมทักษะ โดยที่กิจการรับสมาชิกวารสารทางวิชาชีพ เพราะจะทำให้ลักษณะเฉพาะบุคคลมีมากกว่าพนักงานบัญชีในกิจการที่ไม่มีการส่งเสริมทักษะ

กรรณิการ์ ลำลือ (2552) การค้นคว้าแบบอิสระเรื่องคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 387 ราย เพื่อศึกษาถึงคุณสมบัติของนักบัญชีตามทักษะทางวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับนักบัญชี แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ พบว่า คุณสมบัติของนักบัญชีในทักษะทางวิชาชีพที่ผู้ประกอบการต้องการ ทักษะทางปัญญา เช่น ความรู้ความเข้าใจที่การทำบัญชีสำหรับการคำนวณต้นทุนทางการเงิน ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน เช่น มีความสามารถวัดคำนวณมูลค่าของสินทรัพย์มูลค่าของหนี้สินและความสามารถในการชำระหนี้ รายได้ที่เข้ามา ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ได้อย่างถูกต้องทักษะเฉพาะบุคคลความชำนาญจัดการตนเอง เช่น การควบคุมอารมณ์การพูดคุย การสื่อสาร

กับเพื่อนร่วมงาน เมื่อประสบปัญหาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นกับงานทั้งที่ไม่เคยเกิดและเกิดเป็นประจำ ควรแก้ไขเหตุการณ์ด้วยความสุขุมรอบคอบเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ หรือกับเพื่อนร่วมงาน หรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารได้แก่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง และทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ เช่น มีความสามารถจัดแบ่งหน้าที่งานที่รับผิดชอบให้งานออกมามี และมีภาวะเป็นผู้นำ มีความเห็นว่าคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์มากที่สุดคือ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ รู้จักความรับผิดชอบ เที่ยงตรง โปร่งใส และรู้จักรักษาความลับของกิจการไม่เปิดเผยความลับของกิจการให้บุคคลภายนอกรับรู้

สังวาลย์ ยมเกิด (2552) ศึกษาทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ตามทักษะทางวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 กรณีศึกษาพนักงานบัญชีของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง โดยศึกษาใน 4 ส่วนงานจำนวน 101 คน ใช้แบบสอบถาม ทักษะทางวิชาชีพ โดยหาค่าความถี่ ร้อยละและค่าเฉลี่ย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 45 ปี ขึ้นไป และส่วนมากจะมีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาบัญชีจำนวนส่วนประสบการทำงานมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป พบว่า มีทักษะทางวิชาชีพโดยรวมในมาก ดังนี้ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและระดับปานกลางจะพบในทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าตนเองมีความสามารถสูงสุดในทักษะแต่ละด้าน ดังนี้ ทักษะทางปัญญา ประกอบด้วย มีการนำความรู้ความเข้าใจ ความสามารถเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ นำหลักการบัญชีมาใช้ในการจัดทำรายงานการเงิน ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน นำเสนอรายงานการเงินได้ทันเวลาครบถ้วนถูกต้อง ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลความสามารถที่จะเข้าร่วมทำงานและปรับตัวให้เข้าเพื่อนร่วมงาน กับการเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่เกิดขึ้นกับงานบัญชี ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทักษะระดับปานกลางที่พบว่า ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ ความสามารถที่จะจัดแบ่งหน้าที่งานและที่ได้รับมอบหมายงาน โดยผู้ศึกษาได้เสนอแนะให้กับพนักงานบัญชี เน้นทักษะทางวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน โอกาสในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีอย่างสม่ำเสมอ เรียนรู้มาตรฐานและ เชิญบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านมาตรฐานและ เฉพาะด้านทางวิชาชีพบัญชีมาอบรมให้ความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสามารถนำหลัก

บัญชีมาปฏิบัติ จัดทำรายงาน นำเสนอได้ทันเวลา มีการสื่อสาร รับการเปลี่ยนแปลงที่จะเข้ามา จัดอบรมสัมมนาหัวข้อทางบัญชีใหม่เพื่อเพิ่มพูนความรู้ที่กล่าวมาได้เป็นอย่างดี

ปิติภูมิ เบญจโอฬาร (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณสมบัติของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน นักบัญชีที่ปฏิบัติงาน จำนวน 115 คน ใช้แบบสอบถามจากพบว่า ความเห็นทักษะทางวิชาชีพโดยรวมของนักบัญชีในมาก จะประกอบไปด้วยประเด็นทักษะทั้ง 5 ทักษะในระดับมากประกอบไปด้วย ด้านทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการและการทำงาน ทักษะบุคคลและทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจในระดับสูง โดยให้เหตุผลดังต่อไปนี้ 1. ด้านทักษะทางปัญญา โดยตอบแบบสอบถามว่ามี ความสามารถตัดสินใจใช้ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ การวิเคราะห์การได้มาของข้อมูล มีที่อ้างอิงแหล่งที่มา ในการนำมาประยุกต์ใช้ 2. ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน มีความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เกี่ยวกับการใช้งานทางงานบัญชี รู้เรื่องระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ โปรแกรม ในระดับสูง 3. ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะตัวบุคคล มีความสามารถคิดริเริ่มเลือกใช้และจัดสรรบริหารทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด 4. ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีความสามารถในการทำงานเป็นทีมรับฟังผู้ร่วมงาน และ 5. ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ มีความสามารถที่จะจัดระบบแบ่งหน้าที่งาน ตำแหน่งงาน และงานที่ได้รับมอบหมาย นอกจากนี้ นักบัญชีมีความเห็นว่า ปัญหาด้านความเข้าใจหลักปฏิบัติตามทางกฎหมายหรือข้อบังคับ ระเบียบวิธี หรือมาตรฐานทางการบัญชี และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องทางกิจการ การบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานและการนำมาประยุกต์ยังเป็นอุปสรรคที่สำคัญมากในการพัฒนาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของนักบัญชี ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน

มาริษา ทิพย์อักษร(2553) ทำการศึกษาปัญหาของผู้ทำบัญชีในการปฏิบัติงานในกรุงเทพมหานครจำนวน 400 คน ศึกษาข้อกำหนดของผู้ทำบัญชีต่อปัญหาธุรกิจการค้า เพื่อเสนอแนะผู้ทำบัญชีต่อวิชาชีพบัญชี โดยใช้แบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละพบว่า

- ปัญหาของผู้ทำบัญชีในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง คือ ในด้านความรับผิดชอบในหน้าที่ในการทำบัญชีระยะเวลาในการจัดทำตามเวลา และด้านการอบรมพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องการเดินทางไกลไปอบรม เวลาในการอบรมค่าใช้จ่ายในการอบรม ด้านภาษีอากร ด้านลูกค้า เช่น ลูกค้าผิดนัดชำระเงิน ด้านมาตรฐานการบัญชี ไม่มีการควบคุมรัดกุม การวิเคราะห์ การตีความตามมาตรฐาน ความไม่สะดวกในการเดินทางอบรมมาตรฐาน และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และอุปกรณ์ล้ำสมัย

- ข้อมูลเกี่ยวกับข้อกำหนดของผู้ทำบัญชี ในกรุงเทพมหานคร ปัญหาในการดำเนินกิจการการค้า อยู่ในระดับปานกลาง คือในด้านความรู้ความสามารถวิเคราะห์ภาษี ระยะเวลาในการจัดทำงบและมาตรฐานการบัญชี ข้อกำหนด ข้อบังคับ และความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ด้านความสามารถพิเศษเทคนิคนอกเหนือ ด้านบุคลิกภาพวาจา พูดจาดีมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และส่วนร่วมต่อวงการวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะการสื่อสารการใช้ภาษา เทคนิคการต่อรอง

- ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการของผู้ทำบัญชีในกรุงเทพมหานคร ต่อวิชาชีพบัญชีด้านลูกค้าควรมีการชี้แจงทำความเข้าใจ ลูกค้าควรจัดเตรียมเอกสารมาให้ครบแยกจัดหมวดหมู่เอกสาร จัดใส่บรรจุกล่องให้เรียบร้อย เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการทำงานและป้องกันการสูญหาย ความร่วมมือและทำเอกสารทางบัญชีให้ถูกต้อง ด้านภาษีควรชี้แจงหลักกฎหมายการชำระภาษีให้ถูกต้อง ให้ทราบถึงการเสียเบี้ยปรับ แนวโน้มของภาษี ควรปรับปรุงงานด้านภาษีให้ทันต่อเหตุการณ์ ศึกษา เพิ่มระยะเวลาในการจัดทำภาษีอากรเพื่อได้ทันต่อเวลาในการเสียภาษีอากร ด้านมาตรฐานการบัญชีควรปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีให้มีความเป็นสากล ควรปรับปรุงมาตรฐานบัญชีให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ด้านเพื่อนร่วมงานผู้ทำบัญชีควรศึกษาข้อมูล ค้นคว้าด้านภาษีอากรข้อมูลที่เชื่อถือได้นำมาอ่านทำความเข้าใจกับลูกค้าเรื่องด้านภาษีทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับบัญชี ด้านเพื่อนร่วมงาน ควรถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อนร่วมงาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มอุปกรณ์โปรแกรม ที่ทันสมัย เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เช่น มีความทันสมัยในระบบสารสนเทศตลอดควบคุมการใช้งานการรักษาการบำรุงอุปกรณ์ด้านคอมพิวเตอร์ อพเทคโปรแกรม ด้านความรับผิดชอบ ควรมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่งาน ไม่ทิ้งงานที่รับผิดชอบ

อรรวรรณ ภาสุระอารีย์ (2553) ศึกษาถึงความต้องการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทำการศึกษาทักษะทางวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพฉบับที่ 3 ใช้แบบสอบถาม โดยมีตำแหน่งเป็น พนักงานการเงินและบัญชี นักวิชาการเงินและบัญชี เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ทั้งหมดรวม 227 ราย นำมาวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ค่าความถี่ ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31-40 ปี ระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ตำแหน่งนักวิชาการเงินและบัญชี โดยมีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง 1-5 ปี ทั้งนี้พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าตนเองต้องการพัฒนาทักษะมากที่สุด ดังนี้ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ นอกจากนี้พบว่าตนเองมีความต้องการพัฒนาทักษะย่อยมากที่สุดดังต่อไปนี้ ในด้านการพัฒนาประกอบด้วย ทักษะด้านเทคโนโลยี ข้อมูลการใช้งานโปรแกรมในงานบัญชี และการสืบค้นข้อมูลทางการใช้ อินเทอร์เน็ตในการหาข้อมูลการเรียนรู้สิ่งใหม่ พัฒนา

ทักษะย่อยใน ด้านการพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพในวัฒนธรรมที่ต่างกันอยู่ โดยผู้ศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะควรส่งเสริมทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยการหาเวลาจัดอบรม การสัมมนา นำเสนอเรื่องราวเพื่อเสริมสร้างความรู้ใหม่ และมุ่งเสริมทักษะเฉพาะบุคคลจริยธรรม จรรยาบรรณ ในวิชาชีพบัญชี กระตุ้น ให้พนักงานบัญชีทุกคนโดยเน้นความสามารถ มีความรู้ตลอดเวลา ในการจัดการตนเองในระเบียบการทำงาน แต่จะให้ความสำคัญเห็นเน้นสู่ความสามารถในการคิดริเริ่มต่องาน เรียนรู้ด้วยตนเอง

ธภมร เกื้อกุลวงศ์ (2554) ศึกษาความต้องการของนักบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดเชียงใหม่ในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ ของนักบัญชีที่ปฏิบัติงานบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เป็นนิติบุคคลใน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 385 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 26-30 สำเร็จปริญญาทางการบัญชี ตำแหน่งพนักงานบัญชี ส่วนใหญ่เป็นกิจการบริษัท ทุน 1 ล้านบาท ผลิตสินค้า พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ทักษะทางวิชาชีพบัญชีในระดับมาก ทางด้านทักษะทางปัญญา ด้วยการเรียนในสถาบัน ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติการและหน้าที่การทำงานศึกษาด้วยตนเอง ทักษะคุณลักษณะเฉพาะตัวศึกษาด้วยตนเอง ทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารศึกษาด้วยตนเองและทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจองค์กร ด้วยการเข้าอบรม สัมมนา และสอบถามถึงโอกาสที่จะพัฒนาตนเองและทักษะที่ตนเองมีในระดับมาก ในทุกทักษะดังนี้ ด้านปัญญา คือ เรื่องการแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเกิดมาก่อน ด้านบุคคลเรื่องการปรับตัวทำงาน ด้านการสื่อสารการทำงานร่วมกันเรื่องการสื่อสาร การฟัง การอ่าน ด้านวิชาการเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่คือเรื่องความสามารถในการวิเคราะห์ความเสี่ยงการปฏิบัติงานบัญชี ส่วนโอกาสพัฒนาตนเองและมีทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจองค์กร ระดับปานกลางและอยากพัฒนาเรื่องการพิจารณาการตัดสินใจเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ ปัญหาด้านการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพบัญชี ตนเองมีปัญหาด้านการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพมากที่สุดเรื่อง ปัญหาเวลาในการจัดการอบรม มักตรงกับเวลาทำงาน กฎหมายบัญชีมีการปรับปรุงแก้ไขตลอดเวลาทำให้ต้องคอยติดตามข่าวสารตลอดเวลา ความแตกต่างด้านมาตรฐานการบัญชีกับระเบียบปฏิบัติกรมสรรพากรมักสับสน ในการทำงาน ขาดแรงจูงใจ

เปรมกมล เศรษฐีกุล (2554) ศึกษาเชิงสำรวจเพื่อวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในกลุ่มสหกรณ์การเกษตรในเขตสำนักงานตรวจสอบบัญชีที่ 7 โดยทำการคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจงจากนักบัญชีของสหกรณ์ประเภทการเกษตรทั่วไปที่ตั้งอยู่ในเขตสำนักงานตรวจสอบบัญชีที่ 7 และใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน จำนวน 118 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย สถิติทดสอบที่สำหรับกลุ่ม

ตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกันและวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 3 เรื่องทักษะทางวิชาชีพ ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งานอยู่ในระดับมาก ความสามารถสูงสุดในทักษะแต่ละด้าน ประกอบด้วย (1) ทักษะด้านปัญญา ความสามารถซักถามและคิดเหตุผลเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรือข้อสงสัยทางด้านการบัญชี ตัดสินใจแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้ (2) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน คือความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี ความชำนาญทางตัวเลข (3) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล คือความสามารถในการใช้จรรยาบรรณและค่านิยมทางวิชาชีพตัดสินใจในการทำงาน มีทัศนคติที่ดีจากการเข้าอบรม (4) ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร คือ มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม และการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล (5) ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจคือความสามารถในการเป็นผู้นำตามคุณลักษณะพื้นฐานของสหกรณ์ที่ดี ทั้งนี้เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับระดับความสามารถต่อทักษะทางวิชาชีพบัญชีจำแนกตามลักษณะข้อมูลทั่วไปของนักบัญชีในกลุ่มสหกรณ์การเกษตรพบว่า นักบัญชีในกลุ่มสหกรณ์การเกษตร ที่มีลักษณะทั่วไป แตกต่างกันทางด้านเพศและสาขาที่สำเร็จการศึกษา และกล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพบัญชี อาทิเช่น ความรู้ประสบการณ์ด้านการทำงานนักบัญชีในกลุ่มสหกรณ์การเกษตรมีปัญหาในด้านความแม่นยำ ละเอียดยรอบคอบ ขาดประสบการณ์ ความรู้ที่ทันสมัย และพบอีกว่าบางรายไม่ได้จบบัญชีโดยตรง ขาดการวิเคราะห์เมื่อต้องร่วมงานกับผู้บริหาร ไม่สามารถตัดสินใจงานที่ทำได้ ต้องการที่ปรึกษา และ โปรแกรมการบันทึกบัญชีที่นำมาใช้เกิดความล่าช้า ผิดพลาดบ่อย และปัญหาการดำเนินงาน คณะกรรมการสหกรณ์ มีหลายคนหลายความคิดที่แตกต่างกัน แบ่งแยกกันทำให้การดำเนินงานไม่พัฒนา และการเปิดอบรมของสหกรณ์มีน้อย โดยผู้ศึกษาได้เสนอข้อเสนอแนะให้นักบัญชี เข้าอบรม หาความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานที่ยังไม่รู้มาอ่านทำความเข้าใจ อ่านวารสารทางวิชาชีพ การสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต และการสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เกี่ยวข้องับวิชาชีพบัญชี

อัจฉิมา สมบัติปิ่น (2554) ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีจากนายจ้างในอำเภอเมืองนครสวรรค์มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีจากนายจ้างในอำเภอเมืองนครสวรรค์ตามทักษะทางวิชาชีพ 5 ด้าน ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารและทักษะทางการบริหารองค์กรและการ

จัดการทางธุรกิจรวมทั้งคุณลักษณะด้านอื่น ๆ ในการศึกษาใช้วิธีเก็บข้อมูลจากนายจ้างที่มีที่ตั้งหน่วยงานอยู่ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จำนวน 360 ราย พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีจากนายจ้างมาก คือ ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งานได้แก่ มีความชำนาญทางตัวเลข(คณิตศาสตร์และสถิติ) มีความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมาย และกฎเกณฑ์ข้อบังคับ มีความชำนาญด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ วัดค่านิยมมูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ ค่าใช้จ่ายได้อย่างถูกต้องเป็นความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีการจัดทำรายงานทางการเงินง่ายต่อการดูรายงาน และถูกต้อง ครบถ้วน ทักษะคุณลักษณะบุคคล มีความชำนาญในการจัดการตนเอง ควบคุมอารมณ์การทำงานกับผู้อื่น มีการปรับใช้จรรยาบรรณ ค่านิยม ทักษะคติทางหารบัญชี ความสามารถระวังเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ มาก ทักษะปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร มีความสามารถแก้ไข ปัญหาการทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำงานเป็นทีม รับฟังคนอื่น การฟัง อ่านมีประสิทธิภาพ ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการ การวางแผนโครงการ การจัดการเชิงกลยุทธ์ จัดบุคคล จัดสรรทรัพยากร ตัดสินใจทางธุรกิจ การทำงานแบ่งหน้าที่ ตัดสินใจด้านธุรกิจ ระดับมาก ส่วนส่วนทักษะทางด้านปัญญาได้แก่ การทำความเข้าใจในธุรกิจ การเงิน การจัดการ ทางการเงิน ด้านกฎหมาย ภาษีอากรสารสนเทศ การตรวจสอบ การสอบบัญชีระดับมาก คุณลักษณะอื่นๆ ได้แก่ การสำเร็จการศึกษาสาขาบัญชี สถาบันที่มีชื่อเสียง ในระดับน้อย ส่วนมีความละเอียดรอบครอบ มีความซื่อสัตย์และรู้จักรักษาความลับของกิจการ และมีความขยันหมั่นเพียร และรับผิดชอบในระดับมากที่สุด ปัญหาที่พบคือ ไม่มีความอดทนในการเข้าออกในการทำงานบ่อย

ณัฐชา วัฒนวิไลและจุฑามาน สิทธิผลวนิชกุล (2555) ศึกษาการพัฒนาศักยภาพวิชาชีพบัญชีไทยเมื่อเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ พบว่า คุณลักษณะที่นักบัญชีมีทักษะ มีความเป็นมืออาชีพ คือ ความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ มีความสามารถทางวิชาชีพ มีความรู้ความสามารถพื้นฐานและความรู้สู่ความเป็นมืออาชีพสู่สากล แข่งขันกับนานาชาติ และทักษะทางวิชาชีพ ได้แก่ มีสติปัญญา มีเทคนิค และมีการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด สามารถปรับตัวได้ดีมีภาวะผู้นำ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีมนุษยสัมพันธ์ ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ด้านภาษา คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศมีการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง จริยธรรมทางวิชาชีพ ได้แก่ มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพมีความรับผิดชอบต่อสังคมซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส มีความยุติธรรม รักษาชื่อเสียง ส่งเสริมเกียรติยศของอาชีพมีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา ขยันทุ่มเทให้กับงานรู้จักกาลเทศะกิริยามารยาทสุภาพเรียบร้อยมีความอดทน รู้จักการควบคุมอารมณ์และประการสุดท้ายคือ มีประสบการณ์ทางวิชาชีพที่จะสามารถปฏิบัติงานได้ทันที จากการวิจัยพบว่า ศักยภาพที่สำคัญของนักบัญชีมืออาชีพตามทัศนะของผู้ประกอบการ รวมถึงจากการติดตามและประเมินศักยภาพตนเองของบัญชีบัณฑิตคุณสมบัตินี้มีอันดับสูงสุด เช่น คุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรม และมีทัศนคติทาง

วิชาชีพซึ่งถือเป็นสิ่งที่วิชาชีพบัญชีให้ความสำคัญอย่างยิ่ง จุดแข็งของนักบัญชี คือมาตรฐานความเป็นสากลทำให้ผู้ประกอบการต่างชาติสนใจนักบัญชี มีความพร้อม จุดอ่อน ปัญหาในการใช้ภาษาของนักบัญชี มีปัญหาทางวิชาการน้อย

รัชกฤต วงศ์ทอง (2555) ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักบัญชี ของหน่วยงานราชการในจังหวัดเชียงใหม่ โดยอาศัยแนวคิดเรื่องทักษะทางวิชาชีพที่ระบุใน มาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศสำหรับนักบัญชีในการศึกษาใช้วิธีการเก็บแบบสอบถามจากหัวหน้าฝ่ายบัญชี หน่วยงานราชการใน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 193 ราย ใช้แบบสอบถามใช้สถิติเชิงพรรณนา ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ด้วยสถิติ F-test ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ มากกว่า 40 ปี มีรายได้มากกว่า 25,000 บาท มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอายุราชการมากกว่า 15 ปี มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับบัญชีโดยเฉลี่ย 1-2 ครั้ง จากการสำรวจสังกัดราชการ มีทักษะทางวิชาชีพบัญชี ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะทางการบริหาร องค์กรและการจัดการ และข้อบังคับสภาวิชาชีพฉบับที่ 19 เรื่องจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2553 คุณลักษณะต้องการมากที่สุด คือ จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในระดับ มากที่สุด โดยคุณลักษณะย่อยที่ผู้ตอบมีความต้องการสูงสุดในด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพปี การปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริต เทียบตรง เสมอภาค ส่วนคุณลักษณะแต่ละด้านทางทักษะทางวิชาชีพ มี ต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของทักษะแต่ละด้าน พบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีหน่วยงานราชการในจังหวัดเชียงใหม่ ต้องการนักบัญชีที่มีทักษะทาง คุณลักษณะเฉพาะบุคคลสูงสุด ในเรื่องการใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติงานบัญชี ทักษะทางปัญญา ในเรื่องการใช้สารสนเทศ และเทคนิคการสื่อสารที่ทันสมัยกับ สถานการณ์ ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน นั้นผู้ตอบต้องการนักบัญชีที่ มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ รวมถึงการติดตาม สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารผู้ตอบ ต้องการนักบัญชีที่สามารถทำงาน เป็นกลุ่ม โดยมีกระบวนการปรึกษาหารือมีส่วนช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่นสูงสุด ส่วนทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการ องค์กร นักบัญชี ที่สามารถแบ่งหน้าที่งานและมอบหมายงานสูงสุด นอกจากนี้เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรวมของระดับความต้องการนักบัญชี เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนการปฏิบัติงานและหน้าที่ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงาน การ

งาน เมื่อจำแนกตามการฝึกอบรม และประเภทของหน่วยงานที่สังกัดในหน่วยงานราชการ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ศิริรณภา เตชอยู่สุขเจริญ (2555) ศึกษาความสามารถด้านทักษะทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีไทย ของผู้ทำบัญชีไทยตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีที่เป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี หรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี พบว่า ความสามารถของผู้ตอบแบบสอบถามตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาและระยะเวลาในการทำหน้าที่ผู้ทำบัญชี ประสบการณ์ทำงาน ว่าระดับความสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการบัญชีทักษะทางวิชาการและหน้าที่การทำงาน ยังมีมากกว่า ทักษะอื่นซึ่ง ทางทักษะที่ยังมีน้อยพบใน 4 ทักษะ ได้แก่ 1. ทักษะทางปัญญา การแก้ไขปัญหาการวิเคราะห์เหตุการณ์ การวิเคราะห์ปัญหาเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนสำหรับกิจการ เนื่องจากประสบการณ์ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามมีน้อยและยังวิเคราะห์จัดทำรายงานทางการเงินเสนอแก่ผู้บริหารได้ไม่ดี ไม่มีความชำนาญ ขาดการประยุกต์เรื่องที่จะปฏิบัติในการทำงาน 2. ทักษะคุณลักษณะเฉพาะบุคคล มีความสามารถระดับน้อย ด้าน ค่านิยมทางวิชาชีพ การขาดจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และขาดทัศนคติที่ดีในการตัดสินใจในการทำงานและ ไม่มีความระมัดระวัง ไม่มีความระมัดระวังสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ 3. ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีความรู้ความสามารถน้อย ในด้านการเจรจา หาข้อสงสัย เพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงในสถานการณ์ทางวิชาชีพบัญชี ที่เกิดจากการดำเนินงาน ขาดเทคนิค ใหว่พรึบในการทำงาน เพราะมุ่งมั่นทำงานตัวเลข ไม่ให้ผิดพลาดไม่ค่อยสมาคมกับใคร เพราะวันทั้งวันเคร่งเครียดกับการบันทึกบัญชีเพื่อปิดงบการเงิน 4. ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจน้อย ในด้านการพิจารณาในองค์กร และตัดสินใจอย่างผู้มีวิชาชีพ การบริหารโครงการ การบริหารงานบุคคลและทรัพยากร การตัดสินใจต่าง ต้องมีการตัดสินใจอย่างรอบคอบ ในการจัดการองค์กร เนื่องจากวุฒิ และประสบการณ์น้อย และรูปแบบการทำบัญชีเปลี่ยน

ปรีศนีย์ ภายพันธ์ และนธิ เหมมันต์ (2557) ศึกษานักบัญชีไทยกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จำนวน 372 ราย ใช้แบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 33-40 ปี การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ทำงานด้านวิชาชีพบัญชีในตำแหน่งผู้ทำบัญชีอิสระ มีประสบการณ์ทางด้านบัญชี 5-10 ปี และรับการอบรมความรู้ทางด้านวิชาชีพบัญชี 10-20 ชั่วโมงต่อปี ความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพของนักบัญชีไทยโดยภาพรวม พบว่า ระดับมาก จากความพร้อมพบว่า นักวิชาชีพบัญชีมีความพร้อมด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มากที่สุด รองลงมา เป็นทักษะทางปัญญา และทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน และทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล และทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการ มีน้อยกว่าทักษะอื่น

เพราะต้องมีการตัดสินใจในโครงการ มีความเป็นผู้นำ และต้องมีการพัฒนาให้มากกว่าเดิม การวิเคราะห์เปรียบเทียบความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพของนักบัญชีไทย พบว่า ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพบัญชีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ ตำแหน่งงานต่างกัน มีความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพบัญชีไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะทักษะด้านภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งสำคัญในการเข้าอาเซียน รวมถึงความสามารถในการแข่งขัน ต้องตระหนักถึงการพัฒนาตนเอง และอบรมความรู้ทางบัญชีควบคู่กับการวัดทักษะทางภาษาต่างประเทศ

ศุภศิมา ศรีบุญชัย (2557) การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในมุมมองของบริษัทเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษา บริษัทที่เป็นคู่ค้ากับบริษัท สยาม โอเคยาแมชชีนแอนด์ทูล จำกัด ทั้งสิ้น 388 ตัวอย่าง โดยมีความแตกต่างทางรูปแบบของธุรกิจ ประเภทของธุรกิจ และขนาดของธุรกิจที่แตกต่างกัน คุณสมบัติของนักบัญชีในทักษะวิชาชีพ ที่ผู้ประกอบการมีความพึงประสงค์ คือการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาและใช้วิธีการแจกแบบสอบถามแก่ผู้ประกอบการ ที่เป็นคู่ค้า การสำรวจความคิดเห็นโดยใช้สัมประสิทธิ์เอลฟา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ความถี่ ร้อยละ และใช้สถิติ F-Test และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีLeast Square Difference (LSD) ผลการศึกษา พบว่า ระดับความพึงประสงค์ของผู้ประกอบการที่มีต่อทักษะด้านวิชาชีพของนักบัญชีนั้นระดับมาก โดยศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับนักบัญชี ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติงานและหน้าทำงาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ ส่วนของผู้ประกอบการ รูปแบบของธุรกิจและ ประเภทของธุรกิจ และขนาดของธุรกิจแตกต่างกันจะมีระดับความพึงประสงค์ต่อคุณสมบัติของนักบัญชีแตกต่างกันในทุก ๆ ด้านวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญ ทำให้ผลการศึกษาทำให้ทราบถึงคุณสมบัติของนักบัญชีในทักษะวิชาชีพบัญชีด้านต่าง ๆ ที่ผู้ประกอบการต้องการ และสามารถใช้เป็นแนวทางใช้พัฒนาความสามารถของนักบัญชี หากทักษะส่วนที่ขาดหายไปของนักบัญชีจะได้พึงพอใจในความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัด นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางในการนำมาพัฒนาบุคลากรทางการบัญชีกำหนดให้เข้ากับเงื่อนไขของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เพื่อให้ผู้ที่มีความพร้อมสู่กระบวนการสร้างอาชีพของนักบัญชีเอง

ตารางที่ 2.2 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชื่อผู้ศึกษา	ปี	ชื่อเรื่อง	กลุ่มศึกษา	ผลการศึกษา
จันทร์เพ็ญศรีสุระ	2550	คุณลักษณะของนักบัญชีบริหารที่บริษัทขนาดใหญ่ต้องการศึกษา	กรณีศึกษ อุตสาหกรรม เวลโก้ ระยอง	บริษัทขนาดใหญ่ต้องการนักบัญชีบริหารที่มีความรู้ความสามารถ 3 ด้าน ดังนี้ - ด้านเทคนิค คือความรู้ภาษี วิเคราะห์รายงานทางการเงินควบคุมการบริหาร - ทักษะด้านมนุษยการให้คำปรึกษา รู้คิดสอนงานเพื่อนร่วมงานมีศิลปะในการสอน ควบคุมอารมณ์ - ทักษะด้านความคิดมุมมองธุรกิจรอบตัว สนใจเศรษฐกิจ วิสัยทัศน์การทำงาน ต้องการนักบัญชีบริหารที่มีจริยธรรมความต้องการให้สถาบันมีส่วนร่วมในการสร้างบุคลากรด้านบัญชีบริหารให้มีการปรับแผนการสอนยุคสมัยใหม่ ความสัมพันธ์พบว่าขนาดบริษัทสัญชาติของบริษัทมีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการนักบัญชีบริหาร
สรศักดิ์ชนันไชย	2551	การวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือจังหวัดลำพูน	ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี ผู้จัดการฝ่ายบัญชีหรือรองผู้จัดการฝ่ายบัญชี ผู้บริหาร จำนวน 65 ราย	พนักงานบัญชีมีทักษะทางวิชาชีพด้านความชำนาญด้านเทคโนโลยีและทักษะความสามารถในการสื่อสาร ในการอ่าน การฟังอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำรายงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่น ต่างวัฒนธรรม การตัดสินใจใช้แหล่งข้อมูลทรัพยากรระดับมาก ยกเว้นด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ ระดับปานกลางได้แก่ความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ความสามารถในการจัดแบ่งหน้าที่ และภาวะความเป็นผู้นำจึงเสนอ การส่งเสริมการให้ทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีในกิจการด้วยการให้เข้ารับการอบรมที่หน่วยงานหรือองค์กรทางวิชาชีพจัดขึ้นมากที่สุด แต่พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องเวลาจัดอบรม และค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงความมาสะดวกในการเดินทาง ขาดบในการเดินทาง และพนักงานบัญชีเห็นว่าในกิจการส่งเสริมทักษะ โดยการบอกรับเป็นสมาชิกวารสารทางวิชาชีพ

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ชื่อผู้ศึกษา	ปี	ชื่อเรื่อง	กลุ่มศึกษา	ผลการศึกษา
กรณีการ ล่าถอย	2552	คุณสมบัติของ นักบัญชีที่พึง ประสงค์ของ ผู้ประกอบการ ในจังหวัด เชียงใหม่	ผู้ประกอบการ ในจังหวัด เชียงใหม่ จำนวน 387 ราย	ต้องการผู้ทำบัญชี มีความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวกับการทำบัญชีใน - ทักษะทางปัญญา ด้านการคำนวณต้นทุน - ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าทำงาน มีความสามารถวัด คำนวณมูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ ค่าใช้จ่ายได้อย่างถูกต้อง - ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ได้แก่ มีทักษะหรือความชำนาญในการจัดการตนเอง เช่น การควบคุมอารมณ์ให้คงที่เมื่อประสบปัญหาทำงาน เพื่อนร่วมงาน หรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สุขุม รอบคอบ - ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ได้แก่ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นใน กระบวนการปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง และ - ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ได้แก่ ซื่อสัตย์ สุจริต มีความสามารถจัดแบ่ง หน้าทำงาน และมีภาวะเป็นผู้นำ จรรยาบรรณ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าคุณสมบัติของ นักบัญชีที่พึงประสงค์มากที่สุด ได้แก่ มีความซื่อสัตย์สุจริต และรู้จักรักษาความลับของกิจการ

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ชื่อผู้ศึกษา	ปี	ชื่อเรื่อง	กลุ่มศึกษา	ผลการศึกษา
สังวาลย์ ยมเกิด	2552	ทักษะทาง วิชาชีพของ พนักงานบัญชี การไฟฟ้าฝ่าย ผลิตแห่ง ประเทศไทย อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง	พนักงานบัญชี ของการไฟฟ้า ฝ่ายผลิตแห่ง ประเทศไทย อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ใน 4 ส่วนงาน จำนวน 101คน	มีทักษะทางปัญญา ทักษะบุคคล ทักษะการสื่อสาร ระดับมาก และทักษะ การปฏิบัติงานทาง วิชาการ และทักษะการบริหารองค์กรและจัดการธุรกิจ ระดับปานกลางควรส่งเสริมทักษะใน ทุก ๆ ด้านให้กับพนักงานบัญชี โดยเน้นทักษะทางวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและ หน้าทำงาน โดยให้โอกาสในการพัฒนาความรู้ เชิญบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน ทางวิชาชีพบัญชีมาอบรมให้ความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน จัดอบรมสัมมนา หัวข้อทางบัญชีใหม่เพื่อเพิ่มพูนความรู้
ปิติภูมิ เบญจโอฬาร	2553	คุณสมบัติของ นักบัญชีในเขต นิคม อุตสาหกรรม ภาคเหนือ จังหวัดลำพูน	นักบัญชีที่ ปฏิบัติงาน จำนวน 115 คน	พบว่า มีระดับทักษะมาก คือ ด้านทักษะทางปัญญา มีความสามารถตัดสินใจใช้ข้อมูลด้านทักษะ ทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน มีความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะ ทางคุณลักษณะเฉพาะตัวบุคคล มีความสามารถเลือกใช้และบริหารทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด ด้าน ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม และ ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ มีความสามารถที่จะจัดแบ่งหน้าที่งานและ มอบหมายงานมาก และพบว่า ปัญหาด้านความเข้าใจหลักปฏิบัติทางกฎหมาย มาตรฐานการ บัญชี การนำมาประยุกต์ใช้นั้น เป็นอุปสรรคที่สำคัญในการพัฒนาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของ นักบัญชี

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ชื่อผู้ศึกษา	ปี	ชื่อเรื่อง	กลุ่มศึกษา	ผลการศึกษา
มาริษา ทิพย์อักษร	2553	ปัญหาของ ผู้ทำบัญชีใน การ ปฏิบัติงาน ใน กรุงเทพมหานคร	ผู้ทำบัญชีของ บริษัทในเขต กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน	- ปัญหาผู้ทำบัญชีที่พบว่ามีน้อย คือความรับผิดชอบในหน้าที่ ระยะเวลาในการทำงาน การอบรม พัฒนาความรู้เนื่องจากค่าใช้จ่ายเดินทาง ด้านลูกค้าเนื่องจากเอกสารและการผิคนัดชำระเงิน ด้าน ภาษี ด้านมาตรฐาน การตีความมาตรฐาน ด้านสารสนเทศเนื่องจากล่าสมัย - ข้อมูลข้อกำหนดผู้ทำบัญชีที่มีต่อการดำเนินงาน เช่น ความรู้วิเคราะห์ภาษี การจัดทำบ มาตรฐาน ข้อกำหนด ข้อบังคับทางบัญชี - ข้อเสนอแนะผู้ทำบัญชี คือการทำความเข้าใจกับลูกค้าเกี่ยวกับมาตรฐานบัญชี และภาษี ด้าน กฎหมาย ควรจัดระเบียบเวลาการทำงานเพื่อทันต่อการรายงานงบการเงินและศึกษาค้นคว้าหา ความรู้
อรรวรรณ ภาสุระอา ริย์	2553	ความ ต้องการ พัฒนา ทักษะทาง วิชาชีพของ พนักงาน บัญชีใน มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	พนักงานบัญชี ของมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ รวม 227 คน	มีความต้องการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพทางปัญญา วิชาการเชิงปฏิบัติงาน บุคคลและการสื่อสาร ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการบริหารองค์กร โดยรวมระดับมาก นอกจากนี้ผลการศึกษายัง พบว่ามีความต้องการพัฒนา ทักษะด้านเทคโนโลยี เช่น การใช้งาน โปรแกรม Micro soft office Word Excel หรือการสืบค้นข้อมูลทาง Internet และแนะเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่าควรส่งเสริมทักษะ ทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีโดยการจัดอบรม สัมมนาทางบัญชี ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะ บุคคลให้พนักงานบัญชีทุกคนเน้นความสามารถในการจัดการตนเอง ความสามารถในการคิด ริเริ่ม

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ชื่อผู้ศึกษา	ปี	ชื่อเรื่อง	กลุ่มศึกษา	ผลการศึกษา
ธภมร เกื้อกุลวงศ์	2554	ความต้องการ ของนักบัญชี ในวิสาหกิจ ขนาดกลาง และขนาด ย่อมจังหวัด เชียงใหม่	นักบัญชีที่ ปฏิบัติงานบัญชีใน วิสาหกิจขนาด กลางและขนาด ย่อมที่เป็นนิติ บุคคลใน จังหวัด เชียงใหม่	นักบัญชีมี ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติการและหน้าที่การงาน ทักษะ คุณลักษณะเฉพาะตัว ทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ในระดับมากที่สุด และ มีปัญหาด้านการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพโดยปัญหาระดับแรก คือ ปัญหาเวลาในการจัดการ อบรมมักตรงกับเวลาทำงาน ของนักบัญชีเอง และต้องการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ ทั้ง 5 ทักษะโดยรวมในระดับมาก
เปรมกมล เศรษฐีกุล	2554	ทักษะทาง วิชาชีพของ นักบัญชีใน กลุ่มสหกรณ์ การเกษตรใน เขตสำนักงาน ตรวจสอบ บัญชีที่ 7	นักบัญชีของ สหกรณ์ประเภท การเกษตรทั่วไป ที่ตั้งอยู่ในเขต สำนักงาน ตรวจสอบบัญชีที่ 7 จำนวน 118 ราย	ทักษะทางปัญญา เช่นการซักถาม คิดด้วยเหตุผล ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลเช่นมี จรรยาบรรณ ทศนคติ ที่ดี ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารเช่น ทำงาน เป็นทีม และการสื่อสารดี ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจเช่นความเป็นผู้นำ ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งานเช่นชำนาญเทคโนโลยี อยู่ในระดับมากเมื่อจำแนก เปรียบเทียบตามทักษะ ตามความแตกต่างทางเพศ สาขาที่จบ และปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ ในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพบัญชี เช่น นักบัญชีในกลุ่มสหกรณ์การเกษตรมีปัญหาในด้าน ความแม่นยำ ความละเอียดรอบคอบในการจัดทำบัญชีขาดการสนับสนุนด้านการเงินทำให้ไม่ สามารถส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรมทางด้านวิชาชีพบัญชี

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ชื่อผู้ศึกษา	ปี	ชื่อเรื่อง	กลุ่มศึกษา	ผลการศึกษา
อัจฉิมา สมบัติปิ่น	2554	คุณลักษณะ ที่พึง ประสงค์ ของบัณฑิต สาขาวิชา การบัญชี จากนายจ้าง ในอำเภอ เมือง นครสวรรค์	นายจ้าง ที่มีที่ตั้ง หน่วยงานอยู่ใน อำเภอเมือง นครสวรรค์ จำนวน 360 ราย	คุณลักษณะที่พึงประสงค์บัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีจากนายจ้างสูงสุดคือ ทักษะบุคคล ได้แก่ ชำนาญการจัดการตนเอง มีจรรยาบรรณ ทักษะปฏิสัมพันธ์การสื่อสาร เช่น การแก้ไขปัญหา ทำงานร่วมกันรับฟังผู้อื่น ทักษะการบริหารจัดการองค์กร เช่นการวางแผน โครงการและมีกล ยุทธ์ในการทำงาน ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งานได้แก่ มีความชำนาญทางตัวเลข มี ความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมาย และกฎเกณฑ์ข้อบังคับ มีความชำนาญด้านการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและมีความสามารถวัดคำนวณมูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ ค่าใช้จ่ายได้และ เสนอแนะควรปรับปรุงหลักสูตร พัฒนาระบบการเรียนการสอน การผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ ครอบคลุมทักษะทางวิชาชีพ คุณลักษณะด้านอื่น เช่น การจบในสถาบันที่มีชื่อเสียง และต้องการ บัณฑิต ขยัน รอบคอบ รับผิดชอบงาน รักษาความลับ ปัญหาที่พบคือในอดทนในการทำงาน
ณัฐชา วัฒนวิไล และคณะ	2555	การพัฒนา ศักยภาพ วิชาชีพบัญชี ไทยเมื่อเปิด เสรีทาง เศรษฐกิจ	คุณลักษณะนัก บัญชีที่ส่งผลต่อ ทักษะความเป็น นักบัญชีมืออาชีพ	ศักยภาพที่สำคัญของนักบัญชีมืออาชีพมีความรู้ทางวิชาการ ความสามารถทางวิชาชีพ ความรู้ พื้นฐานสู่สากล เพื่อแข่งขันกับนานาชาติ มีทักษะ มีสติปัญญา เทคนิคการเรียนรู้อย่างฉลาด คิด ริเริ่ม การเป็นผู้นำ การติดต่อสื่อสารทางภาษา มีคุณธรรม จรรยาบรรณ ซื่อสัตย์ โปร่งใส มีความ ยุติธรรม รักษาชื่อเสียงส่งเสริมเกียรติยศของอาชีพบัญชี ตรงต่อเวลา ขยันหมั่นเพียร รวมถึงการ ติดตาม ประเมินศักยภาพตนเอง จุดแข็งของนักบัญชี คือมาตรฐานความเป็นสากลทำให้ ผู้ประกอบการต่างชาติสนใจนักบัญชี มีความพร้อม จุดอ่อน ปัญหาในการใช้ภาษาของนักบัญชี มีปัญหาทางวิชาการน้อย

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ชื่อผู้ศึกษา	ปี	ชื่อเรื่อง	กลุ่มศึกษา	ผลการศึกษา
รัชกฤต วงศ์ทอง	2555	คุณลักษณะที่ พึงประสงค์ของ นักบัญชี ของ หน่วยงาน ราชการใน จังหวัด เชียงใหม่	หัวหน้าฝ่าย บัญชีหน่วยงาน ราชการใน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 193 ราย	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักบัญชีที่ต้องการมากที่สุด ด้านบุคคล เช่น มีความระมัดระวัง ในการทำงานบัญชี ด้านปัญญา เช่น การเลือกใช้สารสนเทศที่ทันสมัย ด้านวิชาการเช่น มี ความรู้กฎหมาย กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ ด้านปฏิสัมพันธ์ การสื่อสาร เช่นการระบวนการ ปรึกษาหารือ การแก้ปัญหา และด้านการบริหารจัดการองค์กร การแบ่งงานที่ได้รับมอบหมาย เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความต้องการนักบัญชี เพศ อายุ ประสบการณ์ หน้าที่ ตำแหน่ง ประเภทหน่วยงาน จำแนกการฝึกอบรม พบว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ
ศิริณา เดชอยู่สุข เจริญ	2555	ความสามารถ ด้านทักษะทาง วิชาชีพสำหรับ ผู้ประกอบการ วิชาชีพบัญชี ของผู้ทำบัญชี ไทย	ผู้จัดทำบัญชี ไทยตาม กฎหมายว่าด้วย การบัญชีที่เป็น สมาชิกสภา วิชาชีพบัญชี หรือขึ้นทะเบียน ไว้กับสภา วิชาชีพบัญชี	เพศ อายุ ระดับการศึกษาและระยะเวลาในการทำหน้าที่ผู้ทำบัญชี พบว่าความสามารถทาง ทักษะวิชาชีพแปรผัน โดยตรงตามประสบการณ์ทำงาน และ ความสามารถในระดับน้อยอยู่ หลายเรื่อง เช่น 1. ทักษะทางปัญญา พบว่า การแก้ปัญหาการวิเคราะห์เหตุการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน เนื่องจากประสบการณ์ทำงานน้อย ขาดความชำนาญ การเสนองบ 2. ทักษะคุณลักษณะเฉพาะบุคคล พบว่า ขาดค่านิยม ทักษะคิด ที่ดี 3. ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร เช่นการเจรจา หาข้อสรุป ขาดเทคนิค การดำเนินงาน 4. ทักษะการบริหารองค์กร และการจัดการ การบริหาร โครงการ และตัดสินใจอย่างผู้มี วิชาชีพ ความรอบคอบ เนื่องจากรูปแบบบัญชีเปลี่ยน

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ชื่อผู้ศึกษา	ปี	ชื่อเรื่อง	กลุ่มศึกษา	ผลการศึกษา
ปรีศนีย์ กายพันธ์ และนธิ เหมม้นต์	2557	นักบัญชีไทยกับ ประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน	นักบัญชีไทย 372 ราย	ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 33-40 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ปัจจุบันปฏิบัติงานด้านวิชาชีพบัญชีในตำแหน่งผู้ทำบัญชี มีประสบการณ์ทางด้านบัญชี 5-10 ปี และได้เข้ารับการอบรมความรู้ทางด้านวิชาชีพบัญชีครบ มีประเด็นความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพของนักบัญชีไทยโดยภาพรวม พบว่า เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านปฏิสัมพันธ์ การสื่อสาร มากสุด ด้านปัญญา รองลงมา ด้านวิชาการและหน้าที่งาน ด้านคุณลักษณะ บุคคล และด้านการบริหารองค์กรและการจัดการน้อยสุด และการเปรียบเทียบความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพของนักบัญชีไทย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ
ศุภศิมา ศรีบุญชัย	2557	คุณสมบัติของนัก บัญชีที่พึง ประสงค์ใน มุมมองของบริษัท เขตจังหวัด กรุงเทพมหานคร	ผู้ประกอบการที่เป็น คู่ค้ากับบริษัท สยาม โอคาย่าแมชชีน แอนด์ ทูล จำกัด ใน เขตจังหวัด กรุงเทพมหานคร ทั้งสิ้น 388 ตัวอย่าง	ระดับความพึงประสงค์ของผู้ประกอบการที่มีต่อทักษะทางปัญญา ทักษะเฉพาะบุคคล ทักษะเชิงวิชาการและการปฏิบัติงาน ทักษะปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร ทักษะการบริหารจัดการองค์กรของนักบัญชีนี้น้อยอยู่ในระดับมากในทุก ๆ ด้าน ในส่วนของผู้ประกอบการที่มีรูปแบบของธุรกิจ ประเภทของธุรกิจ และขนาดของธุรกิจแตกต่างกัน มีระดับความพึงประสงค์ต่อคุณสมบัติของนักบัญชีแตกต่างกันในทุกด้านวิชาชีพ เช่นกัน

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการวิจัยนี้มุ่งเน้น วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐาน การศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับ กิจการขนาดกลางและขนาดย่อมผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินงานวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 สมมุติฐานในงานวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 วิธีการสร้างเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 สมมุติฐานในงานวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ มีการตั้งสมมุติฐานในงานวิจัย 6 ข้อ ดังนี้

H1: ระดับสมรรถนะ ด้านสติปัญญาและการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด มีความสัมพันธ์เชิงบวก กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาด ย่อม

สอดคล้องกับ สรศักดิ์ ชนนไชย (2551) วัตถุประสงค์ทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคม อุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน ทักษะทางปัญญา มีความสามารถในการตัดสินใจในใช้ แหล่งข้อมูล สอดคล้องกับ กรรณิการ์ ลำลือ (2552) คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของ ผู้ประกอบการต้องการ ทักษะทางปัญญา เช่น ความรู้ความเข้าใจที่การทำบัญชีสำหรับการคำนวณ ต้นทุนทางการเงินสอดคล้องกับ สังวาลย์ ยมเกิด (2552) ทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีการ ไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยทักษะทางปัญญา ประกอบด้วย มีการนำความรู้ความเข้าใจ ความสามารถเชิงผู้ประกอบการวิชาชีพ นำหลักการบัญชีมาใช้ในการจัดทำรายงานการเงิน สอดคล้อง กับปิติภูมิ เบญจโอพาร (2553) คุณสมบัติของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรม ด้านทักษะทาง ปัญญา โดยตอบแบบสอบถามว่า มีความสามารถตัดสินใจใช้ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ การวิเคราะห์ การได้มาของข้อมูล มีที่อ้างอิง แหล่งที่มา ในการนำมาประยุกต์ใช้ สอดคล้องกับ ชภมร เกื้อกุลวงศ์ (2554) ความต้องการของนักบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดเชียงใหม่ ทางด้าน

ทักษะทางปัญญา ด้วยการเรียนในสถาบัน สอดคล้องกับ เปรมกมล เศรษฐีกุล (2554) วัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในกลุ่มสหกรณ์การเกษตรในเขตสำนักงานตรวจสอบบัญชีที่ 7 ทักษะด้านปัญญาระดับรองจากทักษะอื่นเช่น ความสามารถซักถามและคิดเหตุผลเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรือข้อสงสัยทางด้านการบัญชี ตัดสินใจแก้ปัญหาค่าที่ซับซ้อนได้ สอดคล้องกับ อัจจิมา สมบัติปิ่น (2554) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีจากนายจ้างในอำเภอเมืองนครสวรรค์ ทางด้านปัญญาได้แก่ การทำความเข้าใจในธุรกิจ การเงิน การจัดการทางการเงิน ด้านกฎหมาย ภาษีอากรสารสนเทศ การตรวจสอบ การสอบบัญชีระดับมาก สอดคล้องกับ ชัยกฤต วงศ์ทอง (2555) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักบัญชี ของหน่วยงานราชการในจังหวัดเชียงใหม่ ทางปัญญา ในเรื่องการใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยกับ สถานการณ์ ตรงข้ามกับ ศิริินภา เตชอยู่สุขเจริญ (2555) ความสามารถด้านทักษะปัญญาทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีไทยมีระดับน้อย เนื่องจาก การวิเคราะห์ปัญหาเพื่อใช้แนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเกิดมาก่อนสำหรับกิจการ เนื่องจากประสบการณ์ทำงานมีน้อย การนำเสนอรายงานทางการเงิน เสนอผู้บริหารได้ไม่ดี ขาดการประยุกต์

H2: ระดับสมรรถนะ ด้านทักษะเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

สอดคล้องกับ สรศักดิ์ ฐนนไชย (2551) วัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน ทักษะทางวิชาการ มีความชำนาญเทคโนโลยี จัดทำรายงานปฏิบัติตามกฎหมาย สอดคล้องกับ กรรณิการ์ ลำลือ (2552) คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการต้องการทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน เช่น มีความสามารถวัดคำนวณมูลค่าของสินทรัพย์ มูลค่าของหนี้สินและความสามารถในการชำระหนี้ รายได้ที่เข้ามาค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับ ปิติภูมิ เบญจโอพาร (2553) คุณสมบัติของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรม ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน มีความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เกี่ยวกับการใช้งานทางงานบัญชี รู้เรื่องระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ โปรแกรม ในระดับสูง สอดคล้องกับ ชกมร เกื้อกุลวงศ์ (2554) ความต้องการของนักบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดเชียงใหม่ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติการและหน้าที่การงานศึกษาด้วยตนเอง และและทักษะที่ตนเองมีในระดับมาก สอดคล้องกับ เปรมกมล เศรษฐีกุล (2554) วัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในกลุ่มสหกรณ์การเกษตรในเขตสำนักงานตรวจสอบบัญชีที่ 7 สำหรับทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน คือความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับ อัจจิมา สมบัติปิ่น (2554) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ

บัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีจากนายจ้าง ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งานได้แก่ มีความชำนาญทางตัวเลข (คณิตศาสตร์และสถิติ) มีความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมาย และกฎเกณฑ์ข้อบังคับ มีความชำนาญด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ วัดค่านวมมูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ ค่าใช้จ่ายได้อย่างถูกต้องเป็นความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีการจัดทำรายงานทางการเงินง่ายต่อการดูรายงาน และถูกต้อง ครบถ้วน สอดคล้องกับ รัชกฤต วงศ์ทอง (2555) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักบัญชี ของหน่วยงานราชการในจังหวัดเชียงใหม่ ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงานนั้นผู้ตอบต้องการนักบัญชีที่มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ รวมถึงการติดตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ สอดคล้องกับทศรินภา เดชอยู่สุขเจริญ (2555) ความสามารถด้านทักษะทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีไทย ความสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการ บัญชีทักษะทางวิชาการและหน้าที่การทำงานยังมีระดับสูงมาก ตรงข้ามกับ สังวาลย์ ยมเกิด (2552) ทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน นำเสนอรายงานการเงินได้ทันเวลาระดับสูงที่สุด ยังพบว่ามีความน้อย

H3: ระดับสมรรถนะ ด้านบุคคล มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

สอดคล้องกับ สรศักดิ์ ธนนไชย (2551) วัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูนทักษะด้านบุคคลในการจัดหาทรัพยากร สอดคล้องกับ วรรณิการ์ ลำลือ (2552) คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการต้องการทักษะเฉพาะบุคคลความชำนาญจัดการตนเอง เช่น การควบคุมอารมณ์การพูดคุย การสื่อสารกับเพื่อนร่วมงาน เมื่อประสบปัญหาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นกับงานทั้งที่ไม่เคยเกิดและเกิดเป็นประจำควรแก้ไขเหตุการณ์ด้วยความสุขุมรอบคอบเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ หรือกับเพื่อนร่วมงาน หรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ สังวาลย์ ยมเกิด (2552) ทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลความสามารถที่จะเข้าร่วมทำงานและปรับตัวให้เข้าเพื่อนร่วมงาน กับการเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่เกิดขึ้นกับงานบัญชี สอดคล้องกับ ปิติภูมิ เบญจโอฬาร (2553) คุณสมบัติของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะตัวบุคคล มีความสามารถคิดริเริ่มเลือกใช้และจัดสรรบริหารทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด สอดคล้องกับ ธกมล เกื้อกุลวงศ์ (2554) ความต้องการของนักบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดเชียงใหม่ ทักษะคุณลักษณะเฉพาะตัวศึกษาด้วยตนเอง สอดคล้องกับ เปรมกมล เศรษฐีกุล (2554) วัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในกลุ่มสหกรณ์การเกษตรในเขตสำนักงานตรวจสอบบัญชีที่ 7 ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล คือความสามารถในการใช้จรรยาบรรณและค่านิยมทางวิชาชีพ

ตัดสินใจในการทำงาน มีทัศนคติที่ดีจากการเข้าอบรม สอดคล้องกับ อัจจิมา สมบัติปิ่น (2554) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีจากนายจ้าง ทักษะคุณลักษณะบุคคล มีความชำนาญในการจัดการตนเอง ควบคุมอารมณ์การทำงานกับผู้อื่น มีการปรับใช้จรรยาบรรณ ค่านิยม ทัศนคติทางทหารบัญชี ความสามารถระวางเรียงผู้ประกอบการวิชาชีพ มาก สอดคล้องกับ ชัชกฤต วงศ์ทอง (2555) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักบัญชี ของหน่วยงานราชการในจังหวัดเชียงใหม่ คุณลักษณะเฉพาะบุคคลสูงสุด ในเรื่องการใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติงานบัญชี ตรงข้ามกับ สิรินภา เตชอยู่สุขเจริญ (2555) ความสามารถด้านทักษะทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ของผู้ทำบัญชีไทย ทักษะคุณลักษณะเฉพาะบุคคล มีความสามารถระดับน้อย ด้าน ค่านิยมทางวิชาชีพ การขาดจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และขาดทัศนคติที่ดีในการตัดสินใจในการทำงานและไม่มี ความระมัดระวังไม่มีความระมัดระวังสงสัยผู้ประกอบการวิชาชีพ

H4: ระดับสมรรถนะ ด้านการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความสัมพันธ์เชิงบวก กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

สอดคล้องกับ สรศักดิ์ ธนนไชย (2551) วัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน ด้านความสามารถในการสื่อสาร ในการอ่าน การฟังอย่างมีประสิทธิภาพ ความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ต่างวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ กรรณิการ์ ลำลือ (2552) คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการ ต้องการ ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ได้แก่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ปรีกษาหาหรือเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง สอดคล้องกับ สังวาลัย ยมเกิด (2552) ทักษะทางวิชาชีพของ พนักงานบัญชีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับปิติกุมิ เบลูจ โอพาร์ (2553) คุณสมบัติของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรม ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและการสื่อสาร มีความสามารถในการทำงานเป็นทีมรับฟังผู้ร่วมงาน สอดคล้องกับ ธกมล เกื้อกุลวงศ์ (2554) ความต้องการของนักบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัด เชียงใหม่ ทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารศึกษาด้วยตนเอง สอดคล้องกับ เปรมกมล เศรษฐีกุล (2554) วัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในกลุ่มสหกรณ์การเกษตรในเขต สำนักงานตรวจสอบบัญชีที่ 7 ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร คือ มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม และการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล สอดคล้องกับ อัจจิมา สมบัติปิ่น (2554) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีจากนายจ้างทักษะปฏิสัมพันธ์ และการสื่อสาร มีความสามารถแก้ไข ปัญหาการทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำงานเป็นทีม รับฟังคน

อื่น การฟัง อ่านมีประสิทธิภาพ ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการ การวางแผนโครงการ การจัดการเชิงกลยุทธ์ จัดบุคคล จัดสรรทรัพยากร ตัดสินใจทางธุรกิจ การทำงานแบ่งหน้าที่ ตัดสินใจด้านธุรกิจ ระดับมาก สอดคล้องกับ ชัชกฤต วงศ์ทอง (2555) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักบัญชีของหน่วยงานราชการในจังหวัดเชียงใหม่ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ผู้ตอบต้องการนักบัญชีที่สามารถทำงาน เป็นกลุ่ม โดยมีกระบวนการปรึกษาหารือมีส่วนช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่นสูงสุด ตรงข้ามกับ ศิริริภา เตชอยู่สุขเจริญ (2555) ความสามารถด้านทักษะทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีไทย ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีความรู้ความสามารถน้อย ในด้านการเจรจาข้อสงสัย เพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงในสถานการณ์ทางวิชาชีพบัญชี ที่เกิดจากการดำเนินงาน ขาดเทคนิค ไหวพริบในการทำงาน เพราะมุ่งมั่นทำงานตัวเลข ไม่ให้ผิดพลาดไม่ยอมสมาคมกับใคร เพราะวันทั้งวันเคร่งเครียดกับการบันทึกบัญชีเพื่อปิดงบการเงิน

H5: ระดับสมรรถนะ ด้าน ทักษะการบริหารและการจัดการธุรกิจและองค์กร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

สอดคล้องกับ กรรณิการ์ ลำลือ (2552) คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการต้องการ ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจเช่น มีความสามารถจัดแบ่งหน้าที่งานที่รับผิดชอบให้งานออกมามี และมีภาวะเป็นผู้นำ มีความเห็นว่าคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์มากที่สุดคือ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ รู้จักความรับผิดชอบต่อตรง โปร่งใส และรู้จักรักษาความลับของกิจการไม่เปิดเผยความลับของกิจการให้บุคคลภายนอกรับรู้ สอดคล้องกับ สัจวาฬย์ ยมเกิด (2552) ทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยว่า ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ ความสามารถที่จะจัดแบ่งหน้าที่งานและที่ได้รับมอบหมายงาน สอดคล้องกับ ปิติภูมิ เบญจโอพาร (2553) คุณสมบัติของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรม ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจมีความสามารถที่จะจัดระบบแบ่งหน้าที่งาน ตำแหน่งงาน และงานที่ได้รับมอบหมาย นอกจากนี้ นักบัญชีมีความเห็นว่า ปัญหาด้านความเข้าใจหลักปฏิบัติตามทางกฎหมายหรือข้อบังคับ ระเบียบวิธีหรือมาตรฐานทางการบัญชี และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องทางกิจการ การบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานและการนำมาประยุกต์ยังเป็นอุปสรรคที่สำคัญ สอดคล้องกับ เปรมกมล เศรษฐีกุล (2554) วัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในกลุ่มสหกรณ์การเกษตรในเขตสำนักงานตรวจสอบบัญชีที่ 7 ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจคือความสามารถในการเป็นผู้นำตามคุณลักษณะพื้นฐานของสหกรณ์ที่ดี สอดคล้องกับ อัจจิมา สมบัติปิ่น (2554) คุณลักษณะที่พึง

ประสงค์ของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีจากนายจ้างมีการบริหารจัดการองค์กร การวางแผน โครงการ การจัดการเชิงกลยุทธ์ จัดการบุคคล ทรัพยากร การตัดสินใจทางธุรกิจดี สอดคล้องกับ ชัยกฤต วงศ์ทอง (2555) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักบัญชี ของหน่วยงานราชการในจังหวัด เชียงใหม่บริหารองค์กรและการจัดการองค์กร นักบัญชี ที่สามารถแบ่งหน้าที่งานและมอบหมายงาน สูงสุด ตรงข้ามกับ ศิริินภา เตชอยู่สุขเจริญ (2555) ความสามารถด้านทักษะทางวิชาชีพสำหรับผู้ ประกอบวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีไทย ทักษะการบริหารองค์กร และการจัดการทางธุรกิจ น้อยใน ด้านการพิจารณาในองค์กร และตัดสินใจอย่างผู้มีวิชาชีพ การบริหารโครงการ การบริหารงาน บุคคลและทรัพยากร การตัดสินใจต่าง ต้องมีการตัดสินใจอย่างรอบคอบ ในการจัดการองค์กร เนื่องจากวุฒิและประสบการณ์น้อย และรูปแบบการทำบัญชีเปลี่ยน และ ตรงข้ามกับ สรศักดิ์ ชนัน ไชย (2551) วัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูนด้าน การบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจปานกลาง จากความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ความสามารถในการจัดแบ่งหน้าที่และจูงใจบุคลากร และภาวะความเป็นผู้นำ และระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ธกมร เกื้อกูลวงศ์ (2554) ความต้องการของนักบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมจังหวัดเชียงใหม่ ทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจองค์กร ระดับปานกลางและอยาก พัฒนาเรื่องการพิจารณาการตัดสินใจเชิงผู้ประกอบการวิชาชีพ ปัญหาด้านการพัฒนาทักษะทาง วิชาชีพบัญชี ตนเองมีปัญหาด้านการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพมากที่สุดเรื่อง ปัญหาเวลาในการ จัดการอบรมมักตรงกับเวลาทำงาน กฎหมายบัญชีมีการปรับปรุงแก้ไขตลอดเวลาทำให้ต้องคอย ติดตามข่าวสารตลอดเวลา ความแตกต่างด้านมาตรฐานการบัญชีกับระเบียบปฏิบัติการสรรพากร มักสับสน ในการทำงาน ขาดแรงจูงใจ ทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจองค์กร ด้วยการเข้าอบรม สัมมนา และสอบถามถึงโอกาสที่จะพัฒนาตนเอง

H6: ลักษณะธุรกิจด้านขนาดขององค์กร (ทุนจดทะเบียน) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับ ความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

สอดคล้องกับ ศุภศิมา ศรีบุญชัย (2557) ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ใน มุมมองของบริษัทเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่มีขนาดของธุรกิจแตกต่างกัน มีมุมมองต่อ คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์แตกต่างกัน ผลการศึกษา พบว่า ประเภทของธุรกิจ และขนาด ของธุรกิจแตกต่างกัน มีระดับความพึงประสงค์ต่อคุณสมบัติของนักบัญชีในส่วนของค่าเฉลี่ย แตกต่างกันในทุกด้านวิชาชีพเช่นกัน โดยมีนัยสำคัญสอดคล้องกับ จันท์เพ็ญ ศรีสุระ (2550) ลักษณะของบริษัทขนาดใหญ่หรือธุรกิจขนาดใหญ่มีความต้องการนักบัญชีบริหารที่มีความรู้ ความสามารถเข้าใจในรายงานทางการเงินของกิจการขนาดใหญ่ เพราะเป็นบริษัทขนาดใหญ่ เป็น

บริษัทที่มีการร่วมทุนกับชาวต่างชาติ ต้องวิเคราะห์รายงานทางการเงินควบคู่กับนักบัญชีบริหาร และขนาดธุรกิจมีความสัมพันธ์ กับความต้องการคุณลักษณะของนักบัญชีบริหาร

H7: ลักษณะธุรกิจ ด้านลักษณะกิจการ (บริษัท/ห้างหุ้นส่วนจำกัด/ เจ้าของคนเดียว) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับ กิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

สอดคล้องกับ สุภศิมา ศรีบุญชัย (2557) ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ ที่มีรูปแบบของธุรกิจแตกต่างกัน มีระดับความพึงประสงค์ต่อคุณสมบัติของนักบัญชีในส่วนของ ค่าเฉลี่ยแตกต่างกันในทุกด้านวิชาชีพเช่นกัน โดยมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับ จันทรเพ็ญ ศรีสุระ (2550) ลักษณะของบริษัทขนาดใหญ่หรือธุรกิจขนาดใหญ่คุณลักษณะความต้องการและความคาดหวังนักบัญชีบริหาร ของบริษัทขนาดใหญ่ พบว่าทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ของนักบัญชีบริหารที่มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้นำมีความรู้ความเข้าใจในมุมมองด้านธุรกิจเป็นอย่างดี ทำงานและปฏิบัติงานตามวิสัยทัศน์ ทิศทางการทำงานกับบริษัทใหญ่ สอดคล้องกับ ธัชกฤต วงศ์ทอง (2555) พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักบัญชีของหน่วยงานราชการ พบว่า ประเภทของหน่วยงานราชการในสังกัดในหน่วยงานราชการ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในคุณลักษณะของนักบัญชีที่ต้องการ

H8: ลักษณะทั่วไปบุคคล ด้านเพศ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจใน มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

สอดคล้องกับ ปรศินีย์ กายพันธ์ และนธิ เหมมันต์ (2557) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความ พร้อมด้านทักษะวิชาชีพของนักบัญชีไทย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ มีความพร้อมด้านทักษะ วิชาชีพบัญชีไม่แตกต่างกัน

H9: ลักษณะทั่วไปบุคคล ด้านอายุ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจใน มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

สอดคล้องกับ ธัชกฤต วงศ์ทอง (2555) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรวมของ ระดับความต้องการนักบัญชี เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับ ปรศินีย์ กายพันธ์ และนธิ เหมมันต์ (2557) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความพร้อมด้าน ทักษะวิชาชีพของนักบัญชีไทย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพ บัญชีไม่แตกต่างกัน

H10: ลักษณะทั่วไปบุคคล ด้านการศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

สอดคล้องกับ ปรศนีย์ กายพันธ์ และนธี เหมมันต์ (2557) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพของนักบัญชีไทย พบว่า ระดับการศึกษาต่างกัน มีความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพบัญชีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

H11: ลักษณะทั่วไปบุคคล ด้านประสบการณ์การทำงาน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

สอดคล้องกับ ชัชกฤต วงศ์ทอง (2555) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรวมของระดับความต้องการนักบัญชี เมื่อจำแนกตามการปฏิบัติงาน และหน้าที่ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงาน เมื่อจำแนกตามการฝึกอบรม และประเภทของหน่วยงานที่สังกัดในหน่วยงานราชการ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับ ปรศนีย์ กายพันธ์ และนธี เหมมันต์ (2557) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพของนักบัญชีไทย พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพบัญชีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น

3.2.1 ผู้ทำบัญชี ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีในประเทศไทยโดยขอข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า พบว่า มีจำนวนนักบัญชี ในประเทศไทย ทั้งสิ้น 3,266 คน (สืบค้นจาก http://dbd.go.th/ewt_news.php?nid=7129&filename=index เมื่อ 28 ธันวาคม 2558)

3.2.2 การสุ่มตัวอย่าง จำนวนประชากรผู้ทำบัญชีทั้งหมด ได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเกณฑ์ของ Taro Yamane (1973) โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนการสุ่ม เท่ากับ 0.05

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย n = ขนาดตัวอย่าง

N = ขนาดของกลุ่มประชากร

e = ความคลาดเคลื่อน ในที่นี้กำหนดเท่ากับ 0.05

$$n = \frac{3,266}{1 + 3,266 (0.0025)}$$

$$n = \frac{3,266}{1 + 8.165}$$

$$n = \frac{3,266}{9.165}$$

$$n = 356.36$$

จะได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 356 ราย

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลทฤษฎีโดยใช้ข้อมูลที่ได้มาจากหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องเช่น เอกสารทางวิชาการและค้นคว้าจากเว็บไซต์ของหน่วยงานต่างๆการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการหาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องรวมถึงข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง และขอรายละเอียดผู้ขึ้นทะเบียนจัดทำบัญชีในประเทศไทยจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า พบว่า มีจำนวนนักบัญชี ในประเทศไทยทั้งสิ้น 3,266 คน

(สืบค้นจาก http://dbd.go.th/ewt_news.php?nid=7129&filename=index เมื่อ 28 ธันวาคม 2558)

ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมา โดยการ

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับสมรรถนะของผู้ทำบัญชี
2. ศึกษาหลักการ รูปแบบ และสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัย ศึกษาจากตำรา เอกสารมาตรฐาน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ดำเนินสร้างแบบสอบถามดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ โดยมีดังนี้

- ด้านปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด	จำนวน 10 ข้อ
- ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่	จำนวน 10 ข้อ
- ด้านบุคคล	จำนวน 10 ข้อ
- ด้านการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น	จำนวน 10 ข้อ
- ด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร	จำนวน 10 ข้อ

เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert) ข้อคำถาม รวมจำนวน 40 ข้อ โดยกำหนดค่าระดับสมรรถนะแต่ละช่วงคะแนนและความหมาย ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง มีสมรรถนะในระดับน้อยที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง มีสมรรถนะในระดับน้อย

ระดับ 3 หมายถึง มีสมรรถนะในระดับปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง มีสมรรถนะในระดับมาก

ระดับ 5 หมายถึง มีสมรรถนะในระดับมากที่สุด

สำหรับการให้ความหมายของค่าที่วัดได้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการให้ความหมาย โดยได้จากแนวคิดของเบสท์ (Best, 1986, p.195) การให้ความหมาย โดยการให้ค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน และรายข้อ ดังนี้

1.00-1.50 หมายถึง มีสมรรถนะในระดับน้อยที่สุด

1.51-2.50 หมายถึง มีสมรรถนะในระดับน้อย

2.51-3.50 หมายถึง มีสมรรถนะในระดับปานกลาง

3.51-4.50 หมายถึง มีสมรรถนะในระดับมาก

4.51-5.00 หมายถึง มีสมรรถนะในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวน 35 ข้อ มีลักษณะของแบบสอบถามในการประเมินค่า 2 ระดับ กำหนดค่ามาตรฐานเป็นระดับคะแนน ดังนี้

ตอบถูก มีค่าคะแนนเท่ากับ 1

ตอบผิด มีค่าคะแนนเท่ากับ 0

โดยพิจารณาจากเกณฑ์คุณภาพ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555) ดังนี้

เกณฑ์คุณภาพ

ระดับคุณภาพ 5 (ดีมาก) ผู้ทำบัญชีตอบถูก ได้ระดับคะแนน 29-35

ระดับคุณภาพ 4 (ดี) ผู้ทำบัญชีตอบถูก ได้ระดับคะแนน 22-28

ระดับคุณภาพ 3 (ปานกลาง) ผู้ทำบัญชีตอบถูก ได้ระดับคะแนน 15-21

ระดับคุณภาพ 2 (พอใช้) ผู้ทำบัญชีตอบถูก ได้ระดับคะแนน 8-14

ระดับคุณภาพ 1 (น้อย) ผู้ทำบัญชีตอบถูก ได้ระดับคะแนน 0-7

3.4 วิธีการสร้างเครื่องมือ

โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาโดยดำเนินขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะและงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามตามประเด็นสำคัญของจุดมุ่งหมายและขอบเขตการศึกษา
3. ร่างแบบสอบถามนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 ท่าน ช่วยตรวจสอบเนื้อหาและความถูกต้องตามหลักวิชาการ ความครบถ้วนและความสมบูรณ์แบบของแบบสอบถามเพื่อหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยกำหนดเกณฑ์ประเมิน ดังนี้

เห็นว่าสอดคล้อง	ให้คะแนน	+1
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	0
เห็นว่าไม่สอดคล้อง	ให้คะแนน	-1

จากนั้นนำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ไปคำนวณหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมสอดคล้องของแบบสอบถาม โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และคำนวณค่าตามสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับเนื้อหา
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

นำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) แล้วเลือกค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 ถือว่า เป็นแบบสัมภาษณ์ที่สามารถนำไปใช้ได้

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วไปทดสอบกับผู้ทำบัญชีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 ราย

5. นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัท (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2548, น.200) เกณฑ์การหาค่าความเชื่อมั่นกำหนดไว้ 0.70 ขึ้นไป ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.831

6. ผู้วิจัยได้ตั้งเป้าหมายจำนวนตัวอย่างไว้ 356 ชุด แต่เตรียมแบบสอบถามทั้งสิ้น 600 ชุด สำรองเกินไว้ 244 ชุด เพื่อป้องกันแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์หรือได้รับกลับคืนมาไม่ครบ ทั้งนี้แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา จำนวน 455 ชุด และจำนวนแบบสอบถามที่สมบูรณ์มีเพียง 395 ชุด

3.5 การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีการทางสถิติโดย

1. ข้อมูลระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES 3)
3. ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะธุรกิจ

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 วัตถุประสงค์ในงานวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาลักษณะและระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. ค่าร้อยละ (Percentage) คำนวณจากสูตร (พิสนุ พงศ์ศรี, 2551, น.152)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร (พิสนุ พงศ์ศรี, 2551, น.272)
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คำนวณจากสูตร (พิสนุ พงศ์ศรี, 2551, น.164)

3.6.2 วัตถุประสงค์ในงานวิจัยข้อที่ 2 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศของผู้ทำบัญชีกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

1. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณในการทดสอบความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ จะช่วยให้ได้สมการพยากรณ์เชิงเส้นตรงในรูปคะแนนดิบ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2541, น.153-154)

$$Y' = a + b_1X_1 + b_2X_2 + \dots + b_kX_k$$

เมื่อ	X_1	แทน	เพศ
	X_2	แทน	อายุ
	X_3	แทน	การศึกษา
	X_4	แทน	ประสบการณ์
	X_5	แทน	ทุนจดทะเบียน
	X_6	แทน	ลักษณะธุรกิจ
	X_7	แทน	ทักษะด้านปัญญา
	X_8	แทน	ทักษะด้านเทคนิค
	X_9	แทน	ทักษะด้านบุคคล
	X_{10}	แทน	ทักษะด้านการสื่อสาร
	X_{11}	แทน	ทักษะด้านองค์กร
	Y'	แทน	ระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับ กิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 356 ชุด โดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา เพื่อหาความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวัดข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม และวิเคราะห์สมการถดถอย (Multiple Regressions) เพื่อทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งสรุปสมมติฐานการศึกษา ตลอดจนนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.2 สมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ
- 4.3 ระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม
- 4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม
- 4.5 สรุปสมมติฐานการศึกษา

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลาง และขนาดย่อม ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของคุณสมบัติทั่วไป โดยใช้สถิติหาความถี่ และร้อยละ ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	77	21.6
หญิง	279	78.4
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	165	46.3
30-40 ปี	126	35.4
41-50 ปี	52	14.6
51 ปีขึ้นไป	13	3.7
3. การศึกษา		
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	273	76.7
สูงกว่าปริญญาตรี	83	23.3
4. ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	62	17.4
5-10 ปี	172	48.3
11-15 ปี	86	24.2
16 ปีขึ้นไป	36	10.1

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
5. ทุนจดทะเบียน		
ต่ำกว่า 1,000,000 บาท	205	57.6
1,000,001-2,000,000 บาท	70	19.7
2,000,001-3,000,000 บาท	24	6.6
3,000,001-4,000,000 บาท	34	9.6
4,000,001 บาทขึ้นไป	23	6.5
6. ลักษณะของธุรกิจ		
บริษัทจำกัด	88	24.7
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	159	44.7
เจ้าของคนเดียว	109	30.6
รวม	356	100.0

จากตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 356 คน แบ่งเป็นเพศหญิง จำนวน 279 คน (ร้อยละ 78.4) เพศชาย 77 คน (ร้อยละ 21.6) มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มากที่สุด จำนวน 165 คน (ร้อยละ 46.3) รองลงมา คือ ช่วงอายุ 30-40 ปี 126 คน (ร้อยละ 35.4) และ ช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป 13 คน น้อยที่สุด (ร้อยละ 3.7) ระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี/เทียบเท่า จำนวน 273 คน (ร้อยละ 76.7) ระดับสูงกว่าปริญญาตรี 83 คน (ร้อยละ 23.3) มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 172 คน มากที่สุด (ร้อยละ 48.3) รองลงมา คือ ประสบการณ์การทำงาน 11-15 ปี 86 คน (ร้อยละ 24.2) และประสบการณ์การทำงาน 16 ปีขึ้นไป 36 คน น้อยที่สุด (ร้อยละ 10.1) มีทุนจดทะเบียนต่ำกว่า 1,000,000 บาท จำนวน 205 คน มากที่สุด (ร้อยละ 57.6) รองลงมา คือ มีทุนจดทะเบียน 1,000,001-2,000,000 บาท 70 คน (ร้อยละ 19.7) และมีทุนจดทะเบียน 4,000,001 บาทขึ้นไป 23 คน น้อยที่สุด (ร้อยละ 6.5) มีลักษณะของธุรกิจเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด จำนวน 159 คน มากที่สุด (ร้อยละ 44.7) รองลงมา คือ เจ้าของคนเดียว 109 คน (ร้อยละ 30.6) และบริษัทจำกัด 88 คน น้อยที่สุด (ร้อยละ 24.7)

4.2 สมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลาง และขนาดย่อม ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละด้าน ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ

สมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ สมรรถนะ
ด้านปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด	4.40	0.495	มาก
ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่	4.66	0.320	มากที่สุด
ด้านบุคคล	4.84	0.244	มากที่สุด
ด้านการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.62	0.324	มากที่สุด
ด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร	4.67	0.316	มากที่สุด
รวม	4.64	0.280	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับสมรรถนะในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับสมรรถนะในระดับมากที่สุด คือ ด้านบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84 รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 และด้านการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 ส่วนด้านปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด มีสมรรถนะในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลาง และขนาดย่อม ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ในด้านปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด

ด้านปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ สมรรถนะ
การเรียนรู้โดยใช้ความเข้าใจ	4.20	1.456	มาก
ความสามารถในเชิงการประยุกต์	4.69	0.488	มากที่สุด
ความสามารถในการวิเคราะห์	3.81	1.690	มาก
ความสามารถในการประเมินผล	4.58	1.033	มากที่สุด
ความสามารถที่จะระบุ จัดระบบ และเข้าใจจาก ผู้คน สิ่งพิมพ์ และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ	4.72	0.869	มากที่สุด
ความสามารถในการซักถาม	4.20	1.452	มาก
ความสามารถในการทำวิจัย	4.67	0.526	มากที่สุด
การคิดอย่างเหตุผลและเชิงวิเคราะห์ การให้ เหตุผล	3.83	1.683	มาก
การวิเคราะห์อย่างละเอียด รอบคอบ	4.59	1.038	มากที่สุด
ความสามารถที่จะระบุปัญหาและแก้ไขปัญหา ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย	4.74	0.854	มากที่สุด
รวม	4.40	0.495	มาก

จากตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ในด้านปัญหาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศในระดับมากที่สุด คือ ความสามารถที่จะระบุปัญหาและแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 รองลงมา คือ ความสามารถที่จะระบุ จัดระบบ และเข้าใจจากผู้คน สิ่งพิมพ์ และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ความสามารถในการประยุกต์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 และความสามารถในการวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลาง และขนาดย่อม ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ในด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่

ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับสมรรถนะ
ศาสตร์การคำนวณในการประยุกต์เชิงคณิตศาสตร์	4.94	0.409	มากที่สุด
ศาสตร์การคำนวณในการประยุกต์เชิงสถิติ	4.95	0.368	มากที่สุด
ความสามารถระดับสูงในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.91	0.520	มากที่สุด
การจำลองการตัดสินใจ และการวิเคราะห์ความเสี่ยง	4.83	0.580	มากที่สุด
การวิเคราะห์ความเสี่ยง	4.99	0.191	มากที่สุด
การวัดมูลค่า	4.19	1.462	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	ระดับ
		มาตรฐาน	สมรรถนะ
การรายงาน	4.70	0.460	มากที่สุด
การปรับปรุงบัญชี	3.83	1.692	มาก
การปฏิบัติตามกฎหมาย ที่ระบุไว้	4.59	1.043	มากที่สุด
การปฏิบัติตามข้อบังคับอื่น ๆ ที่ระบุไว้	4.74	0.854	มากที่สุด
รวม	4.66	0.320	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ในด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศในระดับมากที่สุด คือ การวิเคราะห์ความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.99 รองลงมา คือ ศาสตร์การคำนวณในการประยุกต์เชิงสถิติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.95 ศาสตร์การคำนวณในการประยุกต์เชิงคณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.94 และการปรับปรุงบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลาง และขนาดย่อม ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านบุคคล ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐาน การศึกษาระหว่างประเทศ ในด้านบุคคล

ด้านบุคคล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ สมรรถนะ
การบริหารจัดการตนเอง	4.94	0.409	มากที่สุด
การคิดริเริ่ม	4.95	0.368	มากที่สุด
การมีอิทธิพล	4.91	0.520	มากที่สุด
การเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.83	0.580	มากที่สุด
ความสามารถที่จะเลือกและจัดลำดับ ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด	4.99	0.191	มากที่สุด
ความสามารถที่จะจัดระบบการทำงานให้เสร็จ ตามกำหนดเวลา	4.54	0.856	มากที่สุด
ความสามารถที่คาดคะเนและปรับตัวให้เข้า กับการเปลี่ยนแปลง	4.87	0.513	มากที่สุด
การพิจารณานำคุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรม ในการตัดสินใจ	4.75	0.678	มากที่สุด
การพิจารณานำทัศนคติในการตัดสินใจ	4.89	0.465	มากที่สุด
การสงสัยเยี่ยงมืออาชีพ	4.79	0.636	มากที่สุด
รวม	4.84	0.244	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตาม มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ในด้านบุคคล พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับ สมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84 ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐาน การศึกษาระหว่างประเทศในระดับมากที่สุด คือ ความสามารถที่จะเลือกและจัดลำดับทรัพยากรที่มี อยู่จำกัด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.99 รองลงมา คือ การคิดริเริ่ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.95 การบริหารจัดการ ตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.94 และความสามารถที่จะจัดระบบการทำงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลาง และขนาดย่อม ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ในด้านการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ด้านการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับสมรรถนะ
ทำงานร่วมกับผู้อื่นในขบวนการรับและให้คำปรึกษา	4.69	0.751	มากที่สุด
ทนและแก้ไขความขัดแย้ง	4.69	0.742	มากที่สุด
ทำงานเป็นหมู่คณะ	4.21	1.454	มาก
มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายในวัฒนธรรม	4.70	0.460	มากที่สุด
มีความสามารถที่จะเรียนรู้อย่างชาญฉลาด	3.83	1.692	มาก
ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม	4.59	1.043	มากที่สุด
นำเสนอ อภิปราย รายงาน และป้องกันความคิดอย่างมีประสิทธิภาพในรูปแบบของการสื่อสารทางวาจา ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	4.74	0.854	มากที่สุด
นำเสนอ อภิปราย รายงาน และป้องกันความคิดอย่างมีประสิทธิภาพในรูปแบบของการสื่อสารทางลายลักษณ์อักษร ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	4.94	0.409	มากที่สุด
รับฟังและเข้าใจอย่างมีประสิทธิภาพ	4.95	0.368	มากที่สุด
มีความอ่อนไหวต่อความแตกต่างด้านภาษาและวัฒนธรรม	4.91	0.520	มากที่สุด
รวม	4.62	0.324	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ในด้านการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศในระดับมากที่สุด คือ รับฟังและเข้าใจอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.95 รองลงมา คือ นำเสนอ อภิปราย รายงาน และป้องกันความคิดอย่างมีประสิทธิภาพในรูปแบบของการสื่อสารทางลายลักษณ์อักษร ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.94 มีความอ่อนไหวต่อความแตกต่างด้านภาษาและวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.91 และมีความสามารถที่จะเรียนรู้อย่างชาญฉลาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลาง และขนาดย่อม ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ในด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร

ด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ สมรรถนะ
การวางแผนเชิงกลยุทธ์	4.70	0.460	มากที่สุด
การบริหารโครงการ	3.83	1.692	มาก
การบริหารทรัพยากรมนุษย์	4.59	1.043	มากที่สุด
การบริหารแหล่งทรัพยากร	4.74	0.854	มากที่สุด
การตัดสินใจ	4.94	0.409	มากที่สุด
ความสามารถในการจัดระบบ	4.95	0.368	มากที่สุด
ความสามารถในการมอบหมายงาน	4.91	0.520	มากที่สุด
ความสามารถในการจูงใจและพัฒนาบุคลากร	4.84	0.539	มากที่สุด

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ สมรรถนะ
ความสามารถในการพัฒนาบุคลากร	4.95	0.561	มากที่สุด
ความเป็นผู้นำ	4.20	1.457	มาก
รวม	4.67	0.316	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ในด้านด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศในระดับมากที่สุด คือ ความสามารถในการจัดระบบและความสามารถในการพัฒนาบุคลากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.95 รองลงมา คือ การตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.94 ความสามารถในการมอบหมายงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.91 และการบริหารโครงการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83

4.3 ระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

ความรู้ความเข้าใจใน มาตรฐานการรายงาน ทางการเงินสำหรับ กิจการขนาดกลางและ ขนาดย่อม	จำนวน	คะแนน ต่ำสุด	คะแนน สูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	เกณฑ์ คุณภาพ มาตรฐาน
ผลคะแนนรวม	356	26	35	31.72	1.441	5 (ดีมาก)

จากตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า โดยภาพรวม กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 356 คน มีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 31.72 มีระดับเกณฑ์คุณภาพ คือ 5 (ดีมาก) โดยมีคะแนนสูงสุด เท่ากับ 35 คะแนน และมีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 26 คะแนน ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่กลุ่มตัวอย่างทำคะแนน ได้มากที่สุด คือ ข้อ 34 การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน กำหนดให้เปิดเผยจำนวนค่าตอบแทนผู้บริหารสำคัญของกิจการเป็นยอดรวม จำนวน 351 คน รองลงมา คือ ข้อ 34 การบัญชีเกษตรกรรม รับรู้สินทรัพย์ชีวภาพ ณ วันเริ่มแรกและทุก ๆ วันที่รายงานด้วยมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการขาย จำนวน 350 คน ข้อ 35 การเปลี่ยนแปลงสู่มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม กำหนดให้ใช้กับผู้ที่จะถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นครั้งแรกโดยไม่คำนึงว่า กิจการดังกล่าวจะเคยปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินแบบเต็มรูปแบบหรือตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปอื่น ๆ (GAAP) เช่น มาตรฐานการบัญชีของแต่ละประเทศหรือกรอบแนวคิดอื่น ๆ เช่นกฎเกณฑ์ทางภาษีของแต่ละประเทศ จำนวน 349 คน ข้อ 31 ภาวะเงินเพื่อรุนแรง กิจการจะต้องปรับปรุงงบการเงินด้วยดัชนีราคาทั่วไปที่สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงอำนาจซื้อเพื่อให้รายการต่าง ๆ ในงบการเงินแสดงด้วยหน่วยวัดค่าที่เป็นปัจจุบัน ณ วันสิ้นงวด จำนวน 348 คน และ ข้อ 4 ส่วนของเจ้าของ กำหนดให้แสดงส่วนของผู้ถือหุ้นที่จัดสรรให้แก่ผู้เป็นเจ้าของของบริษัทใหญ่ จำนวน 284 คน และเมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล พบว่า ระดับ

คุณภาพ 5 (ดีมาก) มีจำนวนเท่ากับ 344 คน คิดเป็นร้อยละ 96.63 และระดับคุณภาพ 4 (ดี) มีจำนวนเท่ากับ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.37

4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

จากการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม โดยใช้เมทริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation Matrix) แสดงในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 แสดงความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

ตัวแปร (Variable)	เพศ	อายุ	การศึกษา	ประสบการณ์	ทุนจดทะเบียน	ลักษณะ ธุรกิจ	ด้าน ปัญหา	ด้าน เทคนิค	ด้าน บุคคล	ด้านการ สื่อสาร	ด้าน องค์กร	ระดับ ความรู้ ความเข้าใจ
เพศ	1.000											
อายุ	-0.088	1.000										
การศึกษา	-0.017	0.034	1.000									
ประสบการณ์	-0.033	0.271**	0.035	1.000								
ทุนจดทะเบียน	-0.122*	-0.109*	0.054	-0.005	1.000							
ลักษณะธุรกิจ	0.005	0.028	0.207**	0.006	0.020	1.000						
ด้านปัญหา	-0.027	0.012	-0.037	0.042	0.015	-0.020	1.000					
ด้านเทคนิค	0.075	0.025	-0.031	0.056	0.016	-0.077	0.857**	1.000				
ด้านบุคคล	0.040	0.058	-0.036	0.009	-0.044	-0.066	-0.215**	0.090	1.000			
ด้านการสื่อสาร	0.020	0.063	-0.033	0.131*	-0.005	-0.064	0.820**	0.855**	0.110*	1.000		
ด้านองค์กร	0.055	0.024	-0.039	0.061	0.022	-0.075	0.870**	0.985**	0.098	0.870**	1.000	
ระดับความรู้ความเข้าใจ	0.004	-0.131*	-0.042	-0.098	-0.053	-0.014	-0.010	0.000	0.060	-0.029	0.005	1.000

** นัยสำคัญที่ 0.01, * นัยสำคัญที่ 0.05

จากตารางที่ 4.9 แสดงความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการ ขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ปัจจัยด้านอายุ การศึกษา ประสบการณ์ ทุนจดทะเบียน ลักษณะ ธุรกิจ ด้านปัญญา และด้านการสื่อสาร ส่งผลในเชิงลบต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการ รายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ส่วนปัจจัยด้านเพศ ด้านเทคนิค ด้าน บุคคล และด้านองค์กร ส่งผลในเชิงบวกต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทาง การเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

และผลการศึกษพบว่า ตัวแปรสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่าง ประเทศ มีความสัมพันธ์กันเองที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ทุกด้าน โดยทักษะด้านการสื่อสารมี ความสัมพันธ์ในทางบวกกับทักษะด้านองค์กรสูงที่สุด ($r = 0.870$) รองลงมา คือ ทักษะด้านปัญญา มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับทักษะด้านเทคนิค ($r = 0.857$) ทักษะด้านบุคคลมีความสัมพันธ์ใน ทางบวกกับทักษะด้านการสื่อสาร ($r = 0.110$) และทักษะด้านเทคนิคมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ทักษะด้านบุคคล ($r = 0.090$)

ตัวแปรด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีความสัมพันธ์กันเองที่ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติ 0.05 ได้แก่ อายุ การศึกษา และทุนจดทะเบียน โดยด้านการศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวก กับด้านประสบการณ์สูงที่สุด ($r = 0.035$) รองลงมา คือ ด้านอายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้าน การศึกษา ($r = 0.034$) และด้านทุนจดทะเบียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านลักษณะธุรกิจ ($r = 0.020$) และตัวแปรด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ไม่มีความสัมพันธ์กันเองที่ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ โดยด้านเพศมีความสัมพันธ์ทางลบกับด้าน อายุสูงที่สุด ($r = -0.088$) รองลงมาคือ ด้านประสบการณ์มีความสัมพันธ์ทางลบกับด้านทุนจด ทะเบียน ($r = -0.005$)

ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ถดถอยเพื่อพยากรณ์ความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตาม
มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการ
รายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

ปัจจัย	สมมติฐาน	B	Beta	t	p-value
(Constant)		30.782		16.042	0.000
ด้านปัญญา	H1	0.195	0.434	0.448	0.654
ด้านเทคนิค	H2	-0.731	1.416	-0.516	0.606
ด้านบุคคล	H3	0.507	0.416	1.219	0.224
ด้านการสื่อสาร	H4	-0.589	0.523	-1.126	0.261
ด้านองค์กร	H5	1.009	1.572	0.642	0.521
ทุนจดทะเบียน	H6	-0.076	0.062	-1.238	0.216
ลักษณะธุรกิจ	H7	0.000	0.106	-0.004	0.997
เพศ	H8	-0.058	0.192	-0.302	0.763
อายุ	H9	-0.211	0.096	-2.189	0.029*
การศึกษา	H10	-0.095	0.185	-0.511	0.610
ประสบการณ์	H11	-0.093	0.093	-1.002	0.317

ค่าคงที่ = 0.005; $SE_{est} = 1.437$
 $R = 0.189$; $R^2 = 0.036$; $F = 1.153$; $p\text{-value} = 0.319$

** นัยสำคัญที่ 0.01, * นัยสำคัญที่ 0.05

จากตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ถดถอยเพื่อพยากรณ์ความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ปัจจัยทั้ง 11 ด้าน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ยกเว้น ปัจจัยด้านอายุ มีความสัมพันธ์เชิงลบหรือแปรผกผัน กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลการศึกษา ด้านสติปัญญา ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีสมรรถนะด้านสติปัญญาและการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด จะไม่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความสามารถในเชิงการประยุกต์วิเคราะห์ และประเมินผล ความสามารถที่จะระบุ จัดระบบ และเข้าใจจากผู้อื่น สิ่งพิมพ์ และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงความสามารถที่จะระบุปัญหาและแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย

ด้านเทคนิค ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีสมรรถนะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ จะไม่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องศาสตร์การคำนวณในการประยุกต์เชิงคณิตศาสตร์เชิงสถิติ ความสามารถระดับสูงในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งการจำลองการตัดสินใจ และการวิเคราะห์ความเสี่ยง

ด้านบุคคล ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีสมรรถนะด้านบุคคล จะไม่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการบริหารจัดการตนเองการคิดริเริ่มการมีอิทธิพลการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความสามารถที่จะเลือกและจัดลำดับทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดรวมทั้งการพิจารณาค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรม ในการตัดสินใจ

ด้านการสื่อสาร ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ผู้ทำบัญชียังขาดสมรรถนะด้านการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ไม่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องทำงานร่วมกับผู้อื่นในขบวนการรับและให้คำปรึกษาการทำงานเป็นหมู่คณะรวมทั้งการนำเสนอ อภิปราย รายงาน และป้องกันความคิดอย่างมีประสิทธิภาพในรูปแบบของการสื่อสารทางวาจา และลายลักษณ์อักษร ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ด้านองค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีสมรรถนะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร จะไม่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การวางแผนเชิงกลยุทธ์การบริหาร

โครงการการบริหารทรัพยากรมนุษย์การตัดสินใจความสามารถในการจูงใจและพัฒนาบุคลากร รวมทั้งความเป็นผู้นำ

ด้านทุนจดทะเบียน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ทุนจดทะเบียน ไม่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่ว่าจะมีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินหรือไม่ก็ตาม

ด้านลักษณะธุรกิจ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ลักษณะธุรกิจ ไม่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่ว่าจะ เป็น บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือเจ้าของคนเดียว

ด้านลักษณะทั่วไปบุคคล ด้านเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ลักษณะทั่วไปบุคคล ด้านเพศ ไม่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับ กิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่ว่าจะเพศใดก็ตาม

ด้านลักษณะทั่วไปบุคคล ด้านอายุ มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ลักษณะทั่วไปบุคคล ด้านอายุ ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่ว่าจะมีความรู้ความเข้าใจหรือไม่ก็ตาม

ด้านลักษณะทั่วไปบุคคล ด้านการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ลักษณะทั่วไปบุคคล ด้านการศึกษา ไม่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่ว่าจะมีการศึกษาใดก็ตาม

ด้านลักษณะทั่วไปบุคคล ด้านประสบการณ์การทำงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ลักษณะทั่วไปบุคคล ด้านประสบการณ์การทำงาน ไม่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่ว่าจะมีความรู้ความเข้าใจหรือไม่ก็ตาม

4.5 สรุปสมมติฐานการศึกษา

จากการศึกษาความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม โดยกำหนดสมมติฐานเกี่ยวกับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ด้านสติปัญญา ด้านเทคนิค ด้านบุคคล ด้านการสื่อสาร และด้านองค์กร ด้านปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ทุนจคติระเบียบ และลักษณะของธุรกิจ จากผลการศึกษาปฏิเสธสมมติฐาน 7 สมมติฐาน ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 สรุปสมมติฐานการศึกษา

สมมติฐาน	ตัวแปร	ยอมรับ/ปฏิเสธ
H1	ระดับสมรรถนะ ด้านสติปัญญาและการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม	ปฏิเสธ
H2	ระดับสมรรถนะ ด้านทักษะเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม	ปฏิเสธ
H3	ระดับสมรรถนะ ด้านบุคคล มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม	ปฏิเสธ
H4	ระดับสมรรถนะ ด้านการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม	ปฏิเสธ

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

สมมติฐาน	ตัวแปร	ยอมรับ/ปฏิเสธ
H5	ระดับสมรรถนะ ด้านทักษะการบริหารและการจัดการธุรกิจ และองค์กร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม	ปฏิเสธ
H6	ลักษณะธุรกิจ ด้านขนาดขององค์กร (ทุนจดทะเบียน) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม	ปฏิเสธ
H7	ลักษณะธุรกิจ ด้านลักษณะกิจการ (บริษัท/ห้างหุ้นส่วนจำกัด/เจ้าของคนเดียว) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม	ปฏิเสธ
H8	ลักษณะทั่วไปบุคคล ด้านเพศ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม	ปฏิเสธ
H9	ลักษณะทั่วไปบุคคล ด้านอายุ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม	ยอมรับ
H10	ลักษณะทั่วไปบุคคล ด้านการศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม	ปฏิเสธ
H11	ลักษณะทั่วไปบุคคล ด้านประสบการณ์การทำงาน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม	ปฏิเสธ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะและระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม และ 2) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ประชากร คือ ผู้ทำบัญชี ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีในประเทศไทยโดยขอข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า พบว่า มีจำนวนนักบัญชี ในประเทศไทยทั้งสิ้น 3,266 คน และกลุ่มตัวอย่าง ได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเกณฑ์ของ Taro Yamane (1973) โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนการสุ่ม เท่ากับ 0.05 เท่ากับ 356 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม จำนวน 3 ตอน ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ จำนวน 5 ด้าน และตอนที่ 3 เกี่ยวกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 35 ข้อ มีลักษณะของแบบสอบถามในการประเมินค่า 2 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ในการวัดข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการวัดสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และวิเคราะห์สมการถดถอย (Multiple Regression) เพื่อทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม การศึกษาในบทนี้ มีประเด็นสำคัญในการนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

- 5.1 สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย
- 5.2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย
- 5.3 ข้อจำกัดในงานวิจัย
- 5.4 งานวิจัยในอนาคต

5.1 สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาค้างนี้ สามารถสรุปและอภิปรายได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ศึกษาลักษณะและระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

ผลการศึกษา พบว่า

1.1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ทุนจดทะเบียน และลักษณะของธุรกิจ ผลการวิเคราะห์พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มากที่สุด รองลงมา คือ ช่วงอายุ 30-40 ปี และช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป น้อยที่สุด ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี/เทียบเท่า มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี มากที่สุด รองลงมา คือ ประสบการณ์การทำงาน 11-15 ปี และประสบการณ์การทำงาน 16 ปีขึ้นไป น้อยที่สุด มีทุนจดทะเบียนต่ำกว่า 1,000,000 บาท มากที่สุด รองลงมา คือ มีทุนจดทะเบียน 1,000,001-2,000,000 บาท และมีทุนจดทะเบียน 4,000,001 บาทขึ้นไป น้อยที่สุด มีลักษณะของธุรกิจเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด มากที่สุด รองลงมา คือ เจ้าของคนเดียว และบริษัทจำกัด น้อยที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพรรณ ภาสุระอารีย์ (2553) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31-40 ปี ระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ตำแหน่งนักวิชาการเงินและบัญชี โดยมีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง 1-5 ปี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีศนีย์ กายพันธ์ และนธิ เหมมันต์ (2557) พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 33-40 ปี การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ทำงานด้านวิชาชีพบัญชีในตำแหน่งผู้ทำบัญชีอิสระ มีประสบการณ์ทางด้านบัญชี 5-10 ปี

1.2 การวิเคราะห์เกี่ยวกับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES 3) 5 ด้าน ได้แก่ ด้านปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ด้านบุคคล ด้านการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร ผลการวิเคราะห์พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศในระดับมากที่สุด ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศในระดับมากที่สุด คือ ด้านบุคคล รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ และด้านการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่วนด้านปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด มีระดับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัย

ของ กรณีการ ล่าถ้อ (2552) พบว่า คุณสมบัติของนักบัญชีในทักษะทางวิชาชีพที่ผู้ประกอบการต้องการ ทักษะทางปัญญา เช่น ความรู้ความเข้าใจที่การทำบัญชีสำหรับการคำนวณต้นทุนทางการเงิน ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน เช่น มีความสามารถวัดคำนวณมูลค่าของสินทรัพย์ มูลค่าของหนี้สินและความสามารถในการชำระหนี้ รายได้ที่เข้ามาค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง ทักษะเฉพาะบุคคลความชำนาญจัดการตนเอง เช่น การควบคุมอารมณ์การพูดคุย การสื่อสารกับเพื่อนร่วมงาน เมื่อประสบปัญหาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นกับงาน ทั้งที่ไม่เคยเกิดและเกิดเป็นประจำ ควรแก้ไขเหตุการณ์ด้วยความสุขุมรอบคอบเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพหรือกับเพื่อนร่วมงาน หรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ได้แก่ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาคความขัดแย้ง และทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ เช่น มีความสามารถจัดแบ่งหน้าที่งานที่รับผิดชอบให้งานออกมามี และมีความเป็นผู้นำ มีความเห็น ว่า คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์มากที่สุด คือ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ รู้จักความรับผิดชอบ เทียงตรง โปร่งใส และรู้จักรักษาความลับของกิจการไม่เปิดเผยความลับของกิจการให้บุคคลภายนอกรับรู้ เพราะความสามารถในการปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ ทักษะและเจตคติที่บูรณาการ ได้อย่างเหมาะสมนั้นจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งคำนึงกับงานวิจัยในอดีตของ ศิริินภา เตชอยู่สุขเจริญ (2555) ที่พบว่า ความสามารถของผู้ตอบแบบสอบถามตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาและระยะเวลาในการทำหน้าที่ ผู้ทำบัญชี ประสบการณ์ทำงานว่า ระดับความสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามตามมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการบัญชี ทักษะทางวิชาการ และหน้าที่การทำงาน ยังมีมากกว่า ทักษะอื่น ซึ่งทางทักษะที่ยังมีน้อยพบได้แก่ ทักษะทางปัญญา การแก้ไขปัญหาการวิเคราะห์ เหตุการณ์ การวิเคราะห์ปัญหาเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนสำหรับกิจการ เนื่องจากประสบการณ์ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามมีน้อยและยังวิเคราะห์จัดทำรายงานทางการเงินเสนอแก่ผู้บริหารได้ไม่ดี ไม่มีความชำนาญ ขาดการประยุกต์เรื่องที่จะปฏิบัติในการทำงาน ทักษะคุณลักษณะเฉพาะบุคคล มีความสามารถระดับน้อย ด้านค่านิยมทางวิชาชีพ การขาด จรรยาบรรณทางวิชาชีพ และขาดทัศนคติที่ดีในการตัดสินใจในการทำงาน และไม่มี ความระมัดระวังไม่มีความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร มีความรู้ความสามารถน้อย ในด้านการเจรจา หาข้อสงสัย เพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือ ข้อตกลงในสถานการณ์ทางวิชาชีพบัญชี ที่เกิดจากการดำเนินงาน ขาดเทคนิค ไหวพริบในการ ทำงาน เพราะมุ่งมั่นทำงานตัวเลข ไม่ให้ผิดพลาดไม่ค่อยสมาคมกับใคร เพราะวันทั้งวันเคร่งเครียดกับการบันทึกบัญชีเพื่อปิดงบการเงิน และทักษะการบริหารองค์กร และการจัดการทางธุรกิจ น้อย ในด้านการพิจารณาในองค์กร และตัดสินใจอย่างผู้มีวิชาชีพ การบริหาร โครงการ การบริหารงาน

บุคคลและทรัพยากร การตัดสินใจต่าง ต้องมีการตัดสินใจอย่างรอบคอบ ในการจัดการองค์กร เนื่องจากวุฒิและประสบการณ์น้อย และรูปแบบการทำบัญชีเปลี่ยน ดังนั้นนักบัญชีที่ดีจำเป็นต้องเพิ่มทักษะด้านต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับมากเพราะการมีความรู้ด้านบัญชีเพียงอย่างเดียว เราจะไม่สามารถเป็นนักบัญชีที่มีคุณภาพและประสบความสำเร็จได้

1.3 การวิเคราะห์เกี่ยวกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน สำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) ผลการวิเคราะห์ พบว่า โดยภาพรวม กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 356 คน มีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับ กิจการขนาดกลางและขนาดย่อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 31.72 มีระดับเกณฑ์คุณภาพ คือ 5 (ดีมาก) โดยมี คะแนนสูงสุด เท่ากับ 35 คะแนน และมีคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 26 คะแนน และเมื่อพิจารณาเป็น รายบุคคล พบว่า ระดับคุณภาพ 5 (ดีมาก) มีจำนวนเท่ากับ 344 คน คิดเป็นร้อยละ 96.63 และระดับ คุณภาพ 4 (ดี) มีจำนวนเท่ากับ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.37 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจจิมา สมบัติ ปัน (2554) พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีจากนายจ้างมาก คือ ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ได้แก่ มีความชำนาญทางตัวเลข(คณิตศาสตร์และสถิติ) มีความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมาย และกฎเกณฑ์ข้อบังคับ มีความชำนาญด้านการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ วัดคำนวณมูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ ค่าใช้จ่ายได้อย่างถูกต้อง เป็นความพึง พอใจในระดับมากที่สุดเพราะทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งานสามารถนำมาปฏิบัติงาน จริงได้จริง แต่กลับกันกับการศึกษาของ มาริษา ทิพย์อักษร (2553) พบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับข้อกำหนด ของผู้ทำบัญชี ในกรุงเทพมหานครปัญหาในการดำเนินการการค้า อยู่ในระดับปานกลาง คือ ใน ด้านความรู้ความสามารถการวิเคราะห์ภาษี ระยะเวลาในการจัดทำและมาตรฐานการบัญชี ข้อกำหนด ข้อบังคับ และความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ด้านความสามารถพิเศษเทคนิค นอกเหนือด้านบุคลิกภาพวาจา พูดจามีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และส่วนร่วมต่อวงการ วิชาชีพบัญชี ด้านทักษะการใช้ภาษา เทคนิคการต่อรอง

2. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศกับ ระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาด ย่อม แบ่งออกเป็น 2 หัวข้อย่อย ดังนี้

2.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงลบหรือแปรผกผันของสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการ ขนาดกลางและขนาดย่อม ได้แก่ ด้านอายุ

ด้านอายุ มีความสัมพันธ์เชิงลบหรือแปรผกผันต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม เหมือนกับผลการศึกษาในอดีตที่มีความสัมพันธ์เชิงลบหรือแปรผกผัน (สังวาลย์ ยมเกิด, 2552) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอายุของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาไปกระจุกอยู่ในช่วงเดียวกัน คือ 30-40 ปี ทำให้ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม และผลการศึกษาของ รัชกฤต วงศ์ทอง (2555) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรวมของระดับความต้องการนักบัญชี เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

2.2 ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ได้แก่ ด้านสติปัญญา ด้านเทคนิค ด้านบุคลิก ด้านการสื่อสาร ด้านองค์กร ด้านทุนจดทะเบียน ด้านลักษณะธุรกิจ ด้านเพศ ด้านการศึกษา และด้านประสบการณ์

ด้านสติปัญญา ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีสมรรถนะด้านสติปัญญาและการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด จะไม่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความสามารถในเชิงการประยุกต์วิเคราะห์ และประเมินผล ความสามารถที่จะระบุ จัดระบบ และเข้าใจจากผู้คน สิ่งพิมพ์ และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงความสามารถที่จะระบุปัญหาและแก้ไขปัญหามาในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวคือ ระดับสมรรถนะ ด้านสติปัญญา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ รัชกฤต วงศ์ทอง (2555) ที่พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักบัญชี ของหน่วยงานราชการในจังหวัดเชียงใหม่ ทางปัญญา ในเรื่องการเลือกใช้สารสนเทศและเทคนิคการสื่อสารที่ทันสมัยกับสถานการณ์ แต่ตรงข้ามกับการศึกษาของ ศิริณา เตชอยู่สุขเจริญ (2555) ที่พบว่า ความสามารถด้านทักษะปัญญาทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีไทยมีระดับน้อย เนื่องจาก การวิเคราะห์ปัญหาเพื่อใช้แนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเกิดมาก่อนสำหรับกิจการ เนื่องจากประสบการณ์ทำงานมีน้อย การนำเสนอรายงานทางการเงิน เสนอผู้บริหารได้ไม่ดี ขาดการประยุกต์ อาจเนื่องมาจากหากมาตรฐานฯ แบ่งเป็น 3 ระดับ กรณีมีการเปลี่ยนขนาด เช่น จากขนาดกลางเป็นขนาดเล็กมาก จะเกิดประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า จะสามารถเปลี่ยนกลับมาใช้ TFRS for NPAs ได้หรือไม่

ด้านเทคนิค ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีสมรรถนะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ จะไม่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องศาสตร์การคำนวณในการประยุกต์เชิงคณิตศาสตร์เชิงสถิติ ความสามารถระดับสูงในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งการจำลองการตัดสินใจ และการวิเคราะห์ความเสี่ยง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวคือ ระดับสมรรถนะ ด้านเทคนิค มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อัจจิมา สมบัติปีน (2554) ที่พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีจากนายจ้าง ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ได้แก่ มีความชำนาญทางตัวเลข (คณิตศาสตร์และสถิติ) มีความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมาย และกฎเกณฑ์ข้อบังคับ มีความชำนาญด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ วัดคำนวณมูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ ค่าใช้จ่ายได้อย่างถูกต้องเป็นความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีการจัดทำรายงานทางการเงินง่ายต่อการดูรายงาน และถูกต้อง ครบถ้วน แต่ตรงข้ามกับการศึกษาของ สว่างวัลย์ ยมเกิด (2552) ที่พบว่า ทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน นำเสนอรายงานการเงินได้ทันเวลา ครบถ้วนถูกต้อง ยังพบว่ามีทักษะน้อย อาจเนื่องมาจากประโยชน์ที่ได้รับอาจไม่คุ้มกับต้นทุน คือ ผู้ใช้งบการเงินอาจไม่ได้รับมูลค่าเพิ่มตามที่ควร

ด้านบุคคล ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีสมรรถนะด้านบุคคล จะไม่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการบริหารจัดการตนเองการคิดริเริ่มการมีอิทธิพลการเรียนรู้ด้วยตนเองความสามารถที่จะเลือกและจัดลำดับทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดรวมทั้งการพิจารณาค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรม ในการตัดสินใจ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 กล่าวคือ ระดับสมรรถนะด้านบุคคล มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อัจจิมา สมบัติปีน (2554) ที่พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีจากนายจ้าง ทักษะคุณลักษณะบุคคล มีความชำนาญในการจัดการตนเอง ควบคุมอารมณ์การทำงานกับผู้อื่น มีการปรับใช้จรรยาบรรณ ค่านิยม ทักษะคิดทางหารบัญชี ความสามารถระวางเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ มาก แต่ตรงข้ามกับการศึกษาของ ศิริณา เตชอยู่สุขเจริญ (2555) ที่พบว่า ความสามารถด้านทักษะทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีไทย ทักษะคุณลักษณะเฉพาะบุคคล มีความสามารถ

ระดับน้อย ด้าน ค่านิยมทางวิชาชีพ การขาดจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และขาดทัศนคติที่ดีในการตัดสินใจในการทำงานและไม่มีความระมัดระวังไม่มีความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ อาจเนื่องมาจากเกิดต้นทุนในการจัดทำงานการเงินและอาจเป็นการเพิ่มภาระแก่บุคลากรด้านบัญชีทั้งผู้ทำบัญชีและผู้สอบบัญชี

ด้านการสื่อสาร ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ผู้ทำบัญชียังขาดสมรรถนะด้านการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ไม่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องทำงานร่วมกับผู้อื่นในขบวนการรับและให้คำปรึกษาการทำงานเป็นหมู่คณะรวมทั้งการนำเสนอ อภิปราย รายงาน และป้องกันความคิดอย่างมีประสิทธิภาพในรูปแบบของการสื่อสารทางวาจา และลายลักษณ์อักษร ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 กล่าวคือ ระดับสมรรถนะด้านการสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เปรมกมล เศรษฐีกุล (2554) ที่พบว่า ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร คือ มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม และการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล แต่ตรงข้ามกับการศึกษาของ ศิริินภา เตชอยู่สุขเจริญ (2555) ที่พบว่า ความสามารถด้านทักษะทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีไทย ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีความรู้ความสามารถน้อย ในด้านการเจรจา หาข้อสงสัย เพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงในสถานการณ์ทางวิชาชีพบัญชี ที่เกิดจากการดำเนินงาน ขาดเทคนิค ไหวพริบในการทำงาน เพราะมุ่งมั่นทำงานตัวเลข ไม่ให้ผิดพลาดไม่ยอมสมาคมกับใคร เพราะวันทั้งวันเคร่งเครียดกับการบันทึกบัญชีเพื่อปิดงบการเงิน อาจเนื่องมาจากหากมาตรฐานฯแบ่งเป็น 3 ระดับ อาจก่อให้เกิดความสับสนสำหรับผู้ที่ไม่ได้ติดตามเรื่องมาตรฐานการบัญชีอย่างจริงจัง ดังนั้นกิจการต้องมีการให้การอบรมบุคลากรด้านบัญชีเพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้เกิดต้นทุนที่เพิ่มขึ้น

ด้านองค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีสมรรถนะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร จะไม่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การวางแผนเชิงกลยุทธ์การบริหาร โครงการการบริหารทรัพยากรมนุษย์การตัดสินใจความสามารถในการจูงใจและพัฒนาบุคลากรรวมทั้งความเป็นผู้นำ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 5 กล่าวคือ ระดับสมรรถนะ ด้านองค์กร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับ

กิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปิติภูมิ เบญจโอพาร (2553) ที่พบว่า ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ จำเป็นต้องมีความสามารถที่จะจัดระบบ แบ่งหน้าที่งาน ตำแหน่งงาน และงานที่ได้รับมอบหมาย แต่ตรงข้ามกับการศึกษาของ ธกมล เกื้อกุล วงศ์ (2554) ที่พบว่า ตนเองมีปัญหาด้านการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพมากที่สุดเรื่อง ปัญหาเวลาในการจัดการอบรมมักตรงกับเวลาทำงาน กฎหมายบัญชีมีการปรับปรุงแก้ไขตลอดเวลาทำให้ต้องคอยติดตามข่าวสารตลอดเวลา ความแตกต่างด้านมาตรฐานการบัญชีกับระเบียบปฏิบัติการสรรพากร มักสับสน ในการทำงาน ขาดแรงจูงใจ ทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจองค์กร ด้วยการเข้าอบรม สัมมนา และสอบถามถึง โอกาสที่จะพัฒนาตนเอง อาจเนื่องมาจากหากมาตรฐานฯ แบ่งเป็น 3 ระดับ อาจก่อให้เกิดความสับสนสำหรับผู้ที่ไม่ได้ติดตามเรื่องมาตรฐานการบัญชีอย่างจริงจัง ดังนั้นกิจการ ต้องมีการให้การอบรมบุคลากรด้านบัญชีเพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้เกิดต้นทุนที่เพิ่มขึ้น

ด้านทุนจดทะเบียน ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการ รายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ทุนจดทะเบียน ไม่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่ว่าจะมีส่วนจดทะเบียนเท่าไรก็ตาม ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 6 กล่าวคือ ด้านทุนจดทะเบียน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน สำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จันท์เพ็ญ ศรีสุระ (2550) ที่พบว่า ลักษณะของบริษัทขนาดใหญ่หรือธุรกิจขนาดใหญ่มีความต้องการนักบัญชีบริหารที่มีความรู้ความสามารถเข้าใจในรายงานทางการเงินของกิจการขนาดใหญ่ เพราะเป็นบริษัทขนาดใหญ่ เป็นบริษัทที่มีการร่วมทุนกับชาวต่างชาติ ต้องวิเคราะห์รายงานทางการเงินควบคู่กับนักบัญชีบริหาร และขนาดธุรกิจมีความสัมพันธ์ กับความต้องการคุณลักษณะของนักบัญชีบริหาร อาจเนื่องมาจากการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาว่า กิจการในประเทศไทยลักษณะใดหรือขนาดใดที่ต้องใช้ TFRS for SMEs ยังเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาข้อมูลอย่างรอบด้าน โดยต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและ ปัจจัยแวดล้อม

ด้านลักษณะธุรกิจ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการ รายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ลักษณะธุรกิจ ไม่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่ว่าจะ เป็น บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือเจ้าของคนเดียว ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 7 กล่าวคือ ด้านลักษณะธุรกิจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการ รายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สอดคล้องกับ สุภศิมา ศรีบุญชัย (2557) ที่พบว่า คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ ที่มีรูปแบบ

ของธุรกิจแตกต่างกัน มีระดับความพึงประสงค์ต่อคุณสมบัติของนักบัญชีในส่วนของค่าเฉลี่ยแตกต่างกันในทุกด้านวิชาชีพเช่นกัน โดยมีนัยสำคัญ อาจเนื่องมาจากกิจการขนาดกลางและขนาดเล็กยังไม่เห็นถึงความสำคัญของการจัดทำงบการเงินและให้ความสำคัญด้านการบริหารและภาษีอากรมากกว่า

ด้านเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม เหมือนกับผลการศึกษาในอดีตที่ไม่พบความสัมพันธ์ (ปรีศนีย์ กายพันธ์ และนธิ เหมมันต์, 2557) ถึงแม้ว่าผู้ทำบัญชีเพศหญิงจะมีจำนวนน้อยกว่าเพศชาย ก็ไม่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม อาจเนื่องมาจากประโยชน์ที่ได้รับอาจไม่คุ้มกับต้นทุน คือ ผู้ใช้งบการเงินอาจไม่ได้รับมูลค่าเพิ่มตามที่ควร

ด้านการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม เหมือนกับผลการศึกษาในอดีตที่ไม่พบความสัมพันธ์ (ชกมร เกื้อกุลวงศ์, 2554; ศิริินภา เตชอยู่สุขเจริญ, 2555) ซึ่งอาจเนื่องมาจากผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จึงไม่พบความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม อาจเนื่องมาจากหากมาตรฐานฯ แบ่งเป็น 3 ระดับ กรณีมีการเปลี่ยนขนาด เช่น จากขนาดกลางเป็นขนาดเล็กมาก จะเกิดประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า จะสามารถเปลี่ยนกลับมาใช้ TFRS for NPAEs ได้หรือไม่

ด้านประสบการณ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม เหมือนกับผลการศึกษาในอดีตที่ไม่พบความสัมพันธ์ (ชัชกฤตวงศ์ทอง, 2555; ศุภศิมา ศรีบุญชัย, 2557) อันเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างมีหน้าที่ซึ่งต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ทำให้ไม่พบความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมแต่อย่างใด อาจเนื่องมาจากข้อกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาว่า กิจการในประเทศไทยลักษณะใดหรือขนาดใดที่ต้องใช้ TFRS for SMEs ยังเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาข้อมูลอย่างรอบด้าน โดยต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและปัจจัยแวดล้อม

5.2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ประโยชน์เชิงทฤษฎี

จากผลการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม จากผลการศึกษา พบว่า เมื่อผู้ทำบัญชีมีความคาดหวังว่า สมรรถนะในด้านใดที่มีความสำคัญต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ก็จะพยายามปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลในสมรรถนะนั้น ซึ่งจะส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมของผู้ทำบัญชี ทฤษฎีนี้ถือว่าเป็นความเชื่อของบุคคลที่จะนำไปสู่การเกิดผลลัพธ์อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ในทางตรงกันข้ามหากผู้ทำบัญชีเชื่อว่า สมรรถนะในด้านใดที่ไม่มีความสำคัญก็จะไม่ส่งผลกับความสัมพันธ์ต่อระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

2. ประโยชน์เชิงปฏิบัติ

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ สามารถนำมาเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 ผู้ทำบัญชีสามารถนำผลการวิจัยนี้ ไปพัฒนาปรับปรุงสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้เกิดคุณภาพในการเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2.2 สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง ควรมุ่งเน้นพัฒนาผู้ทำบัญชี เพื่อให้สอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง ผู้ประกอบการ และผู้ทำบัญชีเกิดความเชื่อมั่นในคุณภาพของสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

5.3 ข้อจำกัดในงานวิจัย

1. ขณะนี้ TFRS for SMEs ยังจัดทำไม่เสร็จ ผู้ตอบแบบสอบถามอาจไม่ทราบว่า TFRS for SMEs นี้ และยังไม่เห็นความสำคัญ
2. ปัญหาที่พบ คือ ตัวแปรที่ศึกษาไม่มีผลกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม อาจนำตัวแปรอื่นมาใช้
3. งานวิจัยสามารถพัฒนาศึกษาเพื่อสิ่งที่เป็นประโยชน์มากกว่าความรู้ความเข้าใจกับลักษณะส่วนบุคคล

5.4 งานวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาถึงความรู้ความสามารถ ด้านทักษะ และด้านมาตรฐานการบัญชีที่ส่งต่อการพัฒนาคุณภาพของนักบัญชีให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการทำงาน เพื่อเตรียมความพร้อมของบุคลากรสาขาวิชาชีพบัญชีในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน และสามารถประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนของผู้ทำบัญชีไทย และทำการพัฒนาศักยภาพเพิ่ม โอกาสในการแข่งขันให้ผู้ทำบัญชีไทยต่อไป
2. ควรมีการศึกษามาตรฐานการศึกษาทางการบัญชีระหว่างประเทศ โดยทำการเปรียบเทียบกับคุณวุฒิทางการศึกษาของไทย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ทำบัญชีควรตระหนักและส่งเสริมให้นักบัญชีพัฒนาวิชาชีพบัญชีได้อย่างเป็นกระบวนการและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ควรมีการศึกษาถึงความพร้อมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาศักยภาพของผู้ทำบัญชีในองค์กร เพื่อให้องค์กรเกิดการพัฒนา เกิดความก้าวหน้า ทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จ
4. การศึกษาในโอกาสต่อไปควรเพิ่มกลุ่มประชากรในด้านอื่นที่มีความสอดคล้องกับการศึกษา เช่น ผู้จัดทำบัญชีที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และอาจารย์ผู้สอนบัญชี ผู้สอบบัญชี นักศึกษาบัญชี เป็นต้น
5. ระยะเวลาการศึกษาที่ค่อนข้างจำกัดและเป็นการศึกษาโดยใช้กลุ่มประชากรเป้าหมาย อาจจะทำให้ผลของการศึกษาที่ออกมาอยู่ในขอบเขตเฉพาะเรื่องที่ศึกษา

บรรณานุกรม

- กรรณ จันทรสุคนธ์. (2548). สมรรถนะในการสอนงานของหัวหน้างานในโรงงานอุตสาหกรรม
ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2552). ข้อมูลผู้ทำบัญชี ประจำปี 2556. สืบค้นจาก
http://dbd.go.th/ewt_news.php?nid=7129&filename=index เมื่อ 28 ธันวาคม 2558.
- กรมสรรพากร. (2558). กลุ่มบริหารการเสียภาษีธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก. สืบค้น 19 มกราคม
2559, จาก www.rd.go.th/publish/33892.0.html.
- กรรณิการ์ จันทรโพธิ์. (2549). ความรู้ความสามารถทางบัญชีของนักบัญชีในเขตพื้นที่จังหวัด
มหาสารคาม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ (บช.ม.บัญชี) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กรรณิการ์ ลำลือ. (2552). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่.
การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กันยา สุวรรณแสง. (2536). การพัฒนาบุคลากรและการปรับตัว. กรุงเทพฯ: บำรุงราษฎร์.
- กิจการขนาดกลางและขนาดย่อม. (2558). **Small and Medium Enterprise: SMEs**. สืบค้นจาก
<http://piyapong2013.igetweb.com/index.php?mo=59&action=page&id=924521>
เมื่อ 28 ธันวาคม 2558.
- จันทรเพ็ญ ศรีสุระ. (2550). คุณลักษณะของนักบัญชีบริหารที่บริษัทขนาดใหญ่ต้องการ ศึกษากรณี
นิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ ฉะเชิงเทรา. งานนิพนธ์การบัญชีมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิรประภา อัครบวร. (2549). สร้างคนสร้างผลงาน. กรุงเทพฯ: ก.พลพิมพ์ (1996).
- ชลดา คุณหงส์. (2550). ความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับวิชาชีพ
บัญชีของครูที่สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. การค้นคว้าแบบ
อิสระบัญชีมหาบัณฑิต : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชลลดา ชาติสุทธิ. (2546). หลักจริยธรรมกับการจัดทำบัญชีของสำนักงานรับทำบัญชีในอำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ชติดา คงเมือง. (2548). **ค้นหาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของพนักงานในโครงการอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- ชุตินุช อินทรประสิทธิ์. (2557). **การศึกษาเปรียบเทียบมาตรฐานการบัญชีสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมระหว่างประเทศไทย มาเลเซีย และสิงคโปร์**. วารสารสุทธิปริทัศน์ ปีที่ 28 ฉบับที่ 87 กรกฎาคม – กันยายน 2557. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2547). **มารู้จัก COMPETENCY กันเถอะ**. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- ณัฐชา วัฒนวิไล และจุฑามน สิทธิผลวนิชกุล. (2554). **การพัฒนาศักยภาพวิชาชีพไทยเมื่อเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ**. วารสาร Executive Journal. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ณัฐชา วัฒนวิไล และจุฑามน สิทธิผลวนิชกุล. (2555). **การพัฒนาศักยภาพวิชาชีพบัญชีไทยเมื่อเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ The Potential Development of Thai Accounting Profession on Economic Liberalization**. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2558.
http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/july_sep_12/pdf/aw03.pdf.
- ดนัย เทียนพุด. (2545). **การบริหารทรัพยากรมนุษย์สู่ศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ นาโกด้า จำกัด
- น้ำฝน ตุ่มนิลกาล. (2555). **ความต้องการเกี่ยวกับคุณสมบัตินักบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีของสถานประกอบการ ประเภทโรงงานอุตสาหกรรม ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม**. บัณฑิตวิทยาลัยด้านบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสยาม.
- ทัศนีย์วรรณ ภูผาน. (2555). **การตระหนักถึงผลกระทบของประชาคมอาเซียนต่อผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดเลย**. บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. (2555).
- ธกมล เกื้อกุลวงศ์. (2554). **ความต้องการของนักบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดเชียงใหม่ในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ = Demands of accountants of small and medium enterprises in Chiang Mai Province on professional skill development**. การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัชกฤต วงศ์ทอง. (2555). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักบัญชีของหน่วยงานราชการในจังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ชานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: ปีสซิเนสอาร์แอนด์จี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรีศณี กายพันธ์ และนธิ์ เหมมันต์. (2557). **นักบัญชีไทยกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน Thai Accountant for ASEAN Economic Community**. สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย และสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ปิติภูมิ เบญจโอฬาร. (2553). **คุณสมบัติของนักบัญชี ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน**. การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เปรมกมล เศรษฐีกุล. (2554). **การวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในกลุ่มสหกรณ์การเกษตรในเขตสำนักงานตรวจสอบบัญชีที่ 7**. การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฝ่ายต่างประเทศ สาขาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2558). **สรุปสาระสำคัญของหลักสูตรวิชาชีพบัญชี AEC**. สืบค้น 18 มกราคม 2559, จาก <http://www.fap.or.th/index.php?lay=show&ac=article&Id=539784802>.
- พงษ์ศักดิ์ พรณัฐภูมิกุล. (2544). **การนำ Competency ไปสู่การปฏิบัติ**. วารสารการบริหารคน. ปีที่ 21 ฉบับที่ 4 (ต.ค.-ธ.ค.2543) : 23-28. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พิสนุ ฟองศรี. (2551). **วิจัยการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: บริษัท พรอพเพอร์ตี้พรีนซ์ จำกัด.
- พิมพ์ภรณ์ พึ่งบุญพาณิชย์. (2552). **ประเด็นสำคัญระหว่างมาตรฐานการบัญชี TFRS กับ NPAEs**. สืบค้น 19 มกราคม 2559, จาก <https://Kmctuaccounting.wordpress.com>.
- มาริษา ทิพย์อักษร. (2553). **ปัญหาของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ: การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2544). **จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ลัดดา หิรัญยวา. (2555). **นักการบัญชีไทยกับความพร้อมในการใช้มาตรฐานการบัญชี ตามกรอบมาตรฐานกลุ่มเศรษฐกิจอาเซียน**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วรศักดิ์ ทูมมานนท์. (2547). “มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ: มิติใหม่ที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ (ตอนที่ 2).” เอกสารภาษีอากร. 23, 269 (กุมภาพันธ์).
- วิศรา ดวงตาน้อย. (2556). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการบัญชี ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์.
- ศิริณา เตชอยู่สุขเจริญ. (2555). ความสามารถด้านทักษะทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ของผู้ทำบัญชีไทย ของผู้ทำบัญชีไทยตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีที่เป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี หรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี. การค้นคว้าแบบอิสระ บัณฑิต มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ศิลปพร ศรีจันทเพชร. (2554). “มาตรฐานการบัญชีกับการกำกับดูแลกิจการ.” วารสารบริหารธุรกิจ ปีที่ 31 ฉบับที่ 119 (กรกฎาคม-กันยายน): 2.
- ศุภมิตร เดชะมนตรีกุล, เกียรตินิยม คุณดีสุข. (2557). การสัมมนาเกี่ยวกับทิศทางเศรษฐกิจไทย สำหรับนักบัญชีและประเด็นมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่สำคัญ สำหรับปี 2558. 26 พฤศจิกายน 2557. Deloitte Forum 2/2014. สืบค้น 19 มกราคม 2559, จาก www.deloitteforum.com/th.
- ศุภศิมา ศรีบุญชัย. (2557). คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในมุมมองของบริษัทเขตจังหวัด กรุงเทพมหานคร กรณีศึกษา บริษัทที่เป็นคู่ค้ากับบริษัท สยาม โคคาโคล่า แมชชีน แอนด์ ทูล จำกัด. หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสมุทรปราการ.
- สดุติ วงศ์เกียรติขจร. (2556). แนวนโยบายและแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนา ASEAN SMEs. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.).
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. (2551). หลักการบัญชีบริหาร : แนวคิดพื้นฐานและการประยุกต์สำหรับผู้บริหาร. กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล.
- สรศักดิ์ รัตน ไชย. (2551). การวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชี ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน = The Measurement for professional skills of accountants in Northern Region Industrial Estate Lamphun Province. การค้นคว้าแบบอิสระ บัณฑิตมหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สังวาล ยมเกิด. (2552). **ทักษะวิชาชีพของพนักงานบัญชีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- สำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมในต่างประเทศประจำกรุงเวียนนา, ประเทศออสเตรีย. (2559). **แนวทางการส่งเสริม SMEs ของสหภาพยุโรป .** สืบค้น 18 มกราคม 2559, จาก <http://thaiindustrialoffice.wordpress.com>.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2559). **แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2555-2559 .** สืบค้น 18 มกราคม 2559, จาก <http://www.sme.go.th/>.
- ศุภัญญา รัศมีธรรมโชติ. (2548ก). **แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ด้วย Competency.** กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนา อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน)
- สุพจน์ สิงห์เสนห์. (2557) . **การเคลื่อนย้ายนักบัญชีในอาเซียนผ่าน MRA เส้นทางอาชีพบัญชีใน AEC. สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์.** สืบค้น 19 มกราคม 2559, จาก <http://www.fap.or.th/>.
- องค์ความรู้ประชาคมอาเซียน. (2559). **ประเด็นเร่งด่วนในการพัฒนา ASEAN SMEs.** สืบค้น 18 มกราคม 2559, จาก <http://www.thai-aec.com/800#ixzz3xb55RP41V>.
- อชิพงษ์ ฤทธิชัย. (2556). **แนวคิดเรื่องสมรรถนะ (Competency).** สืบค้น 18 มกราคม 2559, จาก <http://www.jobpub.com/articles/showarticle.asp?id=2213>.
- อรวรรณ ภาสุระอารีย์. (2553). **ความต้องการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีใน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- อัจฉิมา สมบัติปิ่น. (2554). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีจากนายจ้าง ใน อำเภอเมืองนครสวรรค์. การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- Best, John W. (1986). **Research in Education.** 5th ed. New Jersey : Prentice Hall, Inc.
- Boyatzis. (1982). **The Competent Manager: A model of Effective Performance.** New York : John Wiley and Sons Inc.

บรรณานุกรม (ต่อ)

IFRS Foundation. (2013). **Constitution**. Revised and approved by the Trustees January 2013.

Mitrani, Dalziel & Fitt. (1992). **Competency based human resource management: Value driven strategies for recruitment, development, and reward**. London: McGraw-Hill.

Roy, S. (1999). **The Roy Adaptation Model. (Second edition)**. Stamford, Connecticut: Appleton & Lange.

Spencer & Spencer. (1993). **Competence at work: Models for Superiors Performance**. New York: John Wiley & Sons.

Taro Yamane. (1973). **Taro Statistic : An Introductory Analysis**. New York: Harper & row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES 3) และระดับ
ความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะและระดับสมรรถนะ ตามมาตรฐานการศึกษาสำหรับนักวิชาชีพบัญชีระหว่างประเทศของผู้ทำบัญชี (IES 3) และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) และทดสอบความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs)

2. แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES 3)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs)

3. ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลที่ท่านตอบไว้เป็นความลับ และผลการวิจัยจะเสนอเป็นภาพรวมเพื่อประโยชน์ในการศึกษาต่อไป ซึ่งการตอบแบบสอบถามนี้ไม่มีผลใด ๆ ต่อท่าน

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง ที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามตรงตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการศึกษาต่อไป

กมลชนก อร่ามโชติ

Email: Kamonchanok101@hotmail.com

Tel. 084-8406930

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถาม
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 30 ปี 30-40 ปี
 41-50 ปี 51 ปีขึ้นไป
3. การศึกษา ปริญญาตรี/เทียบเท่า สูงกว่าปริญญาตรี
4. ประสบการณ์ทำงาน น้อยกว่า 5 ปี 5-10 ปี
 11-15 ปี 16 ปีขึ้นไป
5. ทุนจดทะเบียน ต่ำกว่า 1,000,000 บาท 1,000,001-2,000,000 บาท
 2,000,001-3,000,000 บาท 3,000,001-4,000,000 บาท
 4,000,001 บาทขึ้นไป
6. ลักษณะของธุรกิจ บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด
 เจ้าของคนเดียว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ
คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแบบสอบถามแล้วพิจารณาว่า แต่ละข้อทำให้ผู้ทำบัญชี มีระดับสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES 3) มากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับความจริงของท่านเพียงระดับเดียว

สมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES 3)	ระดับสมรรถนะ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ทักษะด้านสติปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (Intellectual Skill)					
1. การเรียนรู้โดยใช้ความเข้าใจ					
2. ความสามารถในการเชิงการประยุกต์					
3. ความสามารถในการวิเคราะห์					
4. ความสามารถในการประเมินผล					

สมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES 3)	ระดับสมรรถนะ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ทักษะด้านสติปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (Intellectual Skill) (ต่อ)					
5. ความสามารถที่จะระบุ จัดระบบ และเข้าใจจาก ผู้คน สิ่งพิมพ์ และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ					
6. ความสามารถในการซักถาม					
7. ความสามารถในการทำวิจัย					
8. การคิดอย่างเหตุผลและเชิงวิเคราะห์ การให้ เหตุผล					
9. การวิเคราะห์อย่างละเอียด รอบคอบ					
10. ความสามารถที่จะระบุปัญหาและแก้ไขปัญหา ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย					
ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (Technical and Functional Skill)					
1. ศาสตร์การคำนวณในการประยุกต์เชิง คณิตศาสตร์					
2. ศาสตร์การคำนวณในการประยุกต์เชิงสถิติ					
3. ความสามารถระดับสูงในเรื่องเทคโนโลยี สารสนเทศ					
4. การจำลองการตัดสินใจ และการวิเคราะห์ความ เสี่ยง					
5. การวิเคราะห์ความเสี่ยง					
6. การวัดมูลค่า					
7. การรายงาน					
8. การปรับปรุงบัญชี					
9. การปฏิบัติตามกฎหมาย ที่ระบุไว้					
10. การปฏิบัติตามข้อบังคับอื่น ๆ ที่ระบุไว้					

สมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES 3)	ระดับสมรรถนะ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ทักษะด้านบุคคล (Personal Skill)					
1. การบริหารจัดการตนเอง					
2. การคิดริเริ่ม					
3. การมีอิทธิพล					
4. การเรียนรู้ด้วยตนเอง					
5. ความสามารถที่จะเลือกและจัดลำดับทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด					
6. ความสามารถที่จะจัดระบบการทำงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา					
7. ความสามารถที่คาดคะเนและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง					
8. การพิจารณานำคุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรม ในการตัดสินใจ					
9. การพิจารณานำทัศนคติในการตัดสินใจ					
10. การสงสัยเชิงมืออาชีพ					
ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Interpersonal and Communication Skill)					
1. ทำงานร่วมกับผู้อื่นในขบวนการรับและให้คำปรึกษา					
2. ทนและแก้ไขความขัดแย้ง					
3. ทำงานเป็นหมู่คณะ					
4. มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายในวัฒนธรรม					
5. มีความสามารถที่จะเรียนรู้อย่างชาญฉลาด					
6. ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม					

สมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES 3)	ระดับสมรรถนะ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Interpersonal and Communication Skill) (ต่อ)					
7. นำเสนอ อภิปราย รายงาน และป้องกันความคิด อย่างมีประสิทธิภาพในรูปแบบของการสื่อสารทาง วาจา ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ					
8. นำเสนอ อภิปราย รายงาน และป้องกันความคิด อย่างมีประสิทธิภาพในรูปแบบของการสื่อสารทาง ลายลักษณ์อักษร ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็น ทางการ					
9. รับฟังและเข้าใจอย่างมีประสิทธิภาพ					
10. มีความอ่อนไหวต่อความแตกต่างด้านภาษาและ วัฒนธรรม					
ทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร (Organizational and Business Management Skill)					
1. การวางแผนเชิงกลยุทธ์					
2. การบริหารโครงการ					
3. การบริหารทรัพยากรมนุษย์					
4. การบริหารแหล่งทรัพยากร					
5. การตัดสินใจ					
6. ความสามารถในการจัดระบบ					
7. ความสามารถในการมอบหมายงาน					
8. ความสามารถในการจูงใจและพัฒนา บุคลากร					
9. ความสามารถในการพัฒนาบุคลากร					
10. ความเป็นผู้นำ					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับ
กิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแบบสอบถามแล้วพิจารณาว่า แต่ละข้อผู้ทำบัญชีมีความรู้ความเข้าใจ
มากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านกาเครื่องหมาย ลงในช่อง ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน
เพียงระดับเดียว

ความรู้ความเข้าใจผู้ทำบัญชีไทย	ใช่	ไม่ใช่
1. สิ่งที่จะนำไปปฏิบัติไม่ได้ขึ้นกับแนวทางที่จะกำหนดในอนาคต		
2. มีการกล่าวถึงการนำมูลค่ายุติธรรมมาใช้ในการวัดมูลค่า เช่น เครื่องมือทางการเงิน และสินทรัพย์ทางการเงิน เป็นต้น		
3. มีการกำหนดให้แสดงเพียงงบกำไรขาดทุน โดยไม่อนุญาตให้แสดงกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		
4. ส่วนของเจ้าของ กำหนดให้แสดงส่วนของเจ้าของที่จัดสรรให้แก่ผู้เป็นเจ้าของของบริษัทใหญ่		
5. กิจการไม่ต้องแสดงยอดรวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทั้งหมดสำหรับงวด		
6. มีการอธิบายรูปแบบของงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของเจ้าของ และงบกำไรขาดทุน และกำไรสะสม เช่น กรณี การจ่ายเงินปันผล การแก้ไขข้อผิดพลาด การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี		
7. ไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดทำกระแสเงินสด ซึ่งสอดคล้องกับหลักการที่กำหนดในบทที่ 7 การจัดทำกระแสเงินสด		
8. มีข้อกำหนดที่ชัดเจนมากขึ้นเกี่ยวกับการเปิดเผยนโยบายบัญชีการใช้ดุลยพินิจและแหล่งข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับความไม่แน่นอนของการประมาณการ		
9. มีการกำหนดให้ต้องจัดทำงบการเงินรวม หากบริษัทใหญ่มีการควบคุมบริษัทย่อย ซึ่งรวมถึงบริษัทที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะกิจ (SPV)		
10. การเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชี หรือการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้เป็นครั้งแรก ให้ใช้วิธีปรับย้อนหลังงบการเงิน เว้นแต่จะมีข้อกำหนดอื่นในช่วงเปลี่ยนแปลง		
11. ตราสารหนี้ทั้งหมด ต้องวัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง		

ความรู้ความเข้าใจผู้ทำบัญชีไทย	ใช่	ไม่ใช่
12. การบัญชีป้องกันความเสี่ยง ต้องระบุเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงและความเสี่ยงที่จะทำการป้องกัน		
13. ขาดทุนจากมูลค่าสินค้าน่าคงเหลือ ต้องระบุว่าเป็นต้นทุนขายหรือค่าใช้จ่าย		
14. การวัดมูลค่าเงินลงทุนในบริษัทร่วม กำหนดให้วัดด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า		
15. การวัดมูลค่ากิจการที่ควบคุมร่วมกัน กำหนดให้วัดมูลค่าโดยราคาทุนในงบการเงินเฉพาะกิจการเท่านั้น		
16. การวัดมูลค่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน กำหนดให้กิจการวัดมูลค่าด้วยทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า		
17. การวัดมูลค่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ต้นทุนการกู้ยืมสามารถรวมเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์		
18. การตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน จะขึ้นอยู่กับอายุการให้ประโยชน์ที่คาดไว้ หากไม่สามารถประมาณได้อย่างน่าเชื่อถือให้ใช้ 10 ปี		
19. การรวมธุรกิจ ไม่มีการรับรู้ค่าความนิยมและความนิยมที่ลดลง		
20. สัญญาเช่าแฝง มีการกล่าวถึงสัญญาที่มีใช้สัญญาเช่าแต่มีเนื้อหาของการให้สิทธิการใช้ทรัพย์สินต้องมีการนำมาตราฐานเรื่องสัญญาเช่ามาปฏิบัติ		
21. ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจจะเกิดขึ้น การวัดมูลค่าด้วยการประมาณการด้วยวิธีที่ดีที่สุดแต่ใช้วิธีคิดลด มูลค่าปัจจุบัน (PV) ถ้ามีนัยสำคัญ เช่น การประมาณการรีดออน (ARO)		
22. การวัดมูลค่าหนี้สินและทุน มีการกำหนดการจัดประเภทเครื่องมือทางการเงินเป็นหนี้สินและทุน		
23. รายได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ของธุรกิจ real estate รับรู้เมื่อโอนเท่านั้น		
24. เงินอุดหนุนจากรัฐบาลถือเป็นรายได้ทั้งจำนวนเมื่อมีสิทธิได้รับเงินและเมื่อได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องแล้ว		
25. การรับรู้ต้นทุนการกู้ยืม กิจการต้องรวมต้นทุนการกู้ยืมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้มา การก่อสร้าง หรือการผลิตสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขเป็นราคาทุนของสินทรัพย์นั้น		

ความรู้ความเข้าใจผู้ทำบัญชีไทย	ใช่	ไม่ใช่
26. การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ สามารถชำระด้วยตราสารทุน ชำระด้วยเงินสด หรือมีทางเลือกชำระด้วยเงินสดหรือออกตราสารทุนให้		
27. กิจการต้องประเมินการค้อยค่าของสินค้ำคงเหลือโดยเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินค้ำคงเหลือกับราคาขายหักต้นทุนในการผลิตสินค้ำนั้น ให้เสร็จและต้นทุนในการขาย		
28. ผลประโยชน์ของพนักงาน รับรู้ผลประโยชน์ของพนักงานเป็นส่วนหนึ่งของประมาณการหนี้สิน ซึ่งต้องคำนวณโดยใช้ประมาณการที่ดีที่สุด		
29. ภาษีเงินได้ กำหนดให้บันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีตาม TAS 12 โดยไม่มีข้อยกเว้นเรื่องการรับรู้รายการ ณ วันแรกในเรื่องการรวมธุรกิจตาม TAS 12		
30. การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ กำหนดให้ระบุสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานคล้ายกับหลักการใน TAS 21		
31. ภาวะเงินเฟ้อรุนแรง กิจการจะต้องปรับปรุงงบการเงินด้วยดัชนีราคาทั่วไปที่สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงอำนาจซื้อ เพื่อให้รายการต่าง ๆ ในงบการเงิน แสดงด้วยหน่วยวัดค่าที่เป็นปัจจุบัน ณ วันสิ้นงวด		
32. มีการกำหนดตัวอย่างของเหตุการณ์ภายหลังวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่ต้องปรับปรุงเพิ่มเติมจาก TFRS for NPAEs		
33. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน กำหนดให้เปิดเผยจำนวนค่าตอบแทนผู้บริหารสำคัญของกิจการเป็นยอดรวม		
34. การบัญชีเกษตรกรรม รับรู้สินทรัพย์ชีวภาพ ณ วันเริ่มแรกและทุก ๆ วันที่รายงานด้วยมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการขาย		
35. การเปลี่ยนแปลงสู่มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม กำหนดให้ใช้กับผู้ที่จะถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นครั้งแรกโดยไม่คำนึงว่ากิจการดังกล่าวจะเคยปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินแบบเต็มรูปแบบหรือตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปอื่น ๆ (GAAP) เช่นมาตรฐานการบัญชีของแต่ละประเทศหรือกรอบแนวคิดอื่น ๆ เช่น กฎเกณฑ์ทางภาษีของแต่ละประเทศ		

ภาคผนวก 2
ผลการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
แบบสอบถาม

สมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES 3)

	Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha If Item Deleted
ทักษะด้านสติปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด		0.828
1. การเรียนรู้โดยใช้ความเข้าใจ	0.827	
2. ความสามารถในการเชิงการประยุกต์	0.837	
3. ความสามารถในการวิเคราะห์	0.833	
4. ความสามารถในการประเมินผล	0.840	
5. ความสามารถที่จะระบุ จัดระบบ และเข้าใจจาก ผู้คน สิ่งพิมพ์ และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ	0.835	
6. ความสามารถในการซักถาม	0.827	
7. ความสามารถในการทำวิจัย	0.837	
8. การคิดอย่างเหตุผลและเชิงวิเคราะห์ การให้เหตุผล	0.833	
9. การวิเคราะห์ข้อสงสัยรอบคอบ	0.839	
10. ความสามารถที่จะระบุปัญหาและแก้ไขปัญหใน สถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย	0.835	
ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่		0.831
1. ศาสตร์การคำนวณในการประยุกต์เชิงคณิตศาสตร์	0.833	
2. ศาสตร์การคำนวณในการประยุกต์เชิงสถิติ	0.834	
3. ความสามารถระดับสูงในเรื่องเทคโนโลยี สารสนเทศ	0.833	
4. การจำลองการตัดสินใจ และการวิเคราะห์ ความเสี่ยง	0.835	
5. การวิเคราะห์ความเสี่ยง	0.838	
6. การวัดมูลค่า	0.827	
7. การรายงาน	0.837	
8. การปรับปรุงบัญชี	0.833	
9. การปฏิบัติตามกฎหมาย ที่ระบุไว้	0.839	
10. การปฏิบัติตามข้อบังคับอื่น ๆ ที่ระบุไว้	0.835	

	Cronbach's Alpha If Item Deleted	Cronbach's Alpha
ทักษะด้านบุคคล		0.837
1. การบริหารจัดการตนเอง	0.833	
2. การคิดริเริ่ม	0.834	
3. การมีอิทธิพล	0.833	
4. การเรียนรู้ด้วยตนเอง	0.835	
5. ความสามารถที่จะเลือกและจัดลำดับทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด	0.838	
6. ความสามารถที่จะจัดระบบการทำงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา	0.845	
7. ความสามารถที่คาดคะเนและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง	0.840	
8. การพิจารณานำคุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรม ในการตัดสินใจ	0.841	
9. การพิจารณานำทัศนคติในการตัดสินใจ	0.840	
10. การสงสัยเยี่ยงมืออาชีพ	0.844	
ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น		0.831
1. ทำงานร่วมกับผู้อื่นในขบวนการรับและให้คำปรึกษา	0.840	
2. ทนและแก้ไขความขัดแย้ง	0.839	
3. ทำงานเป็นหมู่คณะ	0.827	
4. มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายในวัฒนธรรม	0.837	
5. มีความสามารถที่จะเรียนรู้อย่างชาญฉลาด	0.833	
6. ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม	0.839	

	Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha
	If Item Deleted	
7. นำเสนอ อภิปราย รายงาน และป้องกันความคิด อย่างมีประสิทธิภาพใน รูปแบบของการสื่อสารทาง วาจา ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	0.835	
8. นำเสนอ อภิปราย รายงาน และป้องกันความคิด อย่างมีประสิทธิภาพใน รูปแบบของการสื่อสารทาง ลายลักษณ์อักษร ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็น ทางการ	0.833	
9. รับฟังและเข้าใจอย่างมีประสิทธิภาพ	0.834	
10. มีความอ่อนไหวต่อความแตกต่างด้านภาษาและ วัฒนธรรม	0.833	
ทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร		0.831
1. การวางแผนเชิงกลยุทธ์	0.837	
2. การบริหารโครงการ	0.833	
3. การบริหารทรัพยากรมนุษย์	0.839	
4. การบริหารแหล่งทรัพยากร	0.835	
5. การตัดสินใจ	0.833	
6. ความสามารถในการจัดระบบ	0.834	
7. ความสามารถในการมอบหมายงาน	0.833	
8. ความสามารถในการจูงใจและพัฒนา บุคลากร	0.835	
9. ความสามารถในการพัฒนาบุคลากร	0.838	
10. ความเป็นผู้นำ	0.827	

ภาคผนวก 3

TFRS for SMEs และ TFRS for NPAs

สรุปหลักการสำคัญของ TFRS for SMEs และความแตกต่างที่สำคัญระหว่าง TFRS for SMEs และ TFRS for NPAEs

บทที่ 1 กิจการขนาดกลางและขนาดย่อม

เนื้อหา

- การกำหนดขอบเขตกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมที่ต้องใช้มาตรฐานฉบับนี้เต็มรูป
- การกำหนดขอบเขตกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมที่ต้องใช้มาตรฐานฉบับนี้ โดย

ยกเว้นบางบท

ความแตกต่างที่สำคัญจาก TFRS for NPAEs ฉบับใหม่ และฉบับเก่า

- อยู่ระหว่างการพิจารณาปรับปรุง TFRS for NPAEs ฉบับใหม่ให้เป็นไปตาม TFRS for SMEs BV2013

ปัญหาในการนำไปปฏิบัติ

- ขึ้นกับแนวทางที่จะกำหนดในอนาคต

บทที่ 2 แนวคิดและหลักการ

เนื้อหา

- อธิบายลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลในงบการเงิน
- แนวคิดเกี่ยวกับงบการเงิน
- การวัดมูลค่าและการรับรู้รายการโดยรวม

ความแตกต่างที่สำคัญจาก TFRS for NPAEs ฉบับเก่า

- มีการกล่าวถึง กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
- มีการกล่าวถึงการนำมูลค่ายุติธรรมมาใช้ในการวัดมูลค่า ซึ่งบางรายการไม่ได้กล่าวไว้ใน TFRS for NPAEs เช่น เครื่องมือทางการเงิน และ สินทรัพย์ทางการเงิน เป็นต้น

ปัญหาในการนำไปปฏิบัติ

- มีการนำหลักการบางข้อ ที่มาตรฐานรายงานทางการเงินที่ยังไม่บังคับใช้มาพูดถึงซึ่งอาจทำให้เกิดความสับสน เช่น เกษตรกรรม

บทที่ 3 การนำเสนองบการเงิน

TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
กำหนดว่าจะต้องจัดทำงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ โดยต้องแสดงรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (Other Comprehensive Income : OCI) โดยอนุญาตให้เลือกแสดงแบบหนึ่งงบ หรือแบบสองงบได้	กำหนดให้แสดงเพียงงบกำไรขาดทุน โดยไม่อนุญาตให้แสดงกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น
กำหนดให้ต้องจัดทำงบกระแสเงินสด โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินฉบับสมบูรณ์	ไม่กำหนดให้ต้องจัดทำงบกระแสเงินสด แต่อนุญาตให้สามารถจัดทำงบกระแสเงินสดเพิ่มเติมได้ โดยต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดตาม TAS 7 รวมถึง ไม่กำหนดให้กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

บทที่ 4 งบแสดงฐานะการเงิน

TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
หนี้สินจะจัดประเภทเป็นหนี้สินหมุนเวียนเมื่อหนี้สินนั้นเป็นไปตามเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้ ก. คาดว่าจะมีการชำระหนี้สิน ในรอบระยะเวลาดำเนินงานตามปกติของกิจการ ข. ถือหนี้สินไว้โดยมีวัตถุประสงค์เบื้องต้นเพื่อค้า ค. ถึงกำหนดชำระหนี้สินภายใน 12 เดือนนับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน หรือ ง. กิจการไม่มีสิทธิอันปราศจากเงื่อนไขเพื่อชะลอให้เลื่อนการชำระหนี้สินเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 12 เดือน นับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน	หนี้สินต้องจัดเป็นหนี้สินหมุนเวียน เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ 1. กิจการคาดว่าจะชำระหนี้สินภายในรอบระยะเวลาดำเนินงานปกติ 2. หนี้สินนั้นถึงกำหนดชำระภายใน 12 เดือนนับจากรอบระยะเวลารายงาน 3. กิจการไม่มีสิทธิอันปราศจากเงื่อนไขในการเลื่อนการชำระหนี้สินออกไปอีกเป็นเวลานานน้อยกว่า 12 เดือนนับจากรอบระยะเวลารายงาน

บทที่ 4 งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
ส่วนของเจ้าของที่กำหนดให้แสดง 1. ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่แสดงในส่วนของเจ้าของแยกต่างหากจากส่วนของเจ้าของที่จัดสรรให้แก่ผู้เป็นเจ้าของของบริษัทใหญ่ 2. ส่วนของเจ้าของที่จัดสรรให้แก่ผู้เป็นเจ้าของของบริษัทใหญ่	ไม่มีข้อกำหนดดังกล่าว เนื่องจากไม่ได้มีข้อกำหนดให้จัดทำงบการเงินรวม

บทที่ 5 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จและงบกำไรขาดทุน

TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
กิจการต้องแสดงยอดรวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทั้งหมดสำหรับงวด ในงบการเงินตามข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ก. งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเพียงงบการเงินเดียว ในกรณีที่งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จแสดงรายได้และค่าใช้จ่ายทุกรายการที่รับรู้ในงวด หรือ ข. แยกเป็นสองงบ คือ งบกำไรขาดทุนและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ในกรณีที่งบกำไรขาดทุนแสดงรายได้และค่าใช้จ่ายทุกรายการที่รับรู้ในงวด เว้นแต่เป็นรายการที่รับรู้ในยอดรวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จได้แยกแสดงออกจากกำไรหรือขาดทุนตามที่อนุญาตหรือกำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้	กำหนดให้กิจการจัดทำงบกำไรขาดทุน เพื่อคำนวณผลกำไร (ขาดทุน) โดยไม่กำหนดให้ต้องแสดงกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

บทที่ 5 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จและงบกำไรขาดทุน (ต่อ)

TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
กิจการต้องแสดงงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จโดยแยกแต่ละรายการแสดงจำนวนเงินสำหรับงวดดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย ก. รายได้ ข. ต้นทุนทางการเงิน ค. ส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของบริษัทร่วม (ดูบทที่ 14 เงินลงทุนในบริษัทร่วม) และกิจการที่ควบคุมร่วมกัน (ดูบทที่ 15 เงินลงทุนในกิจการร่วมค้า) ที่ใช้วิธีส่วนได้เสีย ง. ค่าใช้จ่ายภาษีซึ่งไม่รวมจำนวนภาษีที่จัดสรรให้รายการข้อ จ. ช. และ ซ. ด้านล่าง จ. ยอดรวมของกำไรหรือขาดทุนหลังภาษีเงินได้จากการดำเนินงานที่ยกเลิก และผลกำไรหรือขาดทุนหลังภาษีเงินได้ที่รับรู้จากการวัดมูลค่ายุติธรรมสุทธิจากต้นทุนในการขายหรือจากการจำหน่ายสินทรัพย์สุทธิที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานที่ยกเลิก ฉ. กำไรหรือขาดทุน (หากกิจการไม่มีรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ไม่ต้องแสดงรายการบรรทัดนี้) ช. แต่ละรายการของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ที่จัดประเภทตามลักษณะ ซ. ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นของบริษัทร่วมและกิจการร่วมค้า ที่ใช้วิธีส่วนได้เสีย ณ. กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม	กิจการต้องแสดงรายการดังต่อไปนี้ในงบกำไรขาดทุนเป็นอย่างน้อย 1. รายได้ 2. ต้นทุนทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วย ดอกเบี้ยจ่ายและต้นทุนทางการเงินอื่น ๆ 3. ภาษีเงินได้ 4. กำไร (ขาดทุน) สุทธิ

บทที่ 6 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกำไรขาดทุน และกำไรสะสม เนื้อหา

- อธิบายรูปแบบของงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกำไรขาดทุน และกำไรสะสม

ความแตกต่างที่สำคัญจาก TFRS for NPAEs

- ระบุให้เลิกจัดทำงบกำไรขาดทุนและกำไรสะสม แทนงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น เช่น กรณีการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น สำหรับกิจการนั้นเกิดเพียงกำไรหรือขาดทุน การจ่ายเงินปันผล การแก้ไขข้อผิดพลาด การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

บทที่ 7 งบกระแสเงินสด

TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดทำงบกระแสเงินสด ซึ่งสอดคล้องกับหลักการที่กำหนดใน TAS 7	ไม่กำหนดให้ต้องจัดทำงบกระแสเงินสด แต่อนุญาตให้สามารถจัดทำงบกระแสเงินสดเพิ่มเติมได้ โดยต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดตาม TAS 7

บทที่ 8 หมายเหตุประกอบงบการเงิน

TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้ 1. ข้อความที่ระบุว่างบการเงินได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 2. สรุปนโยบายการบัญชีสำคัญที่กิจการถือปฏิบัติ 3. ข้อมูลประกอบแต่ละรายการที่แสดงในงบการเงิน โดยจัดเรียงลำดับตามงบการเงินและตามลำดับของแต่ละรายการที่นำเสนอในงบการเงินนั้น และ 4. การเปิดเผยข้อมูลอื่น	หมายเหตุประกอบงบการเงินของกิจการต้องแสดงข้อมูลดังต่อไปนี้ 1. ข้อความที่ระบุว่างบการเงินได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ 2. สรุปนโยบายการบัญชีที่เลือกใช้ 3. ข้อมูลที่มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้กำหนดให้เปิดเผยเป็นการเฉพาะ 4. ข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ภาวะผูกพันตามสัญญา

บทที่ 8 หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)

TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
มีข้อกำหนดที่ชัดเจนมากขึ้นเกี่ยวกับการเปิดเผยนโยบายบัญชี การใช้ดุลยพินิจ และแหล่งข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับความไม่แน่นอนของการประมาณการ	ไม่มีการระบุถึงในเรื่องดังกล่าว

บทที่ 9 งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
การจัดทำงบการเงินรวม	กำหนดให้ต้องจัดทำ หากบริษัทใหญ่มีการควบคุมบริษัทย่อย ซึ่งรวมถึงบริษัทที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะกิจ (SPV)	ไม่ได้กำหนด
วันที่ในงบการเงินของบริษัทย่อย	งบการเงินของบริษัทย่อยต้องมีวันที่เดียวกับวันที่ในงบการเงินของผู้ลงทุน และต้องใช้นโยบายการบัญชีเช่นเดียวกัน	ไม่ได้กำหนด
การวัดมูลค่าเงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินเฉพาะกิจการ	ให้ทางเลือกในการวัดมูลค่า * ราคาทุนหักค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) * มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยราคาทุนหักค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) เท่านั้น

บทที่ 10 นโยบายการบัญชี ประมวลการทางบัญชีและการแก้ไขข้อผิดพลาด

TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
1. การเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชี หรือการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้เป็นครั้งแรก ให้ใช้วิธีปรับย้อนหลังงบการเงิน เว้นแต่จะมีข้อกำหนดอื่นในช่วงเปลี่ยนแปลง 2. การเปลี่ยนแปลงประมวลการ ใช้วิธีปรับทันทีไปข้างหน้า 3. การแก้ไขข้อผิดพลาด ใช้วิธีปรับย้อนหลังงบการเงิน	1. การเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชี หรือการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้เป็นครั้งแรก ให้ใช้วิธีปรับย้อนหลังงบการเงิน เว้นแต่จะมีข้อกำหนดอื่นในช่วงเปลี่ยนแปลง 2. การเปลี่ยนแปลงประมวลการ ใช้วิธีปรับทันทีไปข้างหน้า 3. การแก้ไขข้อผิดพลาด ใช้วิธีปรับย้อนหลังงบการเงิน

บทที่ 11 ประเด็นเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงินพื้นฐาน

TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
• เลือกปฏิบัติกับเครื่องมือทางการเงินสำหรับการรับรู้ และวัดมูลค่าตาม IAS39 หรือตามมาตรฐานฯ ฉบับนี้ก็ได้ แต่การเปิดเผยให้เป็นไปตามมาตรฐานฯ ฉบับนี้ • ตราสารหนี้ทั้งหมดวัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง • ตราสารทุนวัดมูลค่าด้วยราคายุติธรรม ถ้าสามารถหาได้ถ้าไม่ได้ใช้ราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า • เงินให้กู้ยืมวัดมูลค่าด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า	เงินลงทุนเพื่อค้า – รับรู้ด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน เงินลงทุนเพื่อขาย – รับรู้ด้วยราคายุติธรรมผ่านส่วนของผู้ถือหุ้น เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด – รับรู้ด้วยมูลค่าราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า หรือราคาทุนตัดจำหน่าย เงินลงทุนระยะยาวอื่น – รับรู้ด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า หรือราคาทุนตัดจำหน่าย

บทที่ 12 ประเด็นเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงินอื่น

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
เครื่องมือทางการเงิน นอกเหนือจากที่ระบุไว้ใน บท ที่ 11 เช่น • Option & Forward contract • Interest rate swap • Investment in convertible debt	• วัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่า ยุติธรรม • วัดมูลค่าภายหลังด้วยมูลค่า ยุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน หากไม่สามารถหามูลค่า ยุติธรรมได้ให้ใช้มูลค่ายุติธรรม ล่าสุดเสมือนเป็นต้นทุนใหม่ และพิจารณาต่อยศ่า ซึ่งจะถือ ปฏิบัติเช่นนั้นจนกว่าจะสามารถ หามูลค่ายุติธรรมที่น่าเชื่อถือได้	ไม่มีการระบุถึงเรื่องนี้ไว้
การบัญชีป้องกันความเสี่ยง	• ต้องระบุเครื่องมือป้องกัน ความเสี่ยงและความเสี่ยงที่จะ ทำการป้องกัน	ไม่มีการระบุถึงเรื่องนี้ไว้

บทที่ 12 ประเด็นเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงินอื่น (ต่อ)

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
การวัดมูลค่า	วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน • ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยสำหรับตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย • ความเสี่ยงด้านราคาของสินค้าโภคภัณฑ์ซึ่งถือ วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมซึ่งผลต่างของมูลค่ายุติธรรมรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น • ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนหรืออัตราดอกเบี้ยจากภาระผูกพันของกิจการหรือรายการคาดการณ์ที่มีความเป็นไปได้สูงที่จะเกิดขึ้น • ความเสี่ยงด้านราคาของสินค้าโภคภัณฑ์ซึ่งเป็นภาระผูกพันของกิจการหรือรายการคาดการณ์ที่มีความเป็นไปได้สูงที่จะซื้อหรือขายสินค้าโภคภัณฑ์นั้น • ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนจากเงินลงทุนสุทธิในต่างประเทศ • ไม่ต้องทดสอบประสิทธิภาพในการป้องกันความเสี่ยง	ไม่มีการระบุถึงเรื่องนี้ไว้

บทที่ 13 สินค้ำคงเหลือ

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
ต้นทุนอื่น ๆ ที่รวมอยู่ในสินค้ำคงเหลือ	ในบางสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของตราสารที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง โดยป้องกันความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย หรือความเสี่ยงจากราคาของสินค้ำโภคภัณฑ์ ให้นำไปปรับมูลค่าตามบัญชีของสินค้ำโภคภัณฑ์	ไม่มีข้อกำหนดในเรื่องของเครื่องมือทางการเงินที่แฝงในสินค้ำคงเหลือ
ขาดทุนจากมูลค่าสินค้ำคงเหลือ	ไม่ได้ระบุว่าเป็นต้นทุนขาย หรือค่าใช้จ่าย	เป็นต้นทุนขาย หากเกิดจากมูลค่าสุทธิที่จะได้รับลดลง และเป็นค่าใช้จ่ายกรณีสินค้ำสูญ (เสีย) หาย

บทที่ 14 เงินลงทุนในบริษัทร่วม

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
การวัดมูลค่า	ให้ทางเลือกในการวัดมูลค่า • ราคาทุน • วิธีส่วนได้เสีย • มูลค่ายุติธรรม	กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยราคาทุนหักค่าเพื่อการด้อยค่า
การวัดมูลค่า	ให้ทางเลือกในการวัดมูลค่า • ราคาทุนหักค่าเพื่อการด้อยค่า ใช้ได้กรณีไม่มีราคาซื้อขายเผยแพร่ในตลาดสาธารณะ • วิธีส่วนได้เสีย หลักการส่วนใหญ่เหมือน PAE (TAS28) • มูลค่ายุติธรรม กรณีเลือก FV หากเงินลงทุนไม่มี FV หรือไม่คุ้มที่จะหาให้ใช้ราคาทุน	กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยราคาทุนหักค่าเพื่อการด้อยค่า

บทที่ 14 เงินลงทุนในบริษัทร่วม (ต่อ)

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
วันที่ในงบการเงินของบริษัท ร่วม	ในการนำวิธีส่วนได้เสีย ผู้ลงทุนต้องใช้งบการเงินของ บริษัทร่วมที่มีวันที่เดียวกับวันที่ ในงบการเงินของผู้ลงทุน เว้น แต่จะไม่สามารถทำได้ในทาง ปฏิบัติ ซึ่งในกรณีที่ไม่สามารถ ทำได้ในทางปฏิบัติ ผู้ลงทุนต้อง ใช้งบการเงินล่าสุดของบริษัท ร่วมและปรับปรุงด้วย ผลกระทบของรายการหรือ เหตุการณ์ทางบัญชีที่มี นัยสำคัญที่เกิดขึ้นระหว่างวัน สิ้นรอบระยะเวลารายงานของ บริษัทร่วมและวันสิ้นรอบ ระยะเวลารายงานของผู้ลงทุน	ไม่มีทางเลือกให้ใช้วิธีส่วนได้ เสีย
การเลิกใช้วิธีส่วนได้เสีย	กรณีผู้ลงทุนสูญเสียอิทธิพล อย่างมีสาระสำคัญ 1) โดยการขาย ส่วนได้เสีย คงเหลือด้วย FV 2) โดยไม่มีการขาย ให้ใช้ราคา ตามบัญชีเป็นราคาทุนเริ่มแรก	ไม่มีทางเลือกให้ใช้วิธีส่วนได้ เสีย

บทที่ 15 เงินลงทุนในการร่วมค้า

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
การจัดประเภทการร่วมค้า	การร่วมค้ามี 3 ประเภท • การดำเนินที่ควบคุมร่วมกัน • สินทรัพย์ที่ควบคุมร่วมกัน • กิจกรรมที่ควบคุมร่วมกัน (การร่วมค้า)	ไม่มีการกำหนดรูปแบบของการร่วมค้า
การวัดมูลค่ากิจกรรมที่ควบคุมร่วมกัน	กิจกรรมที่ควบคุมร่วมกันให้ทางเลือกในการวัดมูลค่าในงบการเงินรวมและงบการเงินที่ไม่ใช่งบเฉพาะกิจการโดย - ราคาทุน - มูลค่ายุติธรรม - ตามวิธีส่วนได้เสีย*	กำหนดให้วัดมูลค่ากิจกรรมที่ควบคุมร่วมกันโดยราคาทุนในงบการเงินเฉพาะกิจการเท่านั้น

* TFRS งบการเงินรวม/งบที่ไม่ใช่งบเฉพาะกิจการให้ใช้วิธีส่วนได้เสียหรือการรวมตามสัดส่วน (proportionate consolidate) สำหรับกิจกรรมที่ควบคุมร่วมกัน

บทที่ 16 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
การวัดมูลค่า	ให้ทางเลือกในการวัดมูลค่า • มูลค่ายุติธรรม • ราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่า หากเลือกวัดด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่าจะต้องจัดประเภทเป็น PPE และใช้หลักการใน PPE	กำหนดให้กิจการวัดค่าด้วยทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่า

บทที่ 16 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (ต่อ)

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
การโอน	• เมื่อเปลี่ยนวิธีการใช้งานหรือเมื่อหยุดการใช้งาน • กรณีที่กิจการไม่สามารถหา FV ได้อย่างน่าเชื่อถือกิจการต้องโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนไปเป็น PPE โดยใช้ราคาตามบัญชี ณ วันดังกล่าว	• การโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนไปเป็น PPE ให้ใช้ราคาตามบัญชี ณ วันดังกล่าว

บทที่ 17 ที่ดินอาคารและอุปกรณ์

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
การวัดมูลค่า	• ไม่มีทางเลือกในการวัดมูลค่าด้วยวิธีตีราคาใหม่ • ต้นทุนการกู้ยืมไม่สามารถรวมเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนที่ดินอาคารและอุปกรณ์ แต่ต้องบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมด • Component accounting ใช้เมื่อสินทรัพย์ถาวรนั้นมีส่วนประกอบที่มีรูปแบบการได้รับประโยชน์ต่างกัน (ไม่ดูอายุว่าต่างกันหรือไม่)	• ไม่มีทางเลือกในการวัดมูลค่าด้วยวิธีตีราคาใหม่ • ต้นทุนการกู้ยืมรวมเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนที่ดินอาคารและอุปกรณ์ • วิธี Component accounting ใช้เมื่อสินทรัพย์ถาวรนั้นมีส่วนประกอบที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่เท่ากันหรือมีรูปแบบการได้รับประโยชน์ต่างกัน

บทที่ 18 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนนอกเหนือจากค่าความนิยม

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
การวัดมูลค่า	ราคาทุนหักค่าตัดจำหน่าย หักค่าเพื่อการ ด้อยค่า**	ราคาทุนหักค่าตัดจำหน่าย หัก ค่าเพื่อการด้อยค่า
การตัดจำหน่าย	การตัดจำหน่ายจะขึ้นอยู่กับอายุการให้ ประโยชน์ที่คาดไว้ หากไม่สามารถ ประมาณ ได้อย่างน่าเชื่อถือให้ใช้ 10 ปี (ซึ่ง แตกต่างจาก TFRS for PAEs)	การตัดจำหน่ายจะขึ้นอยู่กับอายุ การให้ประโยชน์ที่คาดไว้ หาก ไม่สามารถประมาณ ได้อย่าง น่าเชื่อถือให้ใช้ 10 ปี
สินทรัพย์ไม่มี ตัวตนที่เกิดขึ้น ภายใน	กิจการต้องรับรู้รายจ่ายที่เกิดขึ้นภายใน สำหรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตน รวมถึงรายจ่าย ทุกรายการสำหรับกิจกรรมการวิจัยและการ พัฒนา เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ ยกเว้น รายการนั้นถือเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์ รายการอื่นที่เข้าเกณฑ์การรับรู้รายการ ภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับนี้ โดยต้องเปิดเผยรายจ่ายเพื่อการ พัฒนาด้วย	ต้นทุนในการพัฒนารับรู้เป็น สินทรัพย์ไม่มีตัวตนหากเป็นไป ตามข้อกำหนดทุกข้อ
สินทรัพย์ไม่มี ตัวตนที่ได้จากการ รวมธุรกิจ	มีข้อยกเว้นกรณีที่ ซื้อธุรกิจ ไม่ต้องรับรู้ใน กรณีดังต่อไปนี้ • แยกไม่ได้ต่างหากจากค่าความนิยม • แยกได้แต่ราคาหาไม่ได้เพราะไม่สามารถ หาหลักฐานเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยน สินทรัพย์ชนิดเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน หรือ ไม่มีตัวแปรที่นำมาใช้ประมาณมูลค่า ยุติธรรมได้***	ไม่ได้กำหนดเรื่องการรวม ธุรกิจ

**TFRS ให้ทางเลือกในการวัดค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมหากมีตลาดซื้อขายคล่องรองรับ

*** TFRS หากมีการระบุสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจากการซื้อธุรกิจได้ ไม่สามารถอ้างว่าไม่สามารถหา
มูลค่ายุติธรรมได้

บทที่ 19 การรวมธุรกิจ

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
การรวมธุรกิจ	มีการกำหนดหลักการเรื่องการรวมธุรกิจ	ไม่มีการระบุถึงเรื่องนี้ไว้

การรวมธุรกิจภายใต้ TFRS for SMEs

- ไม่ครอบคลุมถึงการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน
- ใช้วิธีซื้อ (Purchase method)
- ต้นทุนการซื้อธุรกิจให้มีการรวมค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงด้วย
- ต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ให้รวมกรณีที่เป็นไปได้ก่อนข้างแน่ หากมีการเปลี่ยนแปลงในภายหลังให้ปรับที่ต้นทุน
- มีการรับรู้ค่าความนิยมและความนิยมติดลบ
- ค่าความนิยมจะตัดจำหน่ายตามอายุการให้ประโยชน์ที่คาดไว้ หากไม่สามารถประมาณได้อย่างน่าเชื่อถือจะตัดจำหน่าย 10 ปี

บทที่ 20 สัญญาเช่า

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
ข้อบ่งชี้สัญญาเช่าการเงิน	ไม่มีการระบุจำนวนร้อยละของอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ ร้อยละของมูลค่ายุติธรรม	มีการระบุจำนวนร้อยละของอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ ร้อยละของมูลค่ายุติธรรม
สัญญาเช่าแฝง	มีการกล่าวถึงสัญญาที่มีใช้สัญญาเช่าแต่มีเนื้อหาของกรให้สิทธิการใช้ทรัพย์สินต้องมีการนำมาตราฐานเรื่องสัญญาเช่ามาปฏิบัติ	ไม่มีข้อกำหนดในเรื่องดังกล่าว

บทที่ 21 ประมวลการหนี้สิน หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นและสินทรัพย์ที่อาจจะเกิดขึ้น

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
การวัดมูลค่า	ประมวลการด้วยวิธีที่ดีที่สุด แต่ใช้วิธีคิดลด มูลค่าปัจจุบัน (PV) ถ้ามีนัยสำคัญ เช่น การประมาณการรื้อถอน (ARO)	ประมวลการด้วยวิธีที่ดีที่สุด โดยไม่ได้กำหนดว่าต้องใช้วิธีคิดลดมูลค่าปัจจุบัน
การเปิดเผย	มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผย เช่น ข้อมูลอคติ และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น	ไม่ได้พูดถึงการเปิดเผยมากนัก

บทที่ 22 หนี้สินและทุน

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
หนี้สินและทุน	มีการกำหนดการจัดประเภทเครื่องมือทางการเงินเป็นหนี้สินและทุน	ไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับหนี้สินและทุน

บทที่ 23 รายได้

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
รายได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ของธุรกิจ real estate	รับรู้เมื่อโอนเท่านั้น	รับรู้รายได้ได้ 3 วิธี คือ 1. รับรู้เป็นรายได้ทั้งจำนวน 2. รับรู้เป็นรายได้ตามอัตราส่วนของงานที่ทำเสร็จ 3. รับรู้เป็นรายได้ตามเงินค่างวดที่ถึงกำหนดชำระ โดยกิจการอาจเลือกรับรู้เป็นรายได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ตามอัตราส่วนของงานที่ทำเสร็จหรือตามเงินค่างวดที่ถึงกำหนดชำระได้ ถ้ารายการขายนั้น ๆ เข้าเงื่อนไข 9 ข้อ

บทที่ 23 รายได้ (ต่อ)

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
รายได้ดอกเบี้ย	วิธีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง	วิธีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง หรือ วิธีอื่นที่ผลไม่แตกต่างอย่างมีสาระสำคัญ
โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า	มีการกำหนดให้มีการวัดค่าเกี่ยวกับโปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า	ไม่บังคับใช้ TFRIC 13

บทที่ 24 เงินอุดหนุนรัฐบาล

TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
เงินอุดหนุนจากรัฐบาลถือเป็นรายได้ทั้งจำนวนเมื่อมีสิทธิได้รับเงินและเมื่อได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องแล้ว	ไม่มีการระบุถึงเรื่องนี้ไว้

บทที่ 25 ต้นทุนการกู้ยืม

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
การรับรู้ต้นทุนการกู้ยืม	กิจการต้องรับรู้ต้นทุนการกู้ยืมทั้งหมดเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนในงวดที่เกิด	กิจการต้องรวมต้นทุนการกู้ยืมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้มา การก่อสร้าง หรือการผลิตสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขเป็นราคาทุนของสินทรัพย์นั้น
การเปิดเผยข้อมูล	การเปิดเผยข้อมูล แสดงต้นทุนทางการเงินในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (ตามบทที่ 5.5) เปิดเผยค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยทั้งหมด (คำนวณตามวิธี EIR) สำหรับหนี้สินทางการเงินที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วยวิธีมูลค่ายุติธรรมผ่านเข้ากำไรหรือขาดทุน (ตามบทที่ 11.48)	การเปิดเผยข้อมูล จำนวนต้นทุนการกู้ยืมที่รวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ในระหว่างงวด อัตราการตั้งขึ้นเป็นทุนที่ใช้ในการคำนวณต้นทุนการกู้ยืม

บทที่ 26 การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์

ไม่มีกำหนดไว้ใน TFRS for NPAEs

- ขอบเขตและหลักเกณฑ์การรับรู้รายการไม่แตกต่างจาก TFRS 2 เรื่อง การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
 - ชำระด้วยตราสารทุน
 - ชำระด้วยเงินสด
 - มีทางเลือกชำระด้วยเงินสดหรือออกตราสารทุนให้
 - หลักเกณฑ์การวัดมูลค่าแตกต่างจาก TFRS 2 เกี่ยวกับการกำหนดลำดับชั้นการวัดมูลค่ายุติธรรมของหุ้นเป็น 3 ลำดับ

การวัดมูลค่ายุติธรรมของหุ้น 3 ลำดับชั้น

1. หากราคาที่สังเกตได้จากตลาดสามารถกำหนดได้สำหรับตราสารทุนที่ออกให้ ให้ใช้ราคาดังกล่าว
2. หากราคาที่สังเกตได้จากตลาดไม่สามารถกำหนดได้ ให้วัดมูลค่ายุติธรรมของตราสารทุนที่ออกให้ด้วยข้อมูลสังเกตได้จากตลาดเฉพาะของกิจการ (เช่น รายการล่าสุดในหุ้น หรือ การประเมินมูลค่าที่เป็นอิสระล่าสุดของกิจการ)
3. หากไม่มี 1 และ 2 ให้วัดมูลค่ายุติธรรมโดยอ้อมของหุ้นหรือสิทธิที่จะได้รับประโยชน์จากราคาหุ้นที่เพิ่มขึ้นด้วยวิธีประเมินมูลค่าที่ใช้ข้อมูลตลาดให้มากที่สุดที่สามารถปฏิบัติได้ ในการประมาณการราคาของตราสารทุนนั้น ณ วันที่ให้สิทธิ

บทที่ 27 การด้อยค่าของสินทรัพย์

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
การด้อยค่าของสินค้ำคงเหลือ	• กิจการต้องประเมินการด้อยค่าของสินค้ำคงเหลือ โดยเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินค้ำคงเหลือกับราคาขายหักต้นทุนในการผลิตสินค้ำนั้นให้เสร็จและต้นทุนในการขาย • ผลขาดทุนจากการด้อยค่าจะรับรู้โดยตรงไปยังกำไรหรือขาดทุน	• กิจการต้องปรับมูลค่าของสินค้ำคงเหลือให้เท่ากับมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ ซึ่งเท่ากับราคาโดยประมาณที่คาดว่าจะขายได้ตามปกติธุรกิจ หักด้วยประมาณการต้นทุนในการผลิตสินค้ำนั้นให้เสร็จและต้นทุนที่จำเป็นต้องจ่ายไปเพื่อให้ขายสินค้ำนั้นได้ • มูลค่าที่ลดลงจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายโดยแสดงเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนขายในงวดที่ปรับมูลค่าลง
การด้อยค่าของสินทรัพย์อื่น – ข้อบ่งชี้การด้อยค่า	• พิจารณาข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า ซึ่งเป็นข้อบ่งชี้ชั่วคราวและถาวร	• พิจารณาข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าถาวร (ในมาตรฐานใช้คำว่า การลดลงของมูลค่าอย่างถาวร)
การด้อยค่าของสินทรัพย์อื่น – มูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับคืน	• สามารถเลือกใช้มูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการจำหน่าย หรือ มูลค่าจากการใช้ (Value in use)	• ราคาขายสุทธิ • ตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชีที่ 13/2555 กำหนดว่า NPAEs สามารถพิจารณามูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์ แทนประมาณราคาขายหักด้วยต้นทุนในการขายได้

บทที่ 28 ผลประโยชน์ของพนักงาน

TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
• วิธีการบัญชีสำหรับผลประโยชน์ของพนักงาน สอดคล้องกับหลักการที่กำหนดใน TAS 19 • อนุญาตให้ใช้วิธีอย่างง่ายในการคำนวณมูลค่า ยุติธรรมของภาระผูกพันตาม โครงการ ผลประโยชน์ โดยไม่รวมประมาณการของ เงินเดือนที่เพิ่มขึ้นในอนาคต ไม่รวมบริการที่จะ ได้รับจากพนักงานในอนาคต และไม่รวมความ เป็นไปได้ของการเสียชีวิตขณะให้บริการใน ปัจจุบัน รวมทั้งไม่ได้กำหนดวิธีการรับรู้กำไร ขาดทุนจากการประมาณการตามหลัก คณิตศาสตร์ประกันภัย	• ไม่มีข้อกำหนดในเรื่องดังกล่าวเป็นการเฉพาะ • รับรู้ผลประโยชน์พนักงานเป็นส่วนหนึ่งของ ประมาณการหนี้สิน ซึ่งต้องคำนวณ โดยใช้ ประมาณการที่ดีที่สุด • อนุญาตให้สามารถเลือกปฏิบัติตาม TAS 19 ได้

บทที่ 29 ภาษีเงินได้

TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
กำหนดให้บันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ตาม TAS12 โดยไม่มีข้อยกเว้นเรื่องการรับรู้รายการ ณ วันแรกในเรื่องการรวมธุรกิจตาม TAS 12	บันทึกภาษีเงินได้ ตามวิธีค้ำจาย ยกเว้นเลือก ปฏิบัติตาม TAS 12

บทที่ 30 การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
สกุลเงินที่ใช้ในการ ดำเนินงาน	กำหนดให้ระบุสกุลเงินที่ใช้ใน การดำเนินงาน คล้ายกับหลักการ ใน TAS 21	ไม่ได้กำหนดให้ใช้สกุลเงินที่ใช้ ดำเนินงาน นั่นคือ ถือว่ากิจการเป็น บาทเสมอ แต่หากมีรายการที่เป็น เงินตราต่างประเทศ ให้ถือปฏิบัติตาม TFRS for NPAEs เกี่ยวกับ ผลกระทบ จากการเปลี่ยนแปลงของอัตรา แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

บทที่ 31 ภาวะเงินเฟ้อรุนแรง

TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
มาตรฐานบทนี้ใช้สำหรับการรายงานทางการเงินของกิจการที่มีสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานเป็นสกุลเงินของสภาพเศรษฐกิจที่มีภาวะเงินเฟ้อรุนแรง โดยกิจการจะต้องปรับปรุงงบการเงินด้วยดัชนีราคาทั่วไปที่สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงอำนาจซื้อ เพื่อให้รายการต่าง ๆ ในงบการเงินแสดงด้วยหน่วยวัดค่าที่เป็นปัจจุบัน ณ วันสิ้นงวด	ไม่ได้กล่าวถึงการรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง

บทที่ 32 เหตุการณ์ภายหลังวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
มีการกำหนดตัวอย่างของเหตุการณ์ภายหลังวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่ต้องปรับปรุงเพิ่มเติมจาก TFRS for NPAEs	มีการยกตัวอย่างเหตุการณ์ภายหลังวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่ต้องปรับปรุง คือ เรื่องของคำพิพากษาของคดีความในศาล การล้มละลายของลูกหนี้ การกำหนดส่วนแบ่งกำไรหรือการจ่ายโบนัส
มีการกำหนดตัวอย่างของเหตุการณ์ภายหลังวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่ไม่ต้องปรับปรุงเพิ่มเติมจาก TFRS for NPAEs	มีการยกตัวอย่างเหตุการณ์ภายหลังวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่ไม่ต้องปรับปรุง คือ เรื่องการประกาศจ่ายเงินปันผล

บทที่ 33 การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	กำหนดให้ต้องเปิดเผยข้อมูลต่อไปนี้เป็นอย่างน้อยสำหรับรายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน 1. จำนวนเงินของรายการ 2. ยอดคงค้าง 3. เงื่อนไข หลักประกัน การค้ำประกัน 4. ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่เกี่ยวข้อง 5. หนี้สูญในงวด	ไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน แต่ระบุว่าสามารถเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวได้หากเห็นว่าเป็นประโยชน์ โดยให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับค่าตอบแทน ของผู้บริหารสำคัญ	กำหนดให้เปิดเผยจำนวนค่าตอบแทนผู้บริหารสำคัญของกิจการเป็นยอดรวม	ไม่มีข้อกำหนดในเรื่องดังกล่าว

บทที่ 34 กิจกรรมพิเศษ

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
การบัญชีเกษตรกรรม	• รับรู้สินทรัพย์ชีวภาพ ณ วันเริ่มแรกและทุก ๆ วันที่รายงานด้วยมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการขาย • สำหรับสินทรัพย์ชีวภาพที่ไม่สามารถหามูลค่ายุติธรรมได้ให้รับรู้ด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่าสะสม • ผลผลิตทางการเกษตรรับรู้ด้วยมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการขาย	ไม่มีการระบุถึงเรื่องนี้ไว้

บทที่ 34 กิจกรรมพิเศษ (ต่อ)

หัวข้อ	TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
การบัญชีเกษตรกรรม	• รับรู้สินทรัพย์ชีวภาพ ณ วันเริ่มแรกและทุก ๆ วันที่รายงานด้วยมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการขาย • สำหรับสินทรัพย์ชีวภาพที่ไม่สามารถหามูลค่ายุติธรรมได้ให้รับรู้ด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม • ผลผลิตทางการเกษตรรับรู้ด้วยมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการขาย	ไม่มีการระบุถึงเรื่องนี้ไว้
กิจกรรมเกี่ยวกับการสกัดแร่	บันทึกที่ดิน อาคาร อุปกรณ์สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และประมาณการหนี้สินตลอดจนหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ตามที่กล่าวในบทที่ 17, 18 และ 21	ไม่มีการระบุถึงเรื่องนี้ไว้
ข้อตกลงสัมปทานบริการ	• Operator ได้รับสินทรัพย์ทางการเงิน หรือสินทรัพย์ไม่มีตัวตน • หากได้รับสินทรัพย์ทางการเงินให้ถือปฏิบัติตามบทที่ 11 และ 12 เกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน • หากได้รับสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ให้รับรู้เมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม และรับรู้ด้วย ราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า • รับรู้รายได้ตามบทที่ 23	ไม่มีการระบุถึงเรื่องนี้ไว้

บทที่ 35 การเปลี่ยนแปลงสู่มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลาง
และขนาดย่อม

TFRS for SMEs	TFRS for NPAEs
กำหนดให้ใช้กับผู้ที่จะถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นครั้งแรก โดยไม่คำนึงว่ากิจการดังกล่าวจะเคยปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินแบบเต็มรูปแบบ หรือตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปอื่น ๆ (GAAP) เช่น มาตรฐานการบัญชีของแต่ละประเทศ หรือกรอบแนวคิดอื่น ๆ เช่น กฎเกณฑ์ทางภาษีของแต่ละประเทศ	ไม่มีข้อกำหนดในเรื่องดังกล่าว

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นางสาวกมลชนก อร่ามโชติ	
รหัสประจำตัวนักศึกษา	5710521701	
วุฒิการศึกษา		
วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี)	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช	2553

ตำแหน่งงานและสถานที่ทำงาน

ตำแหน่งบัญชี บริษัท ตรังวัฒนาฟาร์ม จำกัด ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน

กมลชนก อร่าม โชติ. (2559, 2 กรกฎาคม). ความสัมพันธ์ของสมรรถนะผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ และระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม. (การประชุมวิชาการด้านการบริหารจัดการระดับชาติ ครั้งที่ 8 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์)